

**A boszniahercegovinai magyarok kétnyelvű folyóirata
Dvojezični časopis bosanskohercegovačkih Mađara**

U Banja Luci je otvoren Konzulat Republike Mađarske

Magyar törvényszéki fordítók a Szerb Köztársaságban

**U Banja Luci počeo je 5., a u Sarajevu 4. kurs mađarskog jezika
Semjén Zsolt: „Bármely magyarnak, éljen a világ bármely
részén, mindig van hová hazajönnie”**

Új Dobos

11. broj, novembar(studeni) 2017. godine /11. szám, 2017. novembere

Sadržaj

Új Dobos

11. szám, 2017 novembere.
Broj 11, novembar/studeni 2017.godine.

Časopis je besplatan.
A folyóirat ingyenes.

Časopis zajednički izdaju:
A folyóirat közös kiadó:

A SZK-i Magyarok Egyesülete
„Magyar Szó”, Banja Luka (Udruženje
Mađara RS, „Magyar Szó”, Banja Luka)

Magyar Polgári Egyesület HUM,
Sarajevo (Mađarsko udruženje građana
„HUM”, Sarajevo)

Fő- és felelős szerkesztők:
Glavni i odgovorni urednici:

Milivojević Irén, predsjednica
„Magyar Szó”-a (a Magyar Szó
elnöke)

Muratović Irma, predsjednica
„HUM”-a (a HUM elnöke)

Szerkesztőség:
Redakcija:

Ügyvezető és technikai szerkesztő/
Izvršni i tehnički urednik:
Tóth Bojnik László

Szerkesztők/Urednici: Bogosanić
Julianna, Hadžibegić Vedad, Juhász-Pašić
Éva, Malešević Katarina, Szabó Mehici
Kornélia i /és Tóth Bojnik Nevenka.

Rendkívüli munkatársak/Specijalni
saradnici: Bezzeg Gyula és Fülöp Dóra

Saradnici iz Novog Sada/ Újvidéki mun-
katársak: Bordás Győző, Buzás Márta,
Buzás Mihály és Szakállas Zsolt

Cím/ Adresa: Új Dobos
Cara Lazara 22
71000 Banja Luka

Telefon: 00378 (0)65 441 137
E-mail: magyarokbh@gmail.com

NYOMTATVA /ŠTAMPANO U:
300 példányban/ primjeraka
Grafič d.o.o. Banja Luka

Tekstovi, slike, elektronski nosioci informacija se
ne vraćaju.
Szövegeket, képeket, elektronikus adathordozókat
nem küldünk vissza.

Irena Milivojević: Izvještaj o radu Udruženja Mađara RS „Magyar Szó”	5
Irma Muratović: Članovi HUM-a učestvovali su u nizu kulturnih događaja	9
Laslo Tot B.: U Banja Luci je otvoren Konzulat Republike Mađarske	11
Laslo Tot B.: Ambasador Mađarske je primio predstavike „Mađar Szó”-a	12
Laslo Tot B.: Posjetila nas je direktorica „Kuća Mađara”	13
Dora Filep: Savjet diaspore Mađarske	15
Laslo Tot B.: Sudski tumači na mađarski jezik u RS	16
Irena Milivojević: Prnjavorska konferencija o učenju jezika manjina	17
Valka Goran: „Stipendium Hungaricum”	18
Đula Bezeg: Obeležavanje revolucije iz 1956.godine i završni godišnji sastanak u Banja Luci	19
Laslo Tot B.: Oprostili smo se od Đule Bezeg	20
Laslo Tot B.: Upoznali smo se sa novim stipendistom, Dorom Filep	21
Dora Filep i ostali: Počeli su kursevi mađarskog jezika u Banja Luci i u Sarajevu	23
Laslo Tot B.: Podsjećanje na 1848.godinu u logoru EUFOR-a	25
Laslo Tot B.: Izlet članova udruženja „Magyar Szó” na Vučijak	27
Dora Filep: Zajednički izlet Mađara iz BiH u Travnik	29
Laslo Tot B.: Studijsko putovanje u Vojvodinu	30
Vedad Hadžibegić: Boravak u Budimpešti / Dan nacionalnog jedinstva/	32
Dora Filep: 14. smotra nacionalnih manjina u Banja Luci	36
Dora Filep: Dani nacionalnih manjina u Sarajevu	37
Đula Bezeg: Istorija, stih, muzika, praznik	39
Đula Bezeg: Peter Tot u Bosni i Hercegovini	40
Đula Bezeg: U jednom danu dječja radionica, Božić i Nova godina	41
Laslo Tot B.: Književno veče sa Bordaš Dezeom	43
Viktorija Truljja: Poezija (<i>Planiramo književno veče sa Feher Ilešom</i>)	44
Malešević F. Katarina: Sarajevski Romeo i Julia	45
Branislav Savičić: Uticaj slavenskih jezika na mađarski i obratno	46
Nevenka Tot Bojnik: Cune, Cune	47
Bogosanić Julijana: Mađarska kuhinja (<i>Recepte pripremila: Aleksandra Đurović</i>)	49

Tartalomjegyzék

Milivojević Irén: A boszniai Szerb Köztársaságban élő magyarok, a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesület évi jelentése	4
Muratović Irma: Számos kulturális eseményben vehettek részt a HUM tagjai	7
Tóth B. László: Banyalukán megnyitották a Magyar Köztársaság konzulátusát	11
Tóth B. László: Magyarország nagykövete fogadta a Magyar Szó vezetőit	12
Tóth B. László: A Magyarországi Ház igazgatónövényének látogatása	13
Fülöp Dóra: A Diaszpóra Tanács ülése	14
Tóth B. László: Magyar törvényes fordítók a Szerb Köztársaságban	16
Milivojević Irén: Prnjavori konferencija a kisebbségi nyelvek tanulásáról	17
Valka Goran: „Stipendium Hungaricum”	18
Bezzeg Gyula: 56-os megemlékezéssel egybekötött évzáró gyűlés Banja Lukában	19
Tóth B. László: Elköszöntünk Bezzeg Gyulától	20
Tóth B. László: Megismerkedtünk az új ösztöndíjasunkkal, Fülöp Dórával	21
Fülöp Dóra és mások: Kezdetét vették a magyar nyelvtanfolyamok Banja Lukában és Szarajevóban	22
Tóth B. László: Megemlékezés 1848-ról az EUFOR butmiri táborában	24
Tóth B. László: A Magyar Szó tagságának vucijáki kirándulása	26
Fülöp Dóra: A boszniai magyarok közös kirándulása Travnikba	28
Tóth B. László: Tanulmányút Vajdaságba	30
Hadžibegić Vedad: Nemzeti összetartozás napja Budapesten	34
Fülöp Dóra: 14. Kisebbségi Szemle Banja Lukában	36
Fülöp Dóra: Kisebbségi napok Szarajevóban	37
Bezzeg Gyula: Történelem, zene, vers, ünnep	38
Bezzeg Gyula: Tóth Péter Bosznia-Hercegovinában	40
Bezzeg Gyula: Gyermekműhely, majd karácsonyi és újévi ünnepély	41
Tóth B. László: Bordás Győző irodalmi estje	42
Truljja Viktória: Költészet (<i>Tervben van Feher Illés irodalmi estje</i>)	44
M. Feletar Katarina: Szarajevói Rómeó és Júlia	45
Savičić Branislav: Kölcsönhatások a délszláv és a magyar nyelv között	46
Tóth Bojnik Nevenka: Cune, Cune..	48
Bogosanić Julijana: Magyar konyha (<i>A recepteket előkészítette Đurović Aleksandra</i>)	49

Címoldal/ Naslovna strana: Az egyesületeink legfiatalabb tagjai /Najmládi članovi naših udruženja
A folyóirat felvételeit (ha mésként nincs jelezve) Bezzeg Gyula, Fülöp Dóra és Tóth Bojnik László készítették. / Autori fotografija u časopisu su (ako nije drugačije naznačeno) Đula Bezeg, Dora Filep i Laslo Tot Bojnik.

Kedves Olvasó!

**Miniszterelnökség
Nemzetpolitikai
Államtitkárság**

Az Új Dobos 11. számát tartja kezében. Évről egyre több szöveg érkezik a folyóiratunkba. Egyesületeink sokat dolgoznak, tehát van miről írni. Az elmúlt négy évben a magyar **Nemzetpolitikai Államtitkárság** által indított **Petőfi Program** ösztöndíjasai is nagyon sokat segítenek az Új Dobos, valamint a honlapjaink szövegeinek megírásában.

Az egyesületeink munkája persze lehetetlen lenne a támogatóink nélkül. Köszönettel tartozunk a magyar **Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának**, a **Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek**, a **Szerb Köztársaság Oktatási és Művelődési Minisztériumának**, valamint **Banja Luka Városnak** a támogatásukért. A **Vajdasági Magyar Művelődési Intézet** közvetíti a magyarországi támogatást, köszönjük a közvetítést is. Megérkezett az új ösztöndíjasunk. **Bezzeg Gyula** helyett ebben az iskolaévben **Fülöp Dóra** fog nekünk segíteni a magyar nyelv, a magyar nemzeti öntudat megőrzéséért folytatott munkánkban. Köszönjük Bezzeg Gyulának a lelkiismeretes, önfeláldozó segítségét. Külön említést érdemel, hogy több vendégművész és szakember meghívásával tette érdekesebbé a magyar nyelvórákat és az összejöveteleinket.

A Bosznia-Hercegovinában élő, tartózkodó vagy dolgozó magyarok és magyar EUFOR-katonák már hagyományossá váló közös kirándulását idén is megvalósítottuk. Igaz, nem a Kozarán, ahogy azt terveztük, hanem Travnikban és a Vlašić hegyen. Objektív okok miatt történt ez a változás. A mrakovicai kirándulásról nem mondtunk le, csupán elhalasztottuk 2018-ra.

A Szerkesztőség a folyóirat előző száma **néhány szövegében** egy nyelvi kísérletet kezdett, **a lektoraink álláspontja ellenére**. Röviden mondván magyarosítottunk, a Banja Luka (vagy Banjaluka) helyett Banyalúkat írtunk, és a -ba, -ban ragok helyett -ra, -n ragokat használtuk. Kértük az olvasók és a szakemberek véleményét. Sajnos, senki sem jelentkezett, de még megjegyzéssel sem, így elhatároztuk, hogy még ebben a számban (néhány szövegben) folytatjuk a kísérletet.

A Szerkesztőség

Dragi Čitaocē!

11. broj držite u ruci. Svake godine sve više tekstova stiže u naš časopis. Naša udruženja mnogo rade, tako da ima tema za pisanje. Tokom protekle četiri godine stipendisti programa Petőfi Sándor -koji je pokrenut od strane Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku Mađarske- mnogo pomažu u pisanju Új Dobosa, a i tekstova naših web stranica.

Rad naših udruženja bi naravno bio nemoguć bez naših sufinansijera. Stoga se zahvaljujemo **Državnom sekretaru za nacionalnu politiku Vlade Mađarske, fondu Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske i Gradu Banja Luka** za njihovu podršku. **Zavod za kulturu vojvođanskih Mađara** prosleđuje podršku iz Mađarske, zahvaljujemo i na ovom posredovanju.

Naša nova stipendistkinja je stigla. U ovoj školskoj godini, umjesto **Gyule Bezzeg, Dóra Fülöp** će nam pomoći u radu na očuvanju mađarskog jezika i mađarske nacionalne svijesti. Zahvaljujemo se Gyuli Bezzegu za njegov savjestan i požrtvovan rad. Vrijedno je napomenuti, da je on, uz pomoć nekoliko gostujućih umjetnika i naučnika, predavanja mađarskog jezika i naše skupove učinio sadržajnijim.

Također smo ostvarili i ove godine već tradicionalni zajednički izlet Mađara, koji žive ili rade u Bosni i Hercegovini i mađarskih vojnika EUFOR-a. Istina ne na Kozari, kako smo planirali, već u Travniku i na planini Vlašić. Ova promjena je izazvana objektivnim razlozima. Nismo odustali od izleta na Kozaru, već smo to samo odložili za 2018.godinu.

Uredništvo je započelo u nekoliko tekstova prethodnog broja časopisa jedan jezički eksperiment **i pored drugačijeg stava naših lektora**. Ukratko, mi smo počeli, umjesto Banja Luka (ili Banjaluka) mađarski pisati „Banyalúka“ i koristiti druge deklinacije. Tražili smo od stručnjaka i čitalaca da nam napišu svoje mišljenje. Nažalost niko se nije javio, čak ni komentarom, tako da smo odlučili produžiti eksperiment (u nekoliko tekstova) i u ovom broju.

Uredništvo

**Ministarstvo
prosvjete i kulture
Republike Srpske**

**Grad
Banja Luka**

A boszniai Szerb Köztársaságban élő magyarok, a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesület évi jelentése

Minden alkalommal, amikor jelentést írok, elsősorban azon gondolkodom, melyik eseménnyel kezdjem a beszámolót, hiszen mindegyik egyformán fontos. Ezért most úgy döntöttem, hogy időbeli sorrendbe állítom a történéseket. Előrebocsátom, nálunk csapatmunka folyik, az egyesület tagjai nemzeti hovatartozásuktól függetlenül szorgalmasan tevékenykednek a kitűzött célok, programok megvalósításáért. Teszik ezt annak érdekében, hogy megőrizzék nemzeti önazonosságunkat, nyelvünket és kultúránkat, valamint nemzeti kulturális hagyatékunk értékeit.

Támogatóinknak köszönhetően – akik közé a Boszniai Szerb Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériuma, Banja Luka önkormányzata, Magyarország Nemzetpolitikai Államtitkársága (Bethlen Gábor Alapítvány) tartozik – kimagasló eredményeket értünk el.

Az egyesület közgyűlését 2016. február 4-én tartottuk meg. Ezt megelőzően az RTRS, vagyis az Állami Közszolgálati Televízió a Vajdasági RTV megbízásából riportot készített az egyesület tevékenységéről.

Alkalmi, szerény ajándékkal búcsúztunk Labossa Bencétől, a Petőfi Program ösztöndíjasától, aki rendkívül jelentős tevékenységet folytatott, és kiérdemelte az egyesület hálás köszönetét.

A 2016. évet a Magyar Kelet-kutatók elnevezésű vándorkiállítás vezette be, amelyet Magyarország Nagykövetségének, valamint a Banski dvor Művelődési Központnak a közreműködésével tartottak meg, s a magyar kutatók keleti felfedezéseiről szolt. Áprilisban Páva Zsolt, Pécs polgármestere tett viszonzó látogatást nálunk Budimir Balabannak, a Banja Luka-i Városi Képviselő-testület elnökének meghívására. A látogatásnak az volt a célja, hogy kulturális és gazdasági kapcsolat alakuljon ki a két város között, és véleményt cseréljenek a községek tevékenysége során jelentkező kérdések megoldásáról. A politikai vezetőket fogadta Dane Malešević oktatási és művelődési miniszter, valamint Milica Kotur miniszterhelyettes is. Tóth Bojnik László és jómagam is részt vettünk a megbeszéléseken mint fordítók, és egyesületünk képviselőiként is.

A következő esemény a hagyományos kétnyelvű irodalmi est volt, amelyen Tari István kiemelkedő vajdasági író és képzőművészt köszönthettük. Ezt a rendezvényt is a Banski dvor Művelődési Központtal közösen szerveztük. A látogatottság kielégítő volt, az eseményről pedig beszámolt az RTRS, vagyis az állami televízió. A szerb nyelvű szöveget Đorđe Marković, a Szerb Köztársaság Nemzeti Színházának kiemelkedő előadóművésze tolmácsolta, ami külön élményt jelentett a jelenlevőknek. A műsort követően, a hagyományokhoz híven, a Bosna Szálloda kerthelyiségében folytattuk a véleménycserét, kávé és ital mellett.

Május 13-án háromnapos tanulmányi kirándulásra indultunk az anyaországba. Felkerestük Debrecent, a Hortobágyot, valamint a fővárost, Budapestet is, amely mindig sok látványt nyújt a látogatóknak. Az utazás tartalmasnak bizonyult, sok szép élménnyel tértünk haza.

Szijjártó Péter, Magyarország külgazdasági és külügyminisztere május 13-án Banja Lukába látogatott, ahol a Közép-európai Kezdeményezés (CEI) miniszteri értekezletét tartották. A magas rangú vendéget Négyesi József magyar nagykövet várta be. Ez jó alkalom volt számunkra is, hogy találkozzunk a nagykövet úrral és munkatársaival. A megbeszélés fő témája a Vucsijákon folyó kutatások voltak. Mi rendkívüli erőfeszítéseket tettünk annak érdekében, hogy minél több adatot gyűjtsünk az ottani magyar településről. Ebben a munkában Vucsiják idősebb lakosai is a segítségünkre voltak, akik elmondták, mi mindent hagytak rájuk a valamikor

ott élő magyarok. Hálával tartozunk a többi munkatársnak is, akikről a lap előző számaiban már említést tettünk.

Szeptemberben, a Petőfi Program keretében indítottuk el Bezzeg Gyula, az új ösztöndíjas vezetésével az újabb ingyenes magyar nyelvtanfolyamot. Minden tevékenységben nagy segítséget kaptunk az új ösztöndíjastól, aki a Vajdaságból származik.

eseményekre való emlékezést szolgálták. Egyebek között a Magyar Nagykövetség tagjaival, az EUFOR magyar katonáival és a HUM Egyesület tagságával – egy újabb együttes kirándulás keretében – felkerestük a volt jugoszláv elnök, Tito konjici bunkerét.

Az év végét rendszerint ünnepséggel várjuk be, és ekkor tartjuk ünnepi közgyűlésünket, valamint az *Új Dobos* legújabb számának bemutatóját. Ez alkalommal adjuk át az elismeréseket az egyesület arra érdemes tagjainak, és azoknak az egyesületen kívüli személyeknek, akik nagyban segítettek munkánkat. Elismerést adományoztunk Stevo Havreljuknak, a Boszniai Szerb Köztársaság Nemzeti Kisebbségek Szövetsége volt elnökének és Vladimir Blahának, a szövetség első elnökének. Az ünnepi ülésen részt vett Gulyás Leonóra, Magyarország szarajevói konzulja, valamint számos vendég.

A beszámoló végén – ahogyan ezt eddig is tettem – felhívom a Boszniai Szerb Köztársaságban élő magyarokat, akik még nem tagjai az egyesületnek, a velünk rokonszenvezőket, de a jóakarató embereket is, hogy csatlakozzanak hozzánk. A Cara Lazara utca 22. szám alatt várjuk őket.

Milivojević Irén,
a Magyar Szó elnöknője

Godišnji izvještaj o radu Udruženja Mađara RS „Magyar Szó”

Uvijek kad započnem sa pisanjem izvještaja, razmišljam kako i sa kojim događajem da započnem, kada su svi podjednako bitni. Zato ću početi nekim redoslijedom događanja, uz napomenu, da je rad timski i većina članova udruženja, bez obzira na nacionalnu pripadnost, vrijedno radi na ostvarivanju ciljeva i programa. Naši zadaci su očuvanje nacionalnog identiteta, njegovanje jezika i kulture.

Zahvaljujući našim donatorima, Ministarstvu za prosvjetu i kulturu RS, gradskoj upravi grada Banja Luke i Državnom sekretarijatu za nacionalnu politiku Republike Mađarske (Bethlen fondaciji), ostvarujemo iz godine u godinu značajne rezultate.

4. februara 2016. godine održali smo skupštinu udruženja i prije samog početka snimatelji državne televizije RTRS su pripremili reportažu za potrebe RTV Vojvodine o funkcionisanju udruženja i aktivnostima iste. Skromnim poklonom i zahvalnicom smo se oprostili sa stipendistom Petefi programa Bencem Labossom. Njegov rad je bio izuzetno vrijedan i zaslužuje veliku zahvalnost našeg udruženja.

Početakom 2016. godine organizovana je izložba u organizaciji našeg udruženja, Ambasade Republike Mađarske i Kulturnog centra Banski Dvor sa temom „Mađarski istraživači istoka“. To je bila veoma zanimljiva putujuća izložba Ministarstva inostranih poslova

Mađarske. Omogućila je nova saznanja o mađarskim naučnicima i samom Istoku.

U aprilu gradonačelnik Pečuja gospodin Žolt Pava učinio je uzvratnu posjetu Banjaa Luci, na poziv predsjednika skupštine grada Banja Luke, Budimira Balabana. Cilj posjete je bio uspostavljanje kulturne, privredne, ekonomske saradnje i razmjena mišljenja oko funkcionisanja gradskih opština. Predsjednike gradskih uprava primio je i ministar za prosvjetu i kulturu Dane Malešević i pomoćnica ministra mr Milica Kotur. Tot Bojnik Laslo i ja bili smo prisutni u svojstvu prevodilaca, ujedno i kao predstavnici našeg udruženja.

Sljedeći događaj, već tradicionalno dvojezično

književno veče, je bilo sa poznatim vojvođanskim književnikom i likovnim umjetnikom Tari Istvanom. I ovaj događaj je bio u saradnji sa Kulturnim centrom Banski dvor.

Na kraju izvještaja, kao i svaki put pozivam sve one Mađare, koji žive u Republici Srpskoj, a nisu nam se pridružili, kao i simpatizere, ljude dobre volje, da nam se pridruže na adresi Cara Lazara 20.

Posećenost je bila na zadovoljavajućem nivou, bili su prisutni i snimatelji državne televizije RTRS. Tekst na srpskom jeziku govorio je istaknuti glumac Narodnog pozorišta Republike Srpske, Đorđe Marković koji je doprinijeo još većem ugođaju na književnoj večeri. Već tradicionalni odlazak na kafu i čašicu u cilju nastavka razgovora članova udruženja sa piscem, obavili smo u bašti hotela Bosne. 13. maja organizovali smo trodnevno studijsko putovanje u maticu. Cilj putovanja bio je upoznati se sa Debrecinom i Hortobađem i naravno Budimpeštom, koja je uvijek atraktivna i zanimljiva. Putovanje je bilo zanimljivo i ponijeli smo lijepe uspomene za dugo sjećanje. 15. juna, ministar inostranih poslova Mađarske Peter Sijarto (Szijjártó Péter), doputovao je u Banja Luku na ministarski sastanak članica Centralno Evropske Inicijative (CEI). Tom prilikom je Jožef Neđeši, mađarski ambasador, dočekaao visokog gosta. To je bila dobra prilika i za nas članove, da se sastanemo sa gospodinom ambasadorom i sa njegovim saradnicima. Glavna tema našeg razgovora su bila istraživanja na Vučjaku. Uložili sm puno truda i vremena prikupljajući važne podatke. U našem radu pomogli su nam stariji stanovnici Vučjaka, koji su nam svjedočili o postojanju mađarskog naselja prisjećajući se u pozitivnom smislu na sve ono dobro, što su Mađari ostavili za sobom. Početak novog besplatnog kursa mađarskog jezika u okviru programa Petefi Šandor, započelo je u septembru sa novim stipendistom, koji je poslan iz Vojvodine, Đulom Bezeg (Bezzeg Gyula). On je puno pomogao našem udruženju, dovodeći druge stipendiste nama u goste, a koji su upotrijebili takođe svoja znanja za obogaćivanje rada udruženja. Spomenuću, da smo učestvovali na Smotri kulturnih aktivnosti nacionalnih manjina. U ime našeg udruženja nastupali su odlični učenici banjalučke srednje muzičke škole, Anastasija Marić i Boris Popović, izvođači Bramsov V mađarski ples.

18. augusta u EUFOR–ovoj bazi na Butmiru, prisustvovali smo obilježavanju nacionalnog praznika Dana državnosti, to je dan Svetog Stevana, prvog mađarskog kralja, istovremeno i Dan novog hljeba.

Takođe smo nastavili već započetu tradiciju obilježavanja revolucije iz 1956. godine, 23 oktobar. Prošla

godina je bila jubilara, 60-ta godišnjica revolucije i borbe za slobodu protiv sovjetske vlasti. Imali smo više događanja, kojima smo obilježili godišnjicu, kao što je to bio novi zajednički izlet sa članovima mađarske ambasade iz Sarajeva, mađarskim vojnicima iz EUFOR-a i udruženjem HUM u Titov bunker u Konjicu.

Kraj godine obično završavamo proslavom, svečanom sjednicom i promocijom našeg novog broja Új Dobosa. Tad dodjeljujemo priznanje najvrijednijim članovima udruženja kao i onima van udruženja koji su doprinijeli našem radu. Ovaj put, priznanje smo dodijelili bivšem predsjedniku Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, Stevi Havreljuku i prvom predsjedniku Saveza Vladimiru Blahi. Na svečanoj sjednici bila je prisutna i konzulica ambasade Mađarske u Sarajevu, Leonora Guljaš (Gulyás Leonóra) i mnogobrojni gosti.

Iren Milivojević, predsjednica udruženja „Magyar Szó“
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Számos kulturális eseményben vehettek részt a HUM tagjai

Kedves Olvasók!

Az elmúlt esztendő a HUM Magyar Polgárok Egyesülete tagjai számára tele volt különböző kulturális eseményekkel és – mint általában teszem –, most is beszámolok róluk.

Engedjék meg, hogy az elején megragadjam az alkalmat, és köszönetet mondjak a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek az önzetlen anyagi támogatásért, aminek köszönhetően tevékenységeinket folytatni tudtuk az egyesület helyiségeiben.

2016 novemberének elején Szlovákia déli részén jártunk, ahol a Civil Akadémia rendezvényének keretében lehetőségünk volt találkozni a Kárpát-medencében működő magyar

egyesületek képviselőivel, amelyeknek tagjai az évek során igazi családdá váltak. Ez alkalommal Dániel Erzsébet volt a házigazda, akinek köszönhetően sokat hallottunk Európának ezen a tájain évszázadok óta élő magyarokról, szokásaikról és kulturális örökségükről, valamint azokról a problémákról, amelyekkel a Szlovákiában élő magyarok – dacolva az asszimilációval – nemzeti kisebbségként naponta szembesülnek.

Egyesületünk 2016. november 26-án vendégül látta dr. Dévavári Zoltán szabadkai történészt, aki előadást tartott a magyar történelem legjelentősebb eseményeiről. Az előadás mindannyiunk számára nagyon érdekesnek bizonyult, Professor Úr pedig kivételes teljesítményt nyújtott, amikor egy óra alatt bemutatta Magyarország gazdag történelmét.

November végén Milivojević Irén és jómagam részt vettünk a Magyar Diaszpóra Tanács ülésén Budapesten, ahol alkalmunk volt részletesen megismerni Magyarország jelentős politikusainak munkáját, különösen Orbán Viktor miniszterelnök tevékenységét. Számunkra ez jó és fontos tapasztalatnak bizonyult, mert nagy segítségünkre lesz az egyesületek további munkájában.

A szarajevói Képzőművészeti Egyetemen 2016. február 2-án nyitotta meg fényképképzőművészeti kiállítását Molnár Edvárd, képviselve egyúttal egyesületünket a *Minority Fest 2016* rendezvényen, amely a szarajevói Kisebbségek Tanácsának szervezésében zajlott le. A nagy látogatottságú kiállítás megtartását Bezseg Gyula műszaki hozzájárulása segítette. Mint ahogyan a fesztivál második napjának elnevezése is tanúsítja – *Multi Culti Food 2016* –, ekkor a nemzeti kisebbségek lehetőséget kaptak arra, hogy bemutassák hagyományos

konyhaművészetüket. Főszakácsunk idén is Pašić Juhász Éva volt, aki ételkülönlegességével, töltött sült kacsájával mindenkit elvarázsolt, így a magyar stand ebben az évben is a leggazdagabbak között szerepelt.

Karácsonyi összejövetelünket december közepén tartottuk meg az egyesület termeiben, ahol Szabó Nóra magyarországi vendégünk vezetésével karácsonyi díszeket és finom mézeskalácsokat készíthettünk. Az alkalom tökéletes volt egy közös vasárnapi ebéd szervezésére, így készítettünk sült kolbászt, hurkát, savanyúkáposzta-főzeléket, valamint kihagyhatatlan volt a dobostorta is. A barátkozás kitűnően sikerült, fiatalok és idősek egyaránt jól szórakoztak.

A téli napokban is folytatódott összejöveteleink egyesületünkben, mégpedig magyar filmek vetítésével, amit a Manda film, valamint Goldschmidt József mint projektszervezők tettek lehetővé.

Január közepén, immár hagyományosan, részt vettünk Zentán a magyar kultúra napja alkalmából szervezett ünnepségen, a VMMI (Vajdasági Magyar Művelődési Intézet) szervezésében, ahol megismerkedhettünk és beszélgethettünk Piritiné Szabó Judittal, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezetőjével, aki támogatta egyesületünk működését.

Március 15-én közös délutáni időtöltést szerveztünk az egyesület termeiben, ahol Szabó-Mehiç Kornélia a legkisebbeket próbálta kreativitásra buzdítani a decoupage

technika alapjainak elsajátításával. Szintén ebben az időszakban részt vehettünk a magyar katonai kontingens bemutatásán Butmirban – amely az EUFOR keretein belül működik – amit kisebb ünnepély, valamint közös ebéd követett.

Március 29-én a Magyar Nagykövetség – Bartók Bélára emlékezve – koncertet szervezett, amelyen Bartolomej Stanković fiatal zongoraművész lépett fel. A sarajevói Bosnyák Intézet hangversenyerme zsúfolásig megtelt, és tökéletes akusztikájával hozzájárult ahhoz, hogy a klasszikus zene rajongóinak csodálatos estében legyen részük.

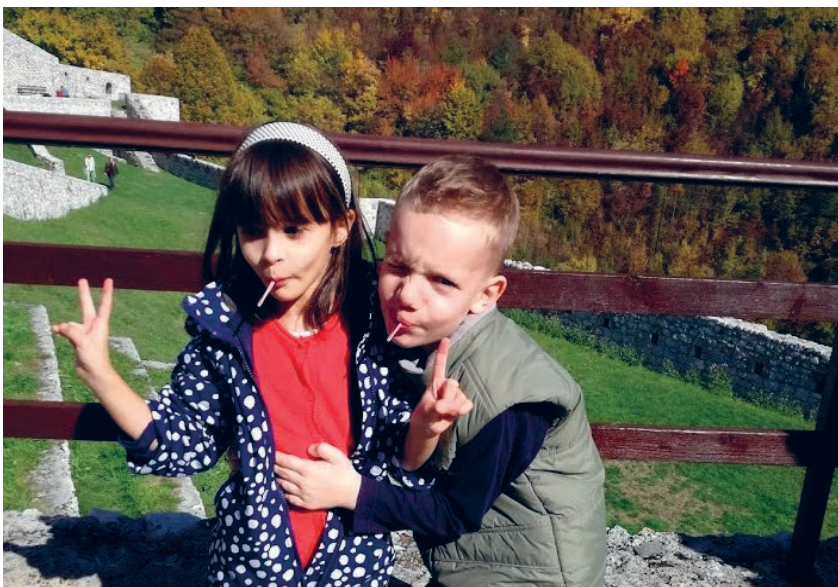
Az év egyik csúcspontjaként éltük meg azt, hogy a Wizz Air repülőtársaság áprilistól Sarajevó–Budapest járatot indított, amely közismerten konkurens piaci árakkal szolgál. Ez számunkra mindenekelőtt szorosabb kapcsolatot jelent Budapesttel.

Április elején egyesületünkbe látogatott Csibi Krisztina, a Magyarság Háza Alapítvány igazgatója, akinek ezúttal bemutatott tevékenységünket, valamint rávilágítottunk néhány problémára is. A találkozás után nem sokkal szívélyes meghívót kaptunk a június 4-i ünnepélyre, vagyis a nemzeti összetartozás napjára, amit nagy örömmel el is fogadtunk.

Május közepén érdekes és különleges előadásban volt részünk. Tóth Péter versekkel, fényképekkel és dokumentumfilm-részletekkel illusztrálta az 1956-os forradalom magyarországi eseményeit.

Csibi Krisztina, a Magyarság Háza Alapítvány igazgatójának köszönhetően, egyesületünk tagjai június 2-a és 5-e között ellátogattak Budapestre. Többek között részt vettek a június 4-i rendezvényen, amelyet a magyar nemzeti egység napjának kiáltottak ki. Éltre szóló emlék volt a gyönyörű budai szállásunk, az állatkert látogatása, a Parlament, valamint házigazdánk segítőkészsége, különösen Fodor Luciáé, aki kirándulásunk teljes ideje alatt rendelkezésünkre állt.

Június elején véget ért még egy magyar nyelvtanfolyamunk, ezúttal a kezdők és haladók számára, Bezzeg Gyula

vezetésével, aki ezzel befejezte sarajevói tartózkodását, amit a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága szervezésében létrehozott Petőfi Program tett lehetővé. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani neki, amiért hatalmas segítséget nyújtott egyesületünk tevékenységeiben.

2017. július 12-én került megrendezésre a Bosznia-Hercegovina Nemzeti Kisebbség-geinek Tanácsa által szervezett nemzetközi konferencia, melynek címe *A nemzeti kisebbségek hitelessége Bosznia-Hercegovina területén*. Ennek szervezésében részt vett Pašić Juhász Éva, mint a tanács legaktívabb tagja, akire különösen büszkék vagyunk.

2017. július 18-án a Bašćaršijai Fesztivál keretében részt vettünk az ifjúsági kórusok világkoncertjén, a Magyar Nagykövetség szervezésében. Tehetséges, a világ minden tájáról érkező ifjú énekesek ismert kortárs zeneszerzők műveit, valamint népi és egyházi zeneműveket mutattak be, a magyarországi származású Pad Zoltán vezetésével.

Megérkezett hozzánk Fülöp Dóra, a Petőfi Program új ösztöndíjasa, s szeptember közepén meg is kezdődött az új tanfolyam az egyre több érdeklődő számára. Sok sikert kívánunk neki a munkában!

A két egyesület idei találkozóját a Kozarán terveztük megtartani, de ez nem sikerült, így az utolsó pillanatban úgy döntöttünk, hogy közös kirándulást szervezünk Travnikba és Vlaićra. Maga az ötlet, hogy a sarajevói és a Banja Luka-i magyarok minden év októberében tartsák éves találkozójukat, először 2015-ben valósult meg, mégpedig Jajcában, amikor a két egyesület megállapodott abban, hogy ez hagyománnyá válik. Gyönyörű napsütéses napon, kellemes környezetben, Négyesi József nagykövet úr, valamint a nagykövetség dolgozóinak és a magyar katonák jelenlétében megünnepeltük október 23-i nemzeti ünnepünket, megerősítve ezzel kölcsönös barátságunkat és összetartozásunkat.

Muratović Irma, az egyesület elnöknője

Članovi HUM-a učestvovali su u nizu kulturnih događaja

Dragi moji Dobošari,

protেকla godina je za Mađarsko udruženje građana HUM bila ispunjena različitim kulturnim dešavanjima, pa kao i obično, moj je zadatak da vam ih hronološki predstavim.

Na samom početku, želim da se zahvalim na finansijskoj pomoći Bethlen Gabor fondaciji, što nam je omogućilo da uspješno realizujemo mnoge aktivnosti u prostorijama našeg Udruženja.

Udruženja je bio dr Devavari Zoltan iz Subotice, koji je održao predavanje o bitnim događajima iz bogate mađarske historije. Moram priznati da je predavanje za sve nas bilo veoma interesantno, a profesor je pokazao izuzetnu vještinu, da u sat vremena ukratko opiše sve bitne trenutke mađarske historije.

Krajem novembra, Milivojević Iren i ja smo uzele učešće na velikom međunarodnom savjetovanju mađarske dijaspeore u Budimpešti, gdje smo prisustvovala velikom broju izlaganja značajnih političkih ličnosti Mađarske, na čelu sa premijerom Viktorom Orbánom. Za nas je to bilo veoma dobro i važno iskustvo, koje može pomoći u daljnjem radu naših Udruženja.

Dana 02.12.2016. godine na Akademiji likovnih umjetnosti Sarajevo, otvorena je izložba fotografija Edvarda Molnara, kojom se HUM predstavio na manifestaciji "Minority Fest 2016." u

organizaciji Vijeća manjina Kantona Sarajevo. Izuzetno posjećenu izložbu je tehnički organizovao Gyula Bezzeg. Drugi dan festivala nosi ime "Multi - Culti Food 2016", gdje sve nacionalne manjine predstavljaju svoju kulinarsku tradiciju. I ove godine je naša glavna "kuharica" bila Pašić Juhasz Eva, koja nas je sve oduševila sa pečenom punjenom patkom, a zahvaljujući tome smo i ove godine imali jednu od najbogatijih trpeza festivala.

Sredinom decembra smo se okupili u prostorijama Udruženja na Božićnom druženju, kojom prilikom nam je gošća iz Mađarske, Nóra Szabó, pokazala, kako se izrađuju božićni ukrasi i ukusni medaljoni. Ovom prilikom smo organizovali i zajednički nedjeljni ručak sa pečenim kobasicama, krvavicama, podvarkom od kiselog kupusa i neizostavnom Doboš tortom. Bio je to jedan izuzetno lijepo proveden dan, kako za mlade, tako i za nas malo starije.

U zimskim danima smo se često družili u prostorijama Udruženja, gledajući poznate mađarske filmove, koje nam je omogućio Manda film i gospodin Goldschmidt József, kao nosilac ovog projekta iz Mađarske.

Već tradicionalno, sredinom januara smo prisustvovali Danima mađarske kulture u Senti, u organizaciji VMMI-a (Vajdasági Magyar Művelődési Intezet), gdje smo imali priliku razgovarati sa gospođom Pirityné Szabó Judit – šeficom odjela Državnog tajništva za nacionalnu politiku Mađarske, koja nam je dala punu podršku u radu našeg Udruženja.

15.mart smo obilježili organizujući porodično druženje u prostorijama Udruženja, kojom prilikom je naša Kornelia Szabó Mehić napravila Kreativni kutak za najmlađe i naučila ih osnovama dekupaž tehnike, a imali smo i čast

da budemo gosti mađarskog vojnog kontingenta u sklopu EUFOR- a u Butmiru, koji su organizovali malu svečanost i zajednički ručak povodom ovog praznika.

29. marta, Mađarska ambasada je organizovala koncert, posvećen Beli Bartoku u izvedbi mladog pijaniste Bartolomeja Stankovića. Za sve nas, ljubitelje klasične muzike, bilo je to jedno predivno provedeno veče u prepunoj, savršeno akustičnoj sali Bošnjačkog instituta u Sarajevu.

Veoma dobra vijest za sve nas je da se u aprilu uspostavila redovna avio linija Sarajevo – Budimpešta i to preko Wizz Air avio kompanije, koja je poznata po izuzetno pristupačnim cijenama. Ovo nam je u mnogome omogućilo i olakšalo vezu sa Budimpeštom.

Početkom aprila u posjeti našem Udruženju je bila Csibi Krisztina, direktorica "Kuće Mađara", zajedno sa svojim kolegama i tom prilikom smo predstavili rad našeg Udruženja kao i probleme sa kojima se susrećemo. Kratko nakon tog susreta smo dobili ljubazan poziv, da budemo njihovi gosti i prisustvujemo programu priređenom povodom 4.juna, Dana nacionalnog jedinstva, koji smo sa velikim oduševljenjem prihvatili.

Sredinom maja smo imali veoma intresantno i neobično predavanje gospodina Tóth Pétera, koji nam je kroz stihove, fotografije i isječke dokumentarnih filmova na specifičan način pričao o revolucionarnim događajima u Mađarskoj 1956. godine.

Zahvaljujući pozivu direktorice "Kuće Mađara", gospođe Csibi Krisztine, članovi našeg Udruženja su od 02.06. do 05.06. posjetili Budimpeštu i između ostalog prisustvovali programu priređenom povodom 4. juna, Dana nacionalnog jedinstva Mađara. Predivan smještaj na Budimu, posjeta ZOO- vrtu, Parlamentu i izuzetna ljubaznost domaćina, naročito gospođe Fodor Lucije, koja nam je svo vrijeme bila na usluzi, je nešto što će nam dugo ostati u pamćenju.

Početkom juna je završen još jedan krug kursa mađarskog jezika, za početnike i naprednu grupu, pod vođstvom Gyula Bezzega i sa tim on je završio svoj boravak u Sarajevu u sklopu "Petőfi Sándor programa", koji je organizovalo Vijeće ministara i Državno tajništvo za nacionalnu politiku Mađarske. Želim i ovom prilikom da se zahvalim dragom Gyuli, na pomoći koju je pružio u radu našeg Udruženja.

Dana 12.07.2017. godine Vijeće nacionalnih manjina BiH je organizovalo Međunarodnu konferenciju pod imenom "Autentičnosti Nacionalnih Manjina u BiH" u čijoj je organizaciji učestvovala i naša Pašić-Juhász Éva koja je i inače jedna od najaktivnijih članova VNM BiH sa čime se izuzetno ponosimo.

U sklopu festivala Baščaršijske večeri, 18.07.2017. godine smo prisustvovali koncertu Svjetskog omladinskog hora u organizaciji Mađarske ambasade. Talentovani mladi pjevači iz cijelog svijeta, pod dirigentskom palicom Zoltána Pada iz Mađarske, su nam predstavili savremena, folklorna i crkvena djela poznatih kompozitora.

Po dolasku Dóre Fülöp, stipendistkinje "Petőfi Sándor programa", sredinom septembra je ponovno počeo kurs mađarskog jezika, za koji se prijavilo dosta novih polaznika. Želim im mnogo uspjeha u radu.

Ovogodišnji susret naša dva Udruženja je trebao da bude na Kozari, ali je otkazan zbog objektivnih razloga, pa je HUM u zadnji čas "uskočio" i organizovao zajednički izlet u Travnik i Vlašić. Ideja da se oktobarski praznici obilježe susretom udruženja Mađara iz Banja Luke i Sarajeva, prvi put se realizovala 2015. godine u Jajcu i tom prilikom smo se dogovorili da će

to postati tradicija, tako da nismo mogli dopustiti da nas bilo šta u tome spriječi. Predivan sunčan dan, ugodan ambijent, dolazak gospodina Ambasadora Négyesi Józsefa i ostalih predstavnika Mađarske ambasade i vojnika, obilježilo je ovaj 15. oktobar i još jednom potvrdilo naše međusobno prijateljstvo i povezanost.

Irma Muratović
predsjednica udruženja HUM
Prevela: Kornelija Szabó-Mehić

U Banja Luci je otvoren Konzulat Republike Mađarske

Ambasador Jožef Neđesi i počasni konzul dr. Slaven Grbić pred novim Konzulatom Mađarske/ Négyesi József nagykövet és dr. Grbić Slaven tiszteletbeli konkonzul az új Magyar Konzulátus előtt

Inauguracija Dr. Slavena Grbića za počasnog konzula je održana u Banskom dvoru 16.06.2017. godine. Svečanosti su prisustvovali premijerka Republike Srpske Željka Cvijanović, državni sekretar za kulturu i nauku u diplomatiji Vlade Mađarske Ištvan Ijđarto, ambasador Republike Mađarske u Sarajevu, Jožef Neđesi i ostali visoki uzvanici.

„Pripadnici mađarske zajednice predstavljaju važan resurs Republike Srpske. Pozdravljamo to što su imenivali počasnog konzula i da zajedno vidimo velike mogućnosti za saradnju u budućem periodu“, rekla je premijerka Željka Cvijanović. Gospodin Ištvan Ijđarto izjavio je, da će otvaranje novog konzulata u Banja Luci doprinijeti još boljoj kulturnoj i ekonomskoj saradnji između Republike Srpske, Bosne i Hercegovine sa jedne i Mađarske sa druge strane. Gospodin ambasador Ištvan Neđesi siguran je, da novi počasni konzul je čovjek, koji može dati značajni doprinos razvoju saradnje na svim poljima.

Mi, Mađari u Banja Luci, smo zadovoljni i sretni, da imamo u našem gradu počasnog konzula Republike Mađarske. Jedino nam je žao, što organizacija inauguracije, osim predsjednice našeg udruženja, nije omogućila prisustvo ostalim zainteresovanim Mađarima. Ovaj tekst i fotografije su nastali na osnovu televizijskog izvještaja RTRS o

dogadaju i naravno, Interneta.

Koristeći i ovu priliku želimo mnogo uspjeha u radu novom počasnom konzulu Republike Mađarske u Banja Luci!

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Banyalúkán megnyitották a Magyar Köztársaság konzulátusát*

Ígyjártó István

A tiszteletbeli konzul, dr. Slaven Grbić felavatását 2017. június 16-án tartották meg a Banski dvor Kultúrotthonban. Az ünnepségen részt vett Željka Cvijanović, a Szerb Köztársaság miniszterelnöke, Ígyjártó István, a Magyar Kormány kultúráért és tudománydiplomáciáért felelős államtitkára, Négyesi József, a Magyar Köztársaság szarajevói nagykövete és több magas rangú meghívott.

„A magyar közösség tagjai a Szerb Köztársaság fontos erőforrásai. Üdvözljük a tiszteletbeli konzul kinevezését, és reméljük, hogy a jövőben több téren fogunk sikeresen együttműködni” – nyilatkozta Željka Cvijanović miniszterelnök asszony. Ígyjártó István elmondta,

Svečanost inauguracije/A felavatás ünnepélye

hogy egy új konzulátus megnyitása Banyalúkán hozzájárul majd a Szerb Köztársaság, illetve Bosznia-Hercegovina és Magyarország jobb kulturális és gazdasági együttműködéséhez. Négyesi József nagykövet biztos abban, hogy az új tiszteletbeli konzul olyan ember, aki jelentősen hozzájárulhat az együttműködés fejlesztéséhez minden téren.

Mi, banyalúkai magyarok, meglegedéssel és örömmel vettük, hogy városunkban van magyar tiszteletbeli konzul. Egyedül azt sajnáljuk, hogy a beiktatáson és az azt követő ünnepségen a Magyar Szó Egyesület elnökén kívül nem vehetett részt más érdeklődő magyar. Ez a szöveg az RTRS tévériportja és az internetforrások segítségével készült.

Sok sikert kívánunk munkájában a Magyar

Köztársaság új tiszteletbeli konzuljának Banyalúkán!

*Nem lektorált szöveg.

Tóth Bojnik László

Magyarország nagykövete fogadta a Banja Luka-i Magyar Szó képviselőit

Március 17-én Négyesi József úr, a Magyar Köztársaság szarajevói nagykövete fogadta a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesületének, a Magyar Szónak a képviselőit. A találkozón a Magyar Szó vezetői, Milivojević Irén elnök és Tóth Bojnik László főtítkárr, ismertették az egyesület idei terveit, projektumait. Beszéltek a Magyar Szó eddigi munkasikereiről, de az egyesületi munkában tapasztalt problémákról, nehézségekről is szóltak.

A beszélgetés folyamán külön figyelmet szenteltek a néhai boszniai magyar falu, Vucsiják történelmének a Magyar Szó által folyó kutatására. A vucsijáki tevékenységben Négyesi nagykövet úr a magyarországi és személyes támogatásáról biztosította az egyesület vezetőit. Az egyesületi kérelmet egy szerény vucsijáki emlékmű felállításának támogatásáért a Szarajevói Nagykövetség már továbbította a magyar Miniszterelnökség keretében működő Nemzetpolitikai Államtitkárság felé. A konkrét támogatás jóváhagyásáig is sok a teendő, az emlékmű helyének biztosításától kezdve az építkezési engedély megszerzéséig. Négyesi József nagykövet úr néhány tanáccsal segítette meghatározni a vucsijáki tevékenységek folyamatát, sorrendjét.

A barátságos, kellemes beszélgetés végén a Magyar Szó Egyesület képviselői átadtak a Szarajevói Nagykövetségnek az Új Dobos kétnyelvű folyóirat eddig kiadott számainak bekötött példányát. 2017. február 22-én a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesületének, a Magyar Szónak az elnöke és titkára átvették a Banja Luka-i Comesgrafika nyomdától az Új Dobos kétnyelvű folyóirat eddig megjelent számainak nyolc bekötött példányát. Az Új Dobost 2006-tól a Magyar Szó és a HUM, a bosznia-hercegovinai magyar egyesületek, közösen adják ki. A könyv fedőlapján az Új Dobos 2006–2016 felirat olvasható, amely egyben utal a kisszámú szórványmagyarság tízéves törekvésére, hogy ne csak a beszélt, hanem az írott magyar szó is fennmaradjon és éljen Bosznia-Hercegovinában. Ez eddig sikerült nekünk, büszkék is vagyunk rá.

A Banja Luka-i képviselők megkérték Négyesi József nagykövet urat, hogy a legközelebbi budapesti tartózkodása alkalmával a bekötött bosznia-hercegovinai magyar folyóiratok egy másik példányát adja át az Országos Széchényi Könyvtárnak.

A Magyar Szó Egyesület vezetői, elégedetten a megbeszéléssel, jó hangulatban búcsúztak el Négyesi József úrtól, Magyarország szarajevói nagykövetétől.

Tóth Bojnik László

Ambasador Mađarske je primio predstavniku udruženja „Magyar Szó“

17. marta u 10 sati gospodin Jožef Nedeši (Négyesi József), mađarski ambasador u Sarajevu, primio je predstavniku Udruženja Mađara Republike Srpske, Mađar soa (Magyar Szó). Na sastanku su rukovodioci Mađar soa, predsjednica

Irén Milivojević i generalni sekretar Laslo Tot Bojnik (Tóth Bojnik László), predstavili planove i projekte Udruženja za ovu godinu. Govorili su o radnim uspjesima Mađar soa, ali su pričali i o primjećenim poteškoćama i problemima u radu Udruženja.

Tokom razgovora posebna je pažnja bila posvećena istraživanjima istorije nekadašnjeg mađarskog sela u Bosni, Vučijaka, a koja se vode od strane Mađar soa. Gospodin ambasador Nedeši je predstavnicima Udruženja prenio podršku iz Mađarske, a dao je i svoju u aktivnostima oko Vučijaka. Molbu Udruženja za pomoć kod postavljanja skromnog spomenika na Vučijaku, ambasada u Sarajevu je već prosljedila Državnom sekretarijatu za nacionalnu politiku u okviru ureda mađarskog premijera. Do konkretnog odobrenja tražene podrške ima dosta posla, počevši od osiguranja mjesta za spomenik, do dobijanja građevinske dozvole. Gospodin ambasador Jožef Nedeši je sa nekoliko savjeta pomogao odrediti proces i redosljed vučijačkih aktivnosti.

Na kraju vrlo prijateljskog i ugodnog razgovora, predstavnici Mađar soa su predali ambasadi u Sarajevu jedan uvezani primjerak dosad objavljenih brojeva dvojezičnog časopisa Uj doboša (Új Dobos). 22. februara 2017.godine, udruženje „Magyar Szó“ preuzelo je od banjalučke Comesgrafika štamparije osam primjeraka uvezanog dvojezičnog časopisa Uj doboš. Na naslovnoj strani knjige odštampani tekst "Új Dobos, 2006-2016", ukazuje na desetogodišnje napore malobrojnih Mađara, da ne samo govorni već i pisani mađarski jezik i dalje opstaje i živi u Bosni i Hercegovini. Ovo nam je do sada uspjelo i mi smo ponosni na to.

Predstavnici su nadalje zamolili gospodina ambasadora, da za vrijeme narednog njegovog boravka u Budimpeši, preda drugi primjerak u knjigu uvezanih brojeva bosanskohercegovačkog mađarskog časopisa Državnoj biblioteci Sečenji (Országos Széchényi Könyvtár).

Rukovodioci Mađar soa su se u dobrom raspoloženju, prezadovoljni dogovorenim, rastali od gospodina Jožefa Nedešija, ambasadora Mađarske u Sarajevu.

Laslo Tot Bojnik

Prevela: Nevenka Tot Bojnik

A budapesti Magyarország Háza igazgatónőjének látogatása

A Magyarország Házának igazgatónője, Csibi Krisztina munkatársaival a gulágokról Szkopjében és Prilepben rendezett kiállítás megnyitója után, egy régiói körúton, április 4-én meglátogatta egyesületünket Banja Lukában. (Az említett kiállításokat a Gulag emlékévként keretében szervezték. A gulágokban, a sztálinista rezsim koncentrációs táboraiban, a Szovjetunió és a többi akkori kommunista országok polgárai mellett több százezer magyar is életét vesztette.) A Magyarország Házának képviselőit Milivojević Irén, a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesületének, a Magyar Szónak elnök asszonya, Bogosanović Julianna vezetőségi tag, Tóth Bojnik László, az egyesület főtitkára és Bezzeg Gyula, a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság Petőfi Programjának ösztöndíjasa fogadták a Nemzeti Kisebbségek Klubjában.

A nyílt és kellemes beszélgetés folyamán tájékoztattuk vendégeinket a Magyar Szó Egyesület munkájáról, tevékenységeiről.

Kitértünk a munkánkban felmerülő nehézségekre is, amelyek főleg anyagi jellegűek. Csibi Krisztina igazgatónő pedig bemutatta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. keretében alapított Magyarország Házát. Ezt az intézményt megbízták a külföldön és Magyarországon élő magyarok nemzeti, kulturális és oktatási kapcsolatainak fejlesztésével, lehetővé teszi a találkozók, kiállítások, hangversenyek és egyéb tevékenységek megvalósítását a világ magyarjai közti kapcsolatok kiépítése céljából. A találkozó végén, mivel közeledett az órák kezdete a klubban, bekapcsolódtak a beszélgetésbe magyar nyelvtanfolyamunkra érkező hallgatók is.

Kihasnáltuk az alkalmat, hogy még egyszer megköszönjük a Magyar Kormány pénzügyi támogatását munkánkban és külön hangsúlyoztuk a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság Petőfi Programjának és az ösztöndíjasok munkájának óriási értékét. Elmondhatjuk még, hogy vendégeink nagyon kellemes benyomást tettek ránk. Sajnáljuk, hogy ilyen és hasonló találkozások magyarországi látogatókkal sokkal ritkábbak, mint ahogy szeretnénk.

A Magyarország Házának igazgatónője körútja során meglátogatta a sarajevói HUM testvéregyesületet is.

Tóth Bojnik László

Posjetila nas je direktorica „Kuće Mađara” iz Budimpešte

Direktorica „Kuće Mađara” (Magyarország Háza), Kristina Čibi (Csibi Krisztina) sa svojim saradnicima nakon otvaranja izložbi o „gulazima” u Skoplju i Prilepu, na kružnom putovanju u regiji, 4. aprila je posjetila i naše udruženje u Banjaluci. (Spomenute izložbe organizovane su u okviru Spomen godine gulaga. U gulazima, koncentracionim logorima staljinističkog režima, pored građana Sovjetskog saveza i drugih tadašnjih komunističkih država, stradalo je i nekoliko stotina hiljada Mađara.) Predstavnik „Kuće Mađara” su u Klubu nacionalnih manjina primili Irena Milivojević (Milivojević Irén), predsjednica Udruženja Mađara RS „Mađar so” (Magyar Szó), Juliana Bogosanović (Bogosanović Júlianna), članica

rukovodstva, Laslo Tot Bojnik (Tóth Bojnik László), generalni sekretar Udruženja i Đula Bezzeg (Bezzeg Gyula), stipendista Programa Petefi (Petőfi Program) mađarskog Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku.

U otvorenom i prijatnom razgovoru gosti su upoznati sa radom i aktivnostima udruženja Mađar so. Ukazali smo i na naše probleme, koji su uglavnom finansijske prirode. Direktorica Kristina Čibi predstavila je, u okviru Betlen fondacije (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.) osnovanu, „Kuću Mađara”. Ova ustanova je zadužena za razvijanje nacionalnih, kulturnih i obrazovnih veza između Mađara u inostranstvu i Mađara u Mađarskoj. Ona omogućuje susrete, izložbe, koncerte i ostale aktivnosti u cilju jačanja veza između Mađara cijeloga svijeta. Na kraju susreta, pošto se približilo vrijeme početka časova u Klubu, razgovorima su se pridružili i pristigli polaznici našeg kursa mađarskog jezika.

Koristili smo priliku, da još jednom zahvalimo Vladi Mađarske na pruženoj finansijskoj podršci za naš rad i posebno smo istakli golemu korist od rada stipendista Petefi programa mađarskog Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku. Možemo još reći, da su naši gosti ostavili vrlo prijatan utisak. Žao nam je, da su ovakvi i slični susreti sa posjetiocima iz Mađarske mnogo rjeđi, nego što bismo mi to željeli.

Direktorica „Kuće Mađara” na svom kružnom putovanju posjetila je i sarajevsko udruženje HUM.

Laslo Tot Bojnik

Prevela: Zora Topić Fišer

2017. november 9-én került sor a Magyar Diaszpóra Tanács VII. plenáris ülésére Budapesten. A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága szervezésében lebonyolított rendezvényre a 111 meghívott közül végül 91-en érkeztek a világ minden tájáról, köztük Milivojević Irén (Magyar Szó Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesülete, Banja Luka) és Muratović Irma (HUM Magyar Polgárok Egyesülete, Szarajevó) elnök asszony Bosznia-Hercegovinából. Az ülést megelőzően, november 8-án minden meghívott Lovas Színházi Előadást tekinthetett meg a Lázár Lovaspark jóvoltából, ahol a látogatók olyan tradíciókkal ismerkedhettek meg, mint például a nomád lovasíjász harci bemutatója, a négyesfogathajtás, vagy a csikósverseny. A november 9-i plenáris ülés Orbán Viktor miniszterelnök ünnepélyes megnyitójával kezdődött a budapesti Várkert Bazárban. A miniszterelnök „megköszönte a diaszpórában élő magyaroknak az elmúlt években mutatott támogatást, azt, hogy a világ számos pontján segítik építeni a magyar közösséget” – írja a *Magyar Idők*.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes beszédében hangsúlyozta, hogy a diaszpórában élő magyarok – mindennapos nehézségeik ellenére – egy emberként álltak ki Magyarországra és az egységes magyar nemzet mellett. Elmondta, hogy a 2010-ben indított nemzetpolitikai törekvések elérték céljukat, így „mára minden magyar, bárhol él, nemcsak kulturális, hanem közjogi értelemben is, teljes jogú tagja a nemzetnek” (*Magyar Idők*). Semjén Zsolt – az MTI sajtóközleménye szerint – kiemelte, hogy folytatódnak az eddig megkezdett programok, így például a Körösi Csoma Sándor Program, mellyel idén 115 ösztöndíjas utazott a diaszpóra magyarságához, illetve a Mikes Kelemen Program, mely a diaszpóra hagyatékát hivatott összegyűjteni. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes megerősítette, hogy „bármely magyarnak, éljen a világ bármely részén, mindig van hová hazajönnie”. Kitért arra a szomorú tényre is, hogy jelenleg a venezuelai állapotok jelentősen megnehezítik a térségben élő magyarok életét, ezért a Magyar Kormány arra törekszik, hogy az érintett családok hazatérhessenek Magyarországra – kilátásba helyezve a nem magyar házastársak soron kívüli honosítását is.

A Magyar Diaszpóra Tanács ülésének befejeztével, zárónyilatkozatot fogadtak el a jelenlévők, mellyel a világ magyar szervezeteinek képviselői hozzájárultak a Kormány nemzetpolitikai törekvéseinek folytatásához.

Fülöp Dóra

Semjén Zsolt: "Svi Mađari, bez obzira na to u kom dijelu svijeta žive, uvijek imaju gdje da se vrate kući"

Grupni snimak učesnika Savjeta dijaspore Mađarske sa premijerom, gospodinom Viktorom Orbán
/Fotografija je dobijena od Državnog tajništva za nacionalnu politiku Vlade Mađarske/

Sedma plenarna sjednica Savjeta dijaspore Mađarske održana je 9. novembra 2017. godine u Budimpešti. Na svečanosti u organizaciji Državnog tajništva za nacionalnu politiku predviđeno je prisustvo 111 zvanica, od kojih je prisustvovala 91 iz svih krajeva svijeta, među njima iz Bosne i Hercegovine predsjednice udruženja Iren Milivojević (Magyar Szó, Banja Luka) i Irma Muratović ("HUM", Sarajevo).

Irma i Irena

Dan prije sjednice, 8. novembra, zvanice su uživale u predstavi Pozorišta Lovas, zahvaljujući konjičkom klubu Lazar, gdje su posjetioci imali priliku upoznati se sa tradicionalnim konjičkim vještinama, kao što su borbene predstave nomadskog konjskog streličarstva, četveroprežne zaprege i takmičenja ždrijebadi.

Premijer Mađarske, Viktor Orbán svečano je otvorio plenarnu sjednicu 9. novembra u Várkert Bazáru u Budimpešti i zahvalio se "Mađarima koji žive u dijaspori na podršci koju pružaju proteklih

godina, te time jačaju mađarske zajednice širom svijeta"-piše Magyar Idök (Mađarska vremena). Zamjenik premijera, Semjén Zsolt je u svom govoru istakao, da Mađari u dijaspori – uprkos svim poteškoćama sa kojima se susreću – stoje čvrsto uz Mađarsku i uz jedinstven mađarski narod. Također je naglasio da su težnje nacionalne politike iz 2010. godine danas postigle svoj cilj, te da su "svi Mađari, gdje god da žive, danas punopravni članovi nacije ne samo u kulturološkom, već i javno-pravnom smislu." (Magyar Idök /Mađarska vremena)

Prema priopćenju mađarske novinske agencije MTI, Semjén Zsolt je istakao, da se nastavljaju započeti programi, kao što su program Kőrösi Csoma Sándor, u okviru kojeg se ove godine 115 stipendista priključilo mađarskim zajednicama u dijaspori, odnosno program Mikes Kelemen, koji je zadužen za prikupljanje nasljeđa iz dijaspore. Zamjenik premijera je također potvrdio, da "svi Mađari, bez obzira na to u kom dijelu svijeta žive, uvijek imaju gdje da se vrate kući".

Između ostalog, spomenuo je i tužnu činjenicu da stanje u Venecueli u mnogome otežava život Mađara koji žive u tom regionu, te da Vlada čini sve, da pogođene porodice vrati u Mađarsku – pružajući podršku dodjeljivanjem mađarskog državljanstva supružnicima ubrzanim postupkom. Na završetku sjednice Savjeta mađarske dijaspore, učesnici su usvojili završnu deklaraciju i time su predstavnici mađarskih udruženja širom svijeta doprinjeli nastavku ostvarivanja ciljeva nacionalne politike Vlade Mađarske.

Dóra Fülöp

Prevela: Kornélia Szabó Mehić

Magyar törvénytörék fordítók a Szerb Köztársaságban

2017. június 14-én megtörtént a magyar törvénytörék fordítók vizsgája a Szerb Köztársaság Igazságügyi Minisztériumában. A budapesti Bethlen Gábor Alapkezelővel, valamint a zentai Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel kötött támogatási szerződések értelmében csak még ezzel a projekttel volt adós a Magyar Szó Egyesület.

A boszniai Szerb Köztársaságban eddig nem volt törvénytörék tolmácsunk, ezen a helyzeten kívánt változtatni a Magyar Szó Egyesület. A kevés magyar miatt a tolmácsoknak még többévi munka után sincs kilátásuk a vizsgára fordított költségek visszatérítésére. Ezért az egyesület biztosította a szükséges anyagiakat meg a jelöltek költségeinek fedezését is, társfinanszírozási alapon. Csak így tudtunk rábeszélteni néhány egyesületi tagot arra, hogy jelentkezzenek a vizsgára.

A magyar törvénytörék fordítók vizsgáján három jelöltünk közül ketten jelentek meg, és mindketten sikeresen vizsgáztak (Aleksandra Đurović és Milivojević Irén). Így a magyar nemzeti kisebbség immár nincs hátrányos helyzetben a többi itteni nemzeti kisebbséghez viszonyítva. Magyar törvénytörék tolmácsok is léteznek most már a Szerb Köztársaságban. A projektünk elérte célját. Gratulálunk az új magyar törvénytörék tolmácsoknak, és sok sikert kívánunk a munkájukban.

Tóth Bojnik László

Az új törvénytörék tolmácsok (Aleksandra és Irén) az egyik vizsgáztatóval, Bordás Győző íróval / Novi sudski tumači (Aleksandra i Irena) sa jednim od ispitivača, piscem Bordaš Đezeom (Bordás Győző)

Sudski tumači za mađarski jezik u Republici Srpskoj

14. 06. 2017.godine održan je ispit za mađarske sudske tumače u Ministarstvu pravde Republike Srpske. Po dosadašnjim ugovorima o sufinansiranju sklopljenih sa Betlen Gabor (Bethlen Gábor) fondacijom iz Budimpešte, odnosno sa Zavodom za kulturu vojvođanskih Mađara iz Sente, samo je još ovaj projekat trebalo realizovati udruženje Mađar so (Magyar Szó).

Mi, Mađari u Republici Srpskoj, nismo imali sudskog tumača. Ovu situaciju je htjelo udruženje Mađar so promijeniti. Zbog malobrojnih Mađara sudski tumači nemaju izgleda (čak i nakon nekoliko godina rada), da nadoknade potrebne troškove ispita. Zato je Udruženje obezbijedilo sredstva za sufinansiranje i pomoć u pokrivanju troškova kandidata. Samo smo na ovaj način uspjeli nagovoriti nekoliko članova Udruženja, da se prijave na ispit.

Na ispit mađarskih sudskih tumača, od tri naša kandidata, pojavila su se dva i oba su položila ispit (Đurović Aleksandra i Milivojević Iréna). Dakle, mađarska nacionalna manjina više nije u nepovoljnom položaju u odnosu na druge lokalne nacionalne manjine, jer sada postoje i mađarski sudski prevodioci u Republici Srpskoj. Naš projektni cilj je postignut. Čestitamo novim mađarskim sudskim tumačima i želimo mnogo uspjeha u njihovom radu!

ЛИСТА СТАЛНИХ СУДСКИХ ТУМАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ, КОЈИ СУ ИМЕНОВАНИ РЈЕШЕЊЕМ МИНИСТРА ПРАВДЕ А У СКЛАДУ СА ПРАВИЛНИКОМ О СТАЛНИМ СУДСКИМ ТУМАЧИМА

(„Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/05, 32/07 и 36/12)

Ред. број	Име и презиме	Пребивалиште	Адреса	Број телефона	Језик
1.	Ирен Миливојевић	Бања Лука	Браће Кукрика 66	065 568 377	мађарски
2.	Александра Ђуровић	Бања Лука	Српска 46	065 980 308	мађарски

Izvod sa web-stranice Ministarstva pravde Republike Srpske
Kivonat a Szerb Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának honlapjáról

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Prnjavori konferencija

a nemzeti kisebbségek anyanyelvének fontosságáról

A Prnjavori Önkormányzat Nemzeti Kisebbségeinek Szövetsége február 21-én konferenciát szervezett *Az anyanyelv tanulásának fontossága a kulturális identitás megőrzésében* címmel, a Szerb Köztársaság Nemzeti Kisebbségeinek Szövetsége, a Szerb Köztársaság Oktatási és Művelődési Minisztériuma, valamint a bosznia-hercegovinai Emberi Jogok és Menekültek Minisztériuma támogatásával. A konferencián a következő intézmények, egyesületek, nemzetközi szervezetek küldöttségei vettek részt: a bosznia-hercegovinai Emberi Jogok és Menekültek Minisztériumának, a Szerb Köztársaság Oktatási és Művelődési Minisztériumának a képviselői Dane Malešević miniszterrel az élen, a Szerb Köztársaság Önkormányzati és Közigazgatási Minisztériumának, a helyi önkormányzatnak a képviselői Darko Tomas polgármesterrel az élen, a Banja Luka-i, gradiškai, prijedori, doboji, bijeljina, brčkói és prnjavori nemzeti kisebbségek egyesületeinek, a Szerb Köztársaság-i Nemzetgyűlés Nemzeti Kisebbségek Tanácsának, valamint a nemzetközi szervezetek, az EUFOR, az OEBS és az OHR küldöttségei is.

Részt vettünk a kisebbségi nyelvek tanulásának bemutatóján a šibovskai Petar Kočić Általános Iskolában, ahol az olasz nyelvet tanulják, és a prnjavori Branko Ćopić Általános Iskolában, ahol az érdekelt diákok az ukrán nyelvet tanulhatják. A gyerekek a kisebbség nyelvének tanulásával nemcsak az anyanyelvüket őrzik meg, hanem a népük szokásait és kultúráját is. Prnjavor község okkal ennek az eseménynek a szervezője, mert ismert, hogy a Szerb Köztársaságban legtöbb nemzeti kisebbség ennek a településnek a területén él. Azért is hívják Kis-Európának.

Ezt követően megkezdődött a konferencia. Sok felszólaló volt, beszéltek az anyanyelv, egyúttal a kultúra és a szokások ápolásának fontosságáról. A gyakorlatban a helyzet szomorú, mert a Szerb Köztársaság Oktatási és Művelődési Minisztériuma jóváhagyása alapján a Szerb Köztársaságban csak ebben a két iskolában tanulhatnak a kisebbségek nyelvén a diákok, heti két órán. Elhangzott az a javaslat is, hogy otthon családi körben az anyanyelvet kell használni. E sorok írója is felszólalt és elmondta, hogy a Magyar Kormány a Nemzetpolitikai Államtitkárság Petőfi Programja keretében segíti és támogatja a magyar

nemzeti kisebbséget az anyanyelv, a kultúra és a szokások megőrzésében, immár három éve. A résztvevők pozitív példaként értékelték ezt a gyakorlatot, melynek alkalmazásával az anyaországok a jövőben segíthetik a nemzeti kisebbségeket identitásuk megőrzésében.

Milivojević Irén
Prnjavorska konferencija

o značaju maternjeg jezika

nacionalnih manjina

Opštinski Savez nacionalnih manjina u Prnjavoru uz podršku Saveza nacionalnih manjina RS,

Ministarstva prosvjete i kulture RS i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH 21.02.2017.godine bio je domaćin konferencije pod nazivom „Značaj učenja maternjeg jezika u segmentu očuvanja kulturnog identiteta“. Konferenciji su prisustvovali predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (koji inače prate rad nacionalnih manjina), Ministarstva prosvjete i kulture RS na čelu sa ministrom Danom Maleševićem, Ministarstva uprave i lokalne samouprave, Opštine Prnjavor, na čelu sa načelnikom Darkom Tomašem, udruženja nacionalnih manjina iz Banja Luke, Gradiške, Prijedora, Doboja, Bijeljine, Distrikta Brčko i Prnjavora, predstavnici Savjeta nacionalnih manjina Narodne Skupštine RS, te predstavnici EUFOR-a, OEBS-a, i OHR-a.

Prisustvovali smo prezentaciji učenja manjinskih jezika u Osnovnoj školi „Petar Kočić“ u Šibovskoj, u kojoj se izučava italijanski jezik i u Osnovnoj školi „Branko Ćopić“ u Prnjavoru, gdje zainteresovani učenici mogu učiti ukrajinski jezik. Mladi učenjem jezika u školi ne samo da čuvaju svoj maternji jezik od zaborava, nego i običaje i kulturu naroda iz kojih potiču. Prnjavor je sa razlogom organizator ovog događaja, jer je poznat kao opština sa najviše nacionalnih manjina u RS, zato nosi naziv opravdano „Mala Europa“.

Nakon toga uslijedila je sama konferencija. Bilo je dosta njih, koji su se javili za riječ i govorili o značaju njegovanja maternjeg jezika, samim tim i kulture i običaja. U praksi je žalosna situacija, da po odobrenju Ministarstva prosvjete i kulture dvočasovno sedmično učenje na maternjem jeziku primijenjeno je samo u ovim dvjema školama na cjeloj teritoriji RS. Preporuka je bila, da kod kuće treba koristiti svoj maternji jezik i učiti djecu i ostale članove porodice i to svakodnevno. Autorka ovog izvještaja isto je govorila na skupu, upoznavajući prisutne, da Vlada Mađarske pomoću programa „Petefi Šandor“ (Petőfi Sándor) Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku već tri godine pomaže mađarskoj nacionalnoj manjini u učenju maternjeg jezika, njegovanju kulture i običaja. Prisutni su ocijenili ovu praksu pozitivno i kao primjer načina, kako bi matične zemlje mogli pomoći nacionalnim manjinama u očuvanju identiteta.

Irena Milivojević

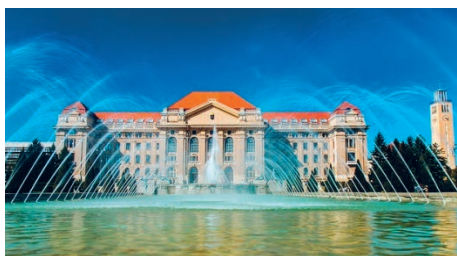
Stipendium Hungaricum nemzetközi ösztöndíjprogram

Corvinus Egyetem Budapest
Corvinus Univerzitet Budimpešta

Pécsi Egyetem
Univerzitet u Pečuju

Debreceni Egyetem
Univerzitet u Debrecimu

Szegedi Egyete
Univerzitet u Segedimu

Ahogy az elmúlt években, a Magyar Nagykövetség a 2017/2018. tanévben is több tucat ösztöndíjat biztosított a bosznia-hercegovinai egyetemisták részére a Stipendium Hungaricum program keretében. Az alap-, mester és PhD képzésen tanuló egyetemistáknak szóló ösztöndíjakra vonatkozó kérelmeket rész-és teljes képzésre is benyújthatják a hallgatók. A Stipendium Hungaricum nemzetközi ösztöndíjprogramot 2013-ban indította el a magyar kormány; a két ország nemrégiben aláírt egy, a felsőoktatásra vonatkozó egyezményt.

A program alapvető célja az volt, hogy megnövelje a külföldi egyetemisták számát Magyarországon és támogassa a felsőoktatási intézményeket azon törekvésekben, hogy a legjobb külföldi egyetemisták vegyenek részt a felsőoktatásban.

A program kétoldali együttműködési egyezményeken alapul, aláírva a küldő ország és Magyarország az oktatás terén illetékes minisztériumok, illetve a küldő- és a fogadó intézmények által. Jelenleg több, mint ötven külföldi intézmény tagja a programnak négy különböző kontinensen. Az oktatás mellett a program havi ösztöndíjat, egészségügyi ellátást és lakhatási hozzájárulást biztosít az ösztöndíjasok számára. Azok a bosznia-hercegovinai egyetemisták, akik tanulmányaikat – magyar, vagy angol nyelven - Magyarországon szeretnék folytatni, jelentkezésüket benyújthatják Magyarország Bosznia-Hercegovinai Nagykövetségén. Az oktatást megelőzően az intézmények nyelvtanulási lehetőséget biztosítanak a nyertes pályázóknak. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának irányítása alá tartozó Tempus Közalapítvány felelős a program hatáskörébe tartozó ösztöndíjakért. A Stipendium Hungaricummal, illetve a jelentkezéssel és a határidőkkel kapcsolatos összes információ megtalálható a www.stipendiumhungaricum.hu, illetve a www.tka.hu weboldalakon. Az idei pályázatok elektronikus úton történő benyújtási határideje 2017. március 31-én járt le, fontos azonban hangsúlyozni, hogy a program a 2018/2019-es tanévben is esélyt kíván biztosítani a fiataloknak, hogy Magyarországon olyan kiváló főiskoláin és egyetemeken tanuljanak, mint például a Pécsi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, vagy a Budapesti Corvinus Egyetem.

Goran Valka

Fordította: Kornélia Szabó-Mehić

Program međunarodnog stipendiranja "Stipendium Hungaricum"

Kao što je to bila i dosadašnja praksa, Ambasada Mađarske u Bosni i Hercegovini je u okviru Programa "Stipendium Hungaricum" za akademsku 2017/2018. godinu, dodijelila na desetine stipendija za studente iz Bosne i Hercegovine. Ove stipendije se odnose na studiranje u Mađarskoj za I, II i III ciklus studija uz mogućnost podnošenja aplikacije i za jednogodišnje pripreme ili specijalističke kurseve. Između Vlada Mađarske i Bosne i Hercegovine potpisan je sporazum na polju visokog obrazovanja. Program međunarodnog stipendiranja "Stipendium Hungaricum" pokrenut je 2013. godine od strane Vlade Mađarske. Osnovna misija programa je bila povećanje broja stranih studenata u Mađarskoj i podsticanje mađarskih visokoškolskih ustanova da privuku najbolje strane studente.

Program se zasniva na bilateralnim sporazumima o saradnji u oblasti obrazovanja, koji su potpisani između ministarstava nadležnih za obrazovanje u zemljama koje šalju i Mađarske, odnosno između institucija. Trenutno više od 50 "Sending" partnera se bavi programom na 4 različita kontinenta. Pored obrazovanja, Program obezbjeđuje i mjesečne stipendije, zdravstveno osiguranje i stambeni doprinos za stipendiste. Studenti iz Bosne i Hercegovine koji žele da nastave studiranje u Mađarskoj, na mađarskom ili engleskom jeziku, mogu se prijaviti za stipendiju pri Ambasadi Mađarske. Odabrani studenti će biti u mogućnosti i da pohađaju jednogodišnji kurs mađarskog jezika prije početka

studija.

Tempus Public Foundation se nalazi pod rukovodstvom Ministarstva za ljudske resurse i odgovorna je za ovaj program stipendiranja. Za sve dodatne informacije vezane za stipendijski program "Stipendium Hungaricum", koje obuhvataju načine, rokove za podnošenje aplikacija, možete pronaći na sljedećim web stranicama: www.stipendiumhungaricum.hu i www.tka.hu Krajnji rok za podnošenje aplikacije elektronskim putem je bio 31. mart 2017. godine a finalni odabir aplikacija obaviti će mađarski predstavnici prije samog početka akademske godine. Također, važno je naglasiti da će se proces dodjeljivanja stipendija nastaviti i sljedeće godine, gdje će mladi dobiti novu priliku da se prijave za stipendiju i studiraju na nekom od mađarskih prestižnih univerziteta i fakulteta kao što su univerziteti Pečuj, Debrecen, Corvinus u Budimpešti i mnogi drugi.

Goran Valka

'56-os megemlékezéssel egybekötött évzáró gyűlés Banja Lukában

Az '56-os Emlékbizottság támogatásával a Szarajevói Magyar Nagykövetség által szervezett és a helyi Magyar Szó Egyesület segítségével köszönhetően a 2016-os ünnepi programsorozat utolsó állomása a Banja Luka-i Zsidó Kultúrközpont volt. Az ünnepség –2016. december 4-én – több részből állt. Az első rész a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesülete, a Magyar Szó évzáró összejövetele volt. A magyar egyesület elnök asszonya, Milivojević Irén és titkára, Tóth Bojnik László mondott beszédet, és vázolták az egyesület munkáját és sikereit, majd köszönőlapot adtak át az egyesület legaktívabb tagjának, Feletár Malešević Katarinának.

Ezen az estén került sor az Új Dobos folyóirat jubiláris, 10. számának bemutatására is. Az idei számot 300 példányban nyomtatták, és a tagok között fogják szétszítani, de jut belőle az anyaországi és a határon túli magyar egyesületeknek is, amelyekkel a boszniai egyesületek jó viszonyt ápolnak. Az Új Dobos összefoglalja a Bosznia-Hercegovinában élő és tevékenykedő magyarok munkásságát, beszámol a rendezvényekről, találkozókról. Olvashatunk benne a helyi és az anyaországi eseményekről is. A folyóirat kiadója a két magyar bosznia-hercegovinai egyesület, a Magyar Szó és a szarajevói HUM.

Ezt követően Négyesi József, a Szarajevói Magyar Nagykövetség nagykövete mondott beszédet, először helyi nyelven, majd magyarul is. Alkalmi beszédében megemlékezett az '56-os forradalomról és annak hőseiről, a forradalom jelentőségéről, következményeiről, valamint arról, hogy milyen üzenete van a forradalomnak a mai magyar számára.

Az 1956-os Emlékbizottság támogatásával *1956 – A szabadságért és a függetlenségért* címmel nyílt kiállítás a budapesti Terror Háza Múzeum előtti utcafronton. A nagykövet beszéde után ezt a kiállítást tekinthették meg a Banja Luka-i magyarok és vendégeik. Az est hátralevő részében a vajdasági Fokos zenekar magyar népzenevel tette ünnepélyesebbé a megemlékezést.

Ezután a Magyar Szó Egyesület elnök asszonya mindenkit meghívott a svédasztalos fogadásra, ahol magyar borokat is kóstolhattak a vendégek. A **Fokos** zenekar itt is fellépett. Örömmel töltött el bennünket, hogy hallottuk magyarul énekelni és táncolni az ott élő magyarokat.

Bezzeg Gyula

Obilježavanje mađarske revolucije iz 1956.godine i završni godišnji sastanak u Banja Luci

Zahvaljujući Spomen odboru '56, uz potporu sarajevske mađarske ambasade i pomoću Udruženja Mađara Republike Srpske „Magyara Szó” (Mađar so), poslednja stanica serije programa bila je Banja Luka. Svečanost se sastojala od nekoliko dijelova. Prvi dio je bio godišnji završni sastanak udruženja Mađara „Magyar Szó”. Predsjednica udruženja Milivojević Irena i generalni sekretar Laslo Tot Bojnik u svojim govorima su izložili ovogodišnji rad i uspjeh udruženja, a na kraju njihovog govora dodijelili su zahvalnicu najaktivnijem članu udruženja Feletár-Malešević Katarini.

Na ovoj svečanosti je predstavljen i jubilarni 10. broj časopisa „Új Dobos“ (Novi doboš). Ovogodišnji broj je izdat u 300 primjeraka koji su podijeljeni članovima udruženja, mađarskim udruženjima u dijaspori sa kojima ovdašnja mađarska udruženja imaju veoma bliske i dobre odnose. List Novi doboš sumira život i rad ovdašnjih Mađara, informiše o lokalnim događajima, vijestima o Mađarima iz matice i dijaspore. Izdavači ovog lista su dva mađarska udruženja: Magyar Szó iz Banja Luke i HUM iz Sarajeva.

Nakon ovoga, prvo na lokalnom, zatim na mađarskom jeziku, govor je držao Négyesi József (Jožef Nedeši), ambasador Mađarske u Sarajevu. U svom govoru prisjetio se mađarske revolucije 1956. godine i istakao tadašnje heroje koji su se borili za svoju slobodu i za slobodu države. Zahvaljujući Spomen Odboru '56 imali smo priliku da prikazemo jednu izložbu vezanu za mađarsku revoluciju koja je bila prikazana u Budimpešti u muzeju Kuća Terora i koja nosi naziv „1956 – Za slobodu i nezavisnost“.

Gost večeri je bio i vojvođanski folklorni bend **Fokos** (Fokoš), čiji su članovi zvanični dio večeri pratili prigodnom mađarskom izvornom muzikom.

Na kraju, predsjednica udruženja je svakoga pozvala na zakusku i druženje, gdje je pored švedskog stola bilo prilike da se okuse i vrhunska mađarska vina. I ovdje je svirao ansambl Fokos i mnoge nas je obradovalo, kad smo čuli i vidjeli kako naši članovi iz udruženja pjevaju na mađarskom i igraju čardaš.

Dula Bezeg

Elköszöntünk Bezzeg Gyulától

2017. június 6-án, a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesületének, a Magyar Szónak a rendszeres összeövetelén az egyesületi tagság és a 4. magyar nyelvtanfolyam hallgatói elbúcsúztak Bezzeg Gyulától, a Petófi Program ösztöndíjasától. Az egyesület elnöknője, Milivojević Irén megköszönte Bezzeg Gyulának mindazt, amit a 2016/17-es iskolaévben az itteni magyarok és az egyesület érdekében tett. A köszönőbeszéd végén sok sikert kívánt neki a továbbiakban az új munkahelyén. Az egyesület szerény ajándékkal fejezte ki háláját. Gyula sokat segített a honlapunk kezelésében, a kétnyelvű (magyar és helyi nyelvű) boszniai folyóirat, az Új Dobos cikkeinek írásában, meg minden más egyesületi tevékenységben is részt vett.

Különösen sokat jelent az itteni magyarságnak a magyar nyelvtanfolyam. Banja Lukában minden évben több mint húsz hallgatóval indul a tanfolyam, és a beiratkozottak fele azt be is fejezi. Több tanfolyami hallgató külön is megköszönte Bezzeg Gyulának a fáradozását és a türelmét, amit a magyarórákon tanúsított... Gyula, ez alkalommal is köszönjük segítségedet! Szerintünk a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság által indított Petófi Program, előtte pedig a Körösi Csoma Sándor Program, Magyarország eddig leghatásosabb segítése a Kárpát-medencében szórványban élő magyarságnak a magyar nyelv, kultúra és szokások megőrzése érdekében.

Tóth Bojnik László

Oprostili smo se od
Đule Bezega (Gyula Bezzeg)

Na redovnom sastanku Udruženja Mađara Republike Srpske, Mađar so, 6. juna 2017. godine članstvo i polaznici četvrtog kursa mađarskog jezika rastali su se sa Bezeg Đulom (Bezzeg Gyuka), stipendistom Petefi Šandor (Petófi Sándor) programa. Predsjednica udruženja,

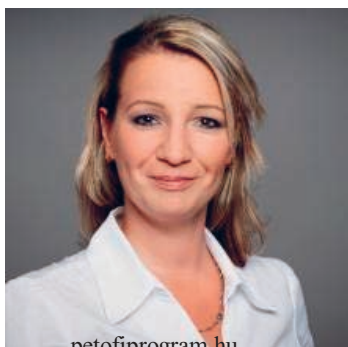
Milivojević Irena (Irén) zahvalila se Bezeg Đuli za sve što je činio u interesu ovdašnjih Mađara i Udruženja, tokom 2016/17 školske godine. Zaželjela je, na kraju govora, mnogo uspjeha Đuli i ubuduće, na novom radnom mjestu. Udruženje je izrazilo zahvalnost našem stipendisti i skromnim poklonom za uspomenu. Đula je mnogo pomogao u ažuriranju naše web-stranice, u pisanju bosanskog dvojezičnog (na mađarskom i na lokalnom jeziku) časopisa, Uj doboša (Új Dobos), ali učestvovao je i u svim aktivnostima Udruženja.

Naročito puno znači za ovdašnje Mađare kurs mađarskog jezika. Svake godine sa više od dvadeset polaznika počinje kurs u Banja Luci i najmanje polovina upisanih isti uspješno i završi. Nekoliko polaznika kursa, su se posebno zahvalili Bezeg Đuli za trud i strpljenje, koji je pokazao na časovima mađarskog jezika...Đula i ovaj put se zahvaljujemo na pomoći!

Smatramo, da je Program Petefi Šandor (Petófi Sándor), a prije Program Kereši Čoma Šandor (Körösi Csoma Sándor), pokrenut od strane mađarskog Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku, do sada najefikasnija pomoć Mađarske u očuvanju mađarskog jezika, kulture i običaja kod mađarske dijaspor Karpatskog bazena.

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Megismerkedtünk új ösztöndíjasunkkal, Fülöp Dórával

petofiprogram.hu

Fülöp Dóra

„Fülöp Dóra 1985. március 11-én született Budapesten.

A Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar (jelenleg Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar) elvégzése után hosszú ideig művészeti területen tevékenykedett PR munkatársként. Aktívan sportolt. Egykori hangszeresként tanulmányaival párhuzamosan, újságírói munkája során, mindvégig támogatta a hazai jazz-populáció hivatását. Ezek a tények indítékai voltak annak, hogy közelebbről kívánta megismerni ezt a területet, ezért kommunikáció- és médiatudomány szakon kezdte el új tanulmányait. Jelenleg a Kodolányi János Főiskola újságíró szakos hallgatójaként tanulmányozza egyes kelet-európai magyar közösségek releváns nehézségeit.”

Július 6-án Banja Lukában tartózkodott a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság Petőfi Program keretében Bosznia-Hercegovinába kiküldött új ösztöndíjas, Fülöp Dóra. Átutazóban volt szüleivel, és csak egy délutánt szentelhetek Banja Luka megtekintésére. A nemzeti összetartozás napja rendezvényein, Budapesten volt már alkalma a Magyar Szó Egyesület vezetőségének megismerkedni Fülöp Dórával. Ő volt az egyike a vendéglátó Magyarország Háza által a boszniai küldöttségek kíséretére felkért tisztviselőknak. Dórának és szüleinek a várost a Magyar Szó Egyesület elnöknője, Milivojević Irén és Magyarország Banja Luka-i tiszteletbeli konzula, Slaven Grbić mutatták meg. Így alkalmunk volt, legalábbis részben, viszonzni Dórának azt a kedvességét, amelyet a magyar fővárosban irántunk tanúsított.

Az új ösztöndíjasunk másnap folytatta útját. Sok sikert kívánunk Dórának Bosznia-Hercegovinában a magyar nyelv és kultúra megőrzése érdekében tervezett munkájához!

Tóth Bojnik László

Budapesten a Nemzeti Összetartozás Napja rendezvényein, a boszniai vendégekkel foglalkozók (a táskával Fülöp Dóra, Fodor Lucia és Kiss Viktorné)
Zadužene za bosanske delegacije na priredbama Dana nacionalnog zajedništva u Budimpešti (sa tašnom Filep Dora, Fodor Lucia i gospođa Kiš)

Upoznali smo se sa novim našim stipendistom, Fülöp Dórom (Filep Dora)

6. jula u Banja Luci je boravila naša nova stipendistica, *Fülöp Dóra*, koja je u okviru Programa Petefi Šandor (Petőfi Sándor) mađarskog Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku poslana u Bosnu i Hercegovinu. Bila je sa roditeljima na proputovanju i samo jedno popodne su se mogli posvetiti upoznavanju Banja Luke. Uprava udruženja Magyar Szó (Mađar so) je imala priliku, da se upozna sa gospođicom Filep Dorom za vrijeme trajanja priredbi Dana nacionalnog zajedništva u Budimpešti. Ona je bila jedna od službenica koju je zadužio organizator priredbi, „Mađarska kuća“, za prtnju bosanskih delegacija. Dori i njenim roditeljima grad je pokazala predsjednica Udruženja, Milivojević Irén (Iren) i počasni konzul Mađarske u Banja Luci, gospodin Grbić Slaven. Tako smo imali priliku, da se u Banja Luci uzvrati, barem djelimično, Dorina ljubavnost i vrijeme provedeno sa nama u glavnom gradu Mađarske.

Nova naša stipendistica je sutradan nastavila svoje putovanje. Zaželjeli smo mnogo uspjeha Dori u planiranom radu u Bosni i Hercegovini u interesu očuvanja mađarskog jezika i kulture!

Dóra Fülöp 11. marta 1985. je rođena u Budimpešti. Nakon diplomiranja na Fakultetu za državnu upravu (sada Fakultet javne uprave, Katedra državne uprave) Univerziteta Corvinus u Budimpešti, dugo je radila kao saradnik za odnose sa javnošću u oblasti umjetnosti. Aktivno se bavila sportom. Kao nekadašnja muzička instrumentalka, paralelno sa studijama je medijski pratila jazz muziku. Ove činjenice su bile motiv, da se željela bliže upoznati sa ovim područjem, te je započela svoje nove studije o komunikacijama i medijskim naukama. Trenutno studira kao novinar na koledžu Kodolányi János, (Kodalánji Janoš) proučavajući relevantne probleme u nekim istočnoevropskim zajednicama.

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Kezdetét vette Banja Lukában az 5., Szarajevóban a 4. magyar nyelvtanfolyam

Banja Lukában szeptember 18-án hivatalosan is megkezdődött az újabb magyar nyelvtanfolyam. A Magyar Szó Egyesület és Magyarország Kormánya idén ötödik alkalommal biztosítja a magyar nyelv iránt érdeklődőknek, hogy ingyenes oktatásban részesüljenek. Bár a tanfolyam célja a szórványban élő magyarok képzése, az előadásokhoz bárki csatlakozhatott, aki meg szeretné ismerni a magyar nyelvet. Szerencsére idén is szép számmal akadnak olyan fiatalok, akiket komolyabban is érdekel a magyar kultúra, így a nyelv elsajátítása mellett hosszabb-rövidebb magyarországi tartózkodást is terveznek. Jelenleg két csoportban (kezdő, haladó), tizenhét fővel folynak a foglalkozások, melyekhez szeptember végéig még bárki csatlakozhatott. Banja Lukában a 2018 májusáig tartó tanfolyamon a kezdők hétfőn és kedden 16.30-tól, míg a haladók ugyanazokon a napokon 17.30-tól tanulnak a nemzeti kisebbségek termeiben (Cara Lazara 22.).

Szarajevóban 2017. szeptember 23-án Muratović Irma, a HUM Magyar Polgárok Egyesületének elnöke nyitotta meg a negyedik magyar tanfolyamot. Üdvözölte az új tanulókat, egyben köszönetét fejezte ki minden szarajevói polgárnak, aki érdeklődésével támogatja a magyar egyesület munkáját. Megnyitójában elmondta, hogy az egyesület a jövőben is szeretettel várja tagságába azokat a személyeket, akiket – akár magyar kötődés nélkül is – érdekel a történelmünk, nyelvünk, illetve kultúránk.

Labossa Bence a magyar nyelv tanfolyamán (2015)

Ebben az iskolaévben a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának Petőfi Programja keretében Bosznia-Hercegovinába küldött ösztöndíjas, Fülöp Dóra vezeti a tanfolyamokat. A korábbi, Magyarországról delegált ösztöndíjasok (Labossa Bence, Bezzeg Gyula) munkájának köszönhetően mindkét városban idén is folytatja a magyar nyelv tanulását a haladó csoport. Ez alkalommal is új, 10-10 főből álló kezdő csoportok is megkezdtek a közös munkát a magyar nyelv és kultúra megismerése céljával. Míg a haladók már különféle párbeszédekkel igyekeznek helytállni egy képzeletbeli budapesti életben, a kezdőknek egyelőre a magyar ABC megismerése, a magyar kiejtés elsajátítása az elsődleges feladata.

Eddig a tanfolyamok igen sikeresnek minősíthetők. Sokan a tanfolyamnak köszönhetően annyira elsajátították a magyar nyelvet, hogy a többi feltétel teljesítése mellett megszerezték a magyar

állampolgárságot. A bosznia-hercegovinai szórványban élő magyaroknak az ösztöndíjasok munkája Magyarország eddig leghatásosabb segítsége. Ez a segítség különösen a magyar nyelvtanfolyam vezetésében, a magyar nyelv ápolásában, polgártársaink körében pedig a magyar nemzeti kisebbség tekintélyének és népszerűségének növelésében felmérhetetlen.

Fülöp Dóra, Milivojević Irén és Tóth Bojnik László

U Banja Luci počeo je 5., a u Sarajevu 4. kurs mađarskog jezika

*Bezzeg Gyula (Bezeg
Đula) naš
stipendista od prošle
godine*

18. septembra je i zvanično počeo novi kurs mađarskog jezika u Banja Luci. Udruženje „Magyar Szó“ i Vlada Mađarske ove godine po peti put daju mogućnost zainteresovanima za mađarski jezik, da uzmu učešće na besplatnom obrazovanju. Mada je cilj tečaja prvenstveno obrazovanje Mađara u dijaspori, na predavanja su se mogli priključiti svi oni koji žele upoznati mađarski jezik. Na sreću su se i ove godine našli u lijepom broju mladi, koje ozbiljnije interesuje mađarska kultura, tako da pored savladavanja mađarskog jezika, planiraju i kraći ili duži boravak u Mađarskoj. Trenutno u dvije grupe (početna i napredna) teku predavanja, na koja se moglo priključiti do kraja septembra.

Na kursu, koji će trajati do maja 2018. godine, početnici ponedjeljkom i utorkom od 16³⁰, a napredni istim danima od 17³⁰, uče u prostorijama Saveza nacionalnih manjina (Ul. Cara Lazara 22).

U Sarajevu, 23. septembra 2017. godine, Irma Muratović, predsjednica Udruženja mađarskih građana HUM-a, otvorila je četvrti mađarski kurs. Pozdravila je nove polaznike i ujedno izrazila zahvalnost svim građanima Sarajeva, koji su svojim interesovanjem podržali rad mađarskog udruženja. U svom uvodnom govoru rekla je, da će udruženje nastaviti sa radošću primati nove članove, ljude koji su bez obzira na nacionalno porijeklo, zainteresovani za našu istoriju, jezik i kulturu.

Grupa novih polaznika kursa mađarskog jezika u Sarajevu

U ovoj školskoj godini u okviru Petőfi (Petefi) programa Državnog sekretarijata za nacionalnu politiku Vlade Mađarske, kurseve vodi stipendista Fülöp Dora (Dora Filep) izasлана u Bosnu i Hercegovinu. Zahvaljujući radu ranijih godina delegiranih stipendista iz Mađarske (Labossa Bence, Bezzeg Gyula), u oba grada i ove godine se nastavlja učenje mađarskog jezika u naprednim grupama. I ovaj put su započeli zajednički rad po 10 polaznika u startnim grupama sa ciljem upoznavanja mađarskog

jezika i kulture. Dok se naprednjaci pokušavaju snalaziti sa dijalozima iz zamišljenog života u Budimpešti, početnicima učenje mađarske abecede i savladavanje mađarskog izgovora je primarni zadatak.

Dosadašnji kursevi se mogu smatrati vrlo uspješnim. Mađarskoj dijaspori koja živi u Bosni i Hercegovini rad stipendista dosad je najefikasnija pomoć Mađarske. Ova pomoć, posebno u vođenju kursa mađarskog jezika, u njegovanju istog, a među našim sugrađanima jačanje ugleda i popularisanje mađarske nacionalne manjine, je nemjerljiva.

Dora Fülöp, Irén Milivojević i Laslo Tot Bojnik
Prevela: Zora Topić Fišer

UDRUŽENJE MAĐARA REPUBLIKE SRPSKE "MAGYAR SZÓ"
U OKVIRU PROGRAMA "PETŐFI SÁNDOR" MAĐARKE VLADE ORGANIZIJE

BESPLATAN KURS MAĐARSKOG JEZIKA

u Klubu nacionalnih manjina, Cara Lazara 22, Banja Luka,

ZA POČETNIKE I ZA KANDIDATE SA PREDZNAJEM.

Kurs će početi 18.09.2017.godine u 16 sati i 30 minuta.

Prijaviti se može na samom kursu
ili na telefon 065 568 377, od 09 do 12 časova, do kraja mjeseca,
uz dodatne informacije.

Banjalučka plakata za ovogodišnji kurs

Megemlékezés 1848-ról az EUFOR butmiri táborában

Az EUFOR kötelékében Bosznia-Hercegovinában állomásozó magyar katonák ünnepi állománygyűlése 2017. március 16-án 16 órakor kezdődött. Bencsik Tamás hadnagy ünnepi beszédében méltatta az 1848-as szabadságharc és forradalom jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy március 15-e a legjelentősebb nemzeti ünnepünk. Habár 1849-ben leverték a szabadságharcot, a forradalmi szellem hozzájárult a magyar nép nemzeté válásához, később a teljes függetlenség kivívásához, és végeredményben az elmúlt évtizedek demokratikus vívmányaihoz.

Az ünnepi beszéd után Hübler Ildikó főhadnagy fölolvasta Magyarország honvédelmi miniszterének levelét, amelyben Migrációs Válsághelyzet Kezeléséért Szolgálati Jelet adományozott Bencsik Tamás hadnagnak, Rocskár Zsolt zászlósnak és Palásti Erzsébet főtörzsőrmesternek.

Az állománygyűlésen jelen voltak a Bosznia-Hercegovinában szolgálatot teljesítő magyar katonák és tisztek, Sáfár Albert dandártábornok, nemzeti rangidős, az EUFOR jelenlegi törzsfőnöke, Nosza Vilmos ezredes, a szarajevói NATO-parancsnokság törzsfőnöke, valamint Szpisják József dandártábornok, az EUFOR leendő törzsfőnöke. A megjelent vendégek közül elsősorban meg kell említeni Négyesi Józsefet, Magyarország szarajevói nagykövétét, a Banja Luka-i Magyar Szó, a szarajevói HUM és a brcskai magyar egyesületek vezetőit. Az állománygyűlésen részt vett továbbá több magyar állampolgár is, akik különböző megbízással és feladattal tartózkodnak Bosznia Hercegovinában.

A gyűlés befejezése után a katonák és a vendégek kellemes, baráti légkörben fogyasztották el a magyaros vacsorát. A búcsúzáskor a boszniai magyar közösségek vezetői abbéli reményüket fejezték ki, hogy ismét lesz alkalmuk találkozni és barátkozni a magyar katonákkal.

Elköszöntünk Sáfár Albert dandártábornoktól, sok sikert kívánva az új feladatok végzésénél

Tóth Bojnik László

Podsjećanje na 1848. godinu u logoru EUFOR-a

Svečani sastanak mađarskih vojnika iz sastava EUFOR-a u Bosni i Hercegovini počeo je u 16 sati, 16. marta 2017. godine. Poručnik Tamaš Benčik (Tamás Bencsik) u svom govoru istakao je značaj revolucije i borbe za slobodu iz 1848. godine. On je naglasio da je 15. mart najznačajniji naš nacionalni praznik. Iako je 1849-te ugušena, ta borba za nezavisnost i revolucionarni duh je doprinijela, da mađarski narod postane nacija, da kasnije bude ostvarena potpuna nezavisnost i na kraju, da dođe do današnjih demokratskih dostignuća.

Nakon svečanog govora natporučnik Ildiko Hibler (Ildikó Hübler) pročitala je pismo ministra odbrane Mađarske, u kome je dodijelio poručniku Tamašu Benčiku, zastavniku Žoltu Ročkaru (Zsolt Rocskár) i starijem vodniku Eržebet Palašti (Erzsébet Palásti) priznanje „Za usluge u upravljanju migracijskom kriznom situacijom”.

Na svečanosti su bili prisutni mađarski vojnici i oficiri koji služe u Bosni i Hercegovini, brigadni general Albert Šafar (Albert Sáfár) sa najvišim činom i trenutni šef EUFOR-a, pukovnik Vilmoš Nosa (Vilmos Nosza), šef glavnog štaba NATO-a u Sarajevu i brigadni general Jožef Spišjak (József Szpisják), budući šef EUFOR-a. Od prisutnih gostiju prvenstveno treba spomenuti Jožefa Neđešija (József Négyesi) ambasadora Mađarske u Sarajevu, rukovodioce mađarskih udruženja iz Banja Luke, Mađar so-a (Magyar Szó), HUM-a iz Sarajeva i iz Brčkog. Na svečanosti su učestvovali i mađarski državljani, koji zbog raznih mandata i zaduženja žive trenutno u Bosni i Hercegovini.

Nakon završetka sastanka vojnici i gosti su u ugodnoj i prijateljskoj atmosferi uživali u mađarskoj večeri. Na rastanku prestavnici mađarskih zajednica iz Bosne izrazili su nadu, da će se uskoro moći ponovo susresti i družiti sa mađarskim vojnicima.

Laslo Tot Bojnik

Prevela: Zora Topić Fišer

A Magyar Szó tagságának vucsijáki kirándulása*

Valamit tenni kellene a magyar temető sorsának rendezése érdekében

Nyolckor kisbusszal indultunk Banyalúkáról, és Prnjavor volt az első állomás. Ott találkoztunk Dario Topić prnjavori történésszel, aki már évek óta segíti egyesületünket a vucsijáki kutatásainkban. Először megtekintettünk az alakuló Prnjavori Múzeum ideiglenes helyiségeiben egy etnokiállítást. Ennek a múzeumnak Topić úr az igazgatója. Kellemesen meglepett bennünket a nagyszámú összegyűjtött tárgy.

A múzeumi látogatás után elindultunk Vucsijákra. Először ismét megkerestük –Dario Topić segítségével – az elerdősödött magyar temetőt. A vucsijáki magyarok temetőjében már csak néhány síremlék része található. Az enyészet megtette a magáét. A fotóinkról már ismert kőkeresztet valaki „festegette”, az egyetlen felismerhető kriptán pedig emberi csontokat találtunk. A csontokat visszaraktuk a sírba. Világos, hogy valamit tenni kellene a magyar temető sorsának rendezése érdekében.

A régi magyar iskolát is meglátogattuk. Az iskola 1912-ben épült, az 1912–13-as iskolaévben kezdődött a tanítás. Persze, az épületet időközben többször javították, hozzá is építettek. Ma lakóházként szolgál az új iskola egy-két alkalmazottja családjának. Az iskolaudvarban látható hatalmas, öreg fa biztosan tanúja volt a magyar iskolások zajongásának...

A vucsijáki „történelemóra” befejezését követően továbbutaztunk a közeli Kulaši gyógyfürdőbe. A gyógyfürdő vezetősége körülvetett bennünket a nemrég újjáépített és korszerűen felszerelt gyógyfürdő termein. Itt is ebédeltünk, nagyon jóízűek voltak az ételek, és nem drágák. A

közeli vihartól tartva három órakor indultunk vissza Banyalúkára. A felhőszakadás végül is utolért bennünket, éppen amikor megérkeztünk városunkba. A sofőrünknek volt türelme hozzánk, így nem kellett elhagynunk a buszt a zápor enyhüléséig.

A kirándulás jól sikerült. A Magyar Szó tagsága megismerkedett Vucsijákkal, a volt magyar falu helyével. Ez a legkevesebb, amit a valamikor Bosznia-Hercegovinában élő magyarok emléke megőrzéséért tehattunk.

*Nem lektorált szöveg

Tóth Bojnik László

Izlet članova udruženja Magyar Szó na Vučijak

Hitno bi trebalo nešto poduzeti za rješavanje statusa Mađarskog groblja

Gospodin Dario Topić

U Muzeju Prnjavora

Zafarbani kameni krst

Čekamo prestanak pljuska

U osam sati smo krenuli minibusom iz Banja Luke. Prnjavor je bio prva stanica. U toku ispijanja jutarnje kafe u robnoj kući „Robot“ stigao je Dario Topić istoričar, koji pomaže naše udruženje u vučijačkim istraživanjima već više godina. Prvo smo posjetili privremene prostorije Muzeja Prnjavor u formiranju, gdje smo pogledali jednu etno postavku. Gospodin Topić je upravnik ovog muzeja. Mi smo bili ugodno iznenađeni velikim brojem prikupljenih predmeta. Zbog postignutih rezultata u radu čestitali smo gospodinu Topić Dariju.

Nakon obilaska muzeja, krenuli smo na Vučijak. Prvo, ponovo smo potražili, uz pomoć Topić Daria, Mađarsko groblje, koje je prekrila šuma. Na groblju vučijačkih Mađara nalaze se samo dijelovi nadgrobnih spomenika. Proces propadanja nažalost nije se zaustavio. Sa fotografija već poznati kameni krst je neko "farbanjem uljepšavao", a pronašli smo ljudske kosti na jedino prepoznatljivoj kosturnici. Mošte smo vratili natrag u grob. Jasno je, da bi nešto trebalo učiniti za rješavanje sudbine Mađarskog groblja.

Posjetili smo i staru mađarsku školu. Škola je izgrađena 1912. godine, a 1912/13 školske godine počela je nastava. U međuvremenu zgrada je popravljana nekoliko puta, dograđene su i neke prostorije. Danas služi kao stambeni objekat za jednu ili dvije porodice radnika nove škole. U školskom dvorištu je ogromno, staro stablo, koje je sigurno bilo svjedok igre i radolsti mađarskih učenika...

Po završetku "časa iz istorije" otputovali smo u obližnju banju Kulaši. Predstavnik uprave banje proveo nas je kroz novoizgrađene i modernim uređajima opremljene prostore lječilišta. Tu smo i ručali. Obroci su bili vrlo dobrog ukusa, a nisu ni bili skupi. Bježeći od oluje, koja se približavala, u tri sata smo krenuli nazad u Banja Luku. Ipak provala oblaka nas je sustigla baš kad smo stigli u naš grad. Naš šofer imao je razumijevanja, tako da nismo morali napustiti autobus dok pljusak nije malo popustio.

Izlet je bio super. Pripadnici Magyar Szóa vidjeli su Vučijak, lokaciju nekadašnjeg mađarskog sela. To je najmanje što smo mogli učiniti u očuvanju uspomene na Mađare, koji su nekada živjeli u Bosni i Hercegovini.

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Zora Topić Fišer

A boszniai magyarok közös kirándulása Travnikba

Az elmúlt évek hagyományaira való tekintettel a Bosznia- Hercegovinában élő magyarok idén is úgy döntöttek, hogy közösen emlékeznek meg az 1956. október 23-i eseményekről. Ez okból a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesület és a HUM Magyar Polgárok Egyesülete közös kirándulást szervezett Travnikba, illetve Vlašićba. Ahogyan a korábbi években, ez alkalommal is elfogadta az egyesületek meghívását Négyesi József szarajevói nagykövet és munkatársai, valamint a bosznia-hercegovinai EUFOR kontingens, így sikerült nagyszabású találkozó keretében megemlékezni nemzeti ünnepünkről.

A travniki találkozó, illetve rövid kávézás után kezdetét vette a közös városnézés, ami hamarosan kisebb zűrzavarhoz vezetett, amikor a Banja Luka-i egyesület tagjai a travniki várban véletlenül magyar idegenvezető csoportjához csatlakoztak. Mint utóbb kiderült, az idegenvezető a szarajevói egyesület egyik oszlopos tagja, aki munkája miatt maradt távol a közös kirándulásról.

Az elkallódott csapat előkerülése után mindannyian folytattuk utunkat Vlašićba, ahol egy rekreációs központ éttermében gyűlt össze a boszniai magyarság. Itt Négyesi József nagykövet úr köszöntője után az ételké és az italoké volt a főszerep, majd kötetlen beszélgetés vette kezdetét az egyesületek, illetve a részt-vevők között.

Felszólalásában nagykövet úr kiemelte az 56-os események jelentőségét, és üdvözölte a HUM

Szarajevói Magyar Polgárok Egyesületének, illetve a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesületének tagjait, a Szarajevói Magyar Nagykövetség jelen lévő munkatársait, illetve a Bosznia-Hercegovinában szolgálatot teljesítő magyar katonák (EUFOR) közre-működő tagjait. Mivel a boszniai magyaroknak – a hétköznapi elfoglaltságok miatt – csak elvétve van lehetőségük a közös időtöltésre, a megemlékezés mellett további fontos szempont az is, hogy összetartozásunk nagyobb hangsúlyt kapjon. Úgy gondoljuk, hogy az identitás, a közös megemlékezés éppúgy fontos, mint az ünnepélyes tiszteletadás, ezért arra törekszünk, hogy kirándulásaink alkalmával kötetlen hangulatban együtt tudjuk eltölteni az időt.

A kirándulás végeztével az egyesületek hazafelé vették az irányt. Mivel az út mind Szarajevó, mind pedig Banja Luka felé is több mint két óra, az elnöknök további beszélgetést kezdeményeztek az 56-os eseményekről, valamint igyekeztek információt nyújtani a magyar történelemről új tagjainknak is.

Fülöp Dóra

Заједнички излет Мађара из Босне и Херцеговине у Травник

У складу са традицијом која је успостављена протеклих година, Мађари из Босне и Херцеговине одлучили су да заједно обиљеже годишњицу револуције у Мађарској која се догодила 23. октобра 1956. године. Чланови удружења Мађар со (*Magyar Szó*) из Бањалуке као и чланови удружења грађана ХУМ организовали су заједнички излет у Травник, односно на Влашић. Као и претходних година и ове године је господин Јожеф Неђеши (*Négyesi József*), амбасадор Мађарске у Сарајеву, прихватио позив да се придружи са својим сарадницима мађарским удружењима, а и Мађари који служе у ЕУФОРУ у Босни и Херцеговини су нас почаствовали присуством, те смо могли да наш национални празник обиљежимо како погодује оваквој манифестацији.

Састали смо се у Травнику и после кратког освјежења и кафе, кренули смо у разгледање града. Приликом разгледања, дошло је до малог занимљивог неспоразума, наиме поједини чланови наше заједничке групе из Бањалуке, грешком су се прикључили групи мађарских туриста који су баш у исто вријеме као и ми разгледали тврђаву у Травнику. Касније смо сазнали да је водич туриста из Мађарске стари члан удружења из Сарајева, који је изостао са заједничког излета баш због тога што је радио као водич.

Након што смо поново сви били заједно, кренули смо на Влашић, у ресторан рекреативног центра, гдје смо се састали ми Мађари из Босне и Херцеговине. Прије обједовања господин Јожеф Неђеши је одржао прикладан говор, а после тога су

храна и пиће постали наша главна занимација.

У неформалном разговору чланови наших удружења, односно учесници излета су започели дружење. У свом говору, господин амбасадор је истакао важност догађаја из '56 и поздравио је чланове удружења грађана ХУМ

из Сарајева као и чланове удружења грађана Мађар со из Бањалуке, присутне запослене из Амбасаде Мађарске у Сарајеву, као и војнике који служе

у Босни и Херцеговини у склопу ЕУФОР-а.

Пошто Мађари у Босни и Херцеговини ријетко имају прилику да се сретну због свакодневних обавеза, заједнички проведено вријеме је драгоцјено, па је дружење поред обиљежавања овог националног празника добило исто значајну улогу, пропагирајући заједништво не само рјечју него и дјелима. Сачување заједничког идентитета, мислимо да је исто тако важно као и заједничко обиљежавање догађаја, те се трудимо да свечане прилике искористимо и за

неформална дружења у добром расположењу. На крају дана, чланови наших удружења су кренули кући. Пут до Сарајева као и до Бањалуке траје скоро два сата, те су предјеснице удружења иницирале да чланови удружења и на путу размјењују своја сазнања о дешавањима '56 године, а исто тако су новим члановима причале о мађарској историји.

Дора Филеп

Прево: Жолт Сакалаш

Tanulmányút Vajdaságba

2017. szeptember 8-án indultunk Banja Lukáról. A tervezett útvonal Banja Luka–Zombor–Szabadka–Palics–Zvonko Bogdan borászata–zobnaticai méntelep–Topolya–Újvidék–Pétervárad–Karlóca volt, és teljes egészében megvalósult. A tanulmányutat e sorok írója tervezte, a kirándulók szállításával és az út szervezésével a Hotel Prijedor AD vállalatot bíztuk meg. Az utazáson 24 egyesületi tag vett részt, velünk tartott Fülöp Dóra is, a Magyar Kormány által indított Petőfi Program ösztöndíjasa. Milan buszsofőr mellett velünk utaztak még Biljana és Duško, az utazási iroda alkalmazottai.

Dél körül érkezünk Zomborba, a programban rövid városnézés és ebéd szerepelt. Három órákor érkezünk Palicsra. A Villa Jasminában szálltunk meg, majd meglátogattuk a palicsi

állatkertet. Este fél nyolckor Szabadkára mentünk, és hivatásos idegenvezető segítségével megismerkedtünk Szabadka város történelmével és legfontosabb épületeivel.

Másnap a reggeli és a Palicsi-tó partján tett séta után továbbutaztunk Zvonko Bogdan borászata felé. Egy enológus hölgy mesélt a minőségi bor előállításának folyamatáról. Ezt követően továbbutaztunk Újvidék irányába. Megálltunk Zobnaticán, a méntelepen. Egy alkalmas, a lovak szakértője megmutatta a versenylovakat az istállóban, és elmagyarázta a lovak edzésének módját. Megtekintettük a méntelep múzeumát is. A topolyai Gurman étteremben ebédeltünk, emlékeztetünkben maradt a házi tésztával készült, finom leves. Újvidékre kora délután érkezünk. A Zenit Hotelben szálltunk meg, utána megtekintettük a város központját. Az estét mindenki saját kívánsága szerint tölthette. A tanulmányút résztvevőinek egy csoportja találkozott Vajdaság egyik kiemelkedő magyar írójával, Bordás Győzővel, a Vajdasági Írószövetség elnökével.

Másnap (szeptember 10-én) felmentünk a Péterváradra várba. Előzőleg néhány szót hallhattunk az erőd történetéről az utazási iroda ügynökétől. Dél tájban érkezünk Karlócára. Ez a szerémségi város volt a török időkben a szerbek kulturális és vallási központja. Persze megnéztük a város minden fontos épületét. Ebéd után hazaindultunk, Banja Lukára este 20 órákor érkezünk meg.

A résztvevőknek nagyon tetszett az utazás. Az időjárás is kedvezett, de emlékeztetünkben különösen Palics maradt meg a gyönyörű virágágyásokkal és az állatkerttel.

Tóth Bojnik László

Студијско путовање у Војводину

На пут се кренуло 08.09. 2017. године у 06 часова из Бања Луке. По пројекту одређени путни правац био је: Бања Лука – Сомбор - Суботица (Палић) - Винарија Звонко Богдан - Zobnatica (ергела) - Бачка Топола - Нови Сад - Петроварадин - Сремски Карловци. Планирани садржаји су реализовани у потпуности. Студијско путовање је осмислио писац ових редова, а за превоз и организацију путовања ангажован је Хотел Приједор А.Д. из Приједора. Из

удружења нас је било 24 са Филеп Дором (Fülöp Dóra), стипендистом од стране Владе Мађарске покренутог Петефи Шандор (Petőfi Sándor) програма. Поред возача Милана, са нама су путовали и радници агенције Биљана и Душко.

У Сомбор смо стигли око поднева, а на програму је био кратки обилазак града и ручак. Око три сата смо стигли на Палић. Послије смјештаја у вилу „Јасмина“, посјетили смо Зоо врт на Палићу. Навече, у 19 и 30 отишли смо у Суботицу и уз помоћ лиценцираног водича упознали се са најзначајнијим грађевинама и историјом града Суботице. Сљедећи дан, после доручка и јутарње шетње поред обале Палићког језера, кренули смо према Винарији Звонко Богдан. Ту нам је стручни водић објаснио процес производње квалитетног вина. Након тога продужили смо према Новом Саду. Успут смо се задржали око 2 сата на ергели у Zobnatici. Запосленик, стручњак ергеле, нам је показао штале са тркачким коњима и објаснио начин тренирања коња. Посјетили смо и музеј на ергели Zobnatica. Ручали смо у Бачкој Тополи у ресторану „Турман“, а остала нам је у сјећању невјероватно укусна супа са домаћим резанцима. У Нови Сад смо стигли рано по подне. Након смјештаја у хотелу „Зенит“ обишли смо центар града. Вече је могао користити свако по својој вољи. Једна група учесника путовања сусрела се са познатим мађарским писцем из Војводине, Бордашем Ђезеом (Bordás Győző), предсједником Савеза књижевника Војводине. Сутрадан (10.09.) смо обишли тврђаву у Петроварадину. О историји тврђаве неколико ријечи смо чули од службенице агенције, пратиоца путовања. У Сремске Карловце, културног и вјерског центра Срба у османлијским временима, смо стигли око поднева. Наравно, обишли смо све значајне грађевине овог сремског града. Послије ручка смо кренули назад, а у Бања Луку смо стигли у 20 сати.

Учесници студијског путовања су били одушевљени са овим путовањем. И временске прилике су биле добре. Нарочито нам је остао у сјећању Палић са својим дивним цвјетњацима и зоолошким вртом.

Laslo Tot Bojnik
Prevela: Nevenka Tot Bojnik

Néhány felvétel a vajdasági tanulmányótról
 Snimci sa vojvodanskog studijskog putovanja

Boravak u Budimpešti u povodu Dana nacionalnog jedinstva

Krajem mjeseca aprila 2017. godine, Mađarsko udruženje građana „HUM“ Sarajevo, dobilo je zvanični poziv organizacije Magyarsag haza, da 15 članova udruženja, kao njihovi gosti u periodu od 2. juna do 5. juna, povodom Nacionalnog dana jedinstva, boravi u Budimpešti. Poziv je prihvaćen uz veliko oduševljenje, a posebnu je radost izazvao kod najmlađih članova Udruženja.

Inače, na osnovu odluke Mađarskog parlamenta 4. juni, datum kada je potpisan sporazum u Trijanonu kod Pariza, kojim su od Mađarske oduzete dvije trećine teritorije, a jedna trećina mađarske nacije gurnuta u manjinski položaj, od 2010. se slavi kao Dan nacionalnog jedinstva – umjesto Dana žalosti. Zakon o Danu nacionalnog jedinstva Mađarske, koji je usvojen 31. maja 2010. ističe da svi Mađari koji su gurnuti u manjinski položaj u više država i svi dijelovi tih mađarskih zajednica predstavljaju dio jedinstvene mađarske nacije, čije je jedinstvo iznad državnih granica i predstavlja stvarnost, a to jedinstvo je ujedno i određujući element samoodređivanja Mađara i mađarskih zajednica.

Nije se gubilo na vremenu. Užurbano se krenulo u tehničku organizaciju putovanja. Tražio se najpovoljniji prevoz, krenulo se u pripremu poklona za domaćine, radilo se na usaglašavanju plana boravka. Nakon više radno – konsultativnih sastanaka u prostorijama Udruženja i niza konsultacija sa domaćinima, okvirno je usaglašen program koji nas očekuje u Budimpešti a jednoglasno je odlučeno da putujemo avionom kompanije Wizz Air. Tako smo već sredinom maja imali rezervisane avio karte, a

naša dugogodišnja članica i stalni sudski tumač za mađarski jezik Kornélia Szabó Mehić, mogla je polako završavati poklon s motivima Sarajeva. Vedad Hadžibegić kao predstavnik Mađara u Kantonu Sarajevo i Irma Muratović kao predsjednica Udruženja bili su zaduženi za „kompletiranje“ poklona i da se osiguraju svi finansijski i tehnički uslovi za siguran i ugodan put. Kako se približavao dan polaska, tako je i raslo uzbuđenje jer se nakon višegodišnje pauze ponovo organizuje masovniji odlazak članova Udruženja u Mađarsku.

Svanuo je i petak, 02.06.2017. godine. Čak ni umjerena naoblaka koja se nadvila nad Sarajevom nije pokvarila raspoloženje. Osmjeh na licima ništa nije moglo izbrisati. Oko 10 sati nalazimo se na Sarajevskom aerodromu. Tu nam se pridružuju Iren Milivojević i László Tóth Bojnik, predsjednica i generalni sekretar Udruženja Mađara iz Banja Luke. Čekiramo karte, predajemo prtljagu, prolazimo pasošku kontrolu i ukrcavamo se u avion.

Nakon manje od sat vremena ugodnog leta sliječemo na aerodrom u Budimpešti.

Za razliku od sarajevske naoblake, dočekalo nas je nebo vedro, bez oblačka. Ispred terminala dočekuju nas ljubazni domaćini, Fodor Lucia, član Upravnog odbora Magyarsag haza i Dora Fulop koja od septembra treba da naslijedi Bezzeg Gyulu. Nakon što su nam uputili riječi dobrodošlice, dolazi minibus koji će nas odvesti do hotela Bobbio koji se nalazi na Budimskoj strani grada. Poslije polusatne panoramske vožnje kroz Budimpeštu dolazimo do hotela. Smještamo se,

raspremamo, tuširamo, presvlačimo. Došlo je vrijeme i za prvu posjetu. Planirano je da nas ugoste u Dvoru na Budimu i da prisustvujemo otvaranju Gastroblues festivala.

Domaćini su se potrudili da nam obezbijede karte za prevoz, tako da nam nije bio problem transfer od hotela Bobbio do Dvora na Budimu. Stigli smo na vrijeme. Na ulazu nas dočekuje Krisztina Csibi, direktorica Magyarsag haza. Ugodno se smještamo. Zvanično počinje Gastroblues fest. Nakon prvog dijela koji je obilovao prigodnim govorima, dočekali smo i onaj svima puno draži dio, degustaciju gastronomske ponude. Na stolovima su se našle razne vrste sireva, kulena, salama, paprika, domaćeg peciva ali i razne vrste palinke i vina. Uz ukusne zalogaje i pokoju čašicu, vrijeme prolazi uz ugodan razgovor s organizatorima festivala. Po završetku zvaničnog dijela festivala uslijedila je kratka ali ugodna šetnja oko Dvora. A onda je došlo vrijeme za zajedničku večeru koju su organizovali domaćini. Večera je protekla u opuštenoj atmosferi uz puno smijeha. Pošto smo lijepo večerali, oni malo stariji su se uputili prema hotelu, a mlađi su napravili laganu šetnju do Vaci ulice u centru grada.

Poslije ugodno provedene noći u komfornim hotelskim sobama, okupili smo se na kafi i doručku u restoranu hotela. Nakon što smo se razbudili i doručkom prikupili snagu, počele su pripreme za drugi dan boravka u Budimpešti. I današnji dan je pun dešavanja. Planirano je da započnemo obilaskom Parlamenta. Zbog toga se oblačimo malo svečanije. Ono što krasi grupu je tačnost. Na dogovorenom mjestu u dogovoreno vrijeme svi smo na okupu. Započinjemo novu pustolovinu. Poslije kratke vožnje nalazimo se sa Dorom. Ona nas vodi do Parlamenta. Tu se sastajemo s domaćinima i

čekamo da kazaljke na satu pokažu 10 sati. To je dogovoreno vrijeme za naš prijem. Nakon što smo prošli uobičajenu sigurnosnu provjeru, započinje naš obilazak Parlamenta. Uz iskusnog vodiča sve je puno lakše i zabavnije. U nekih 45 minuta, koliko je trajao obilazak Parlamenta vidjeli smo ono najvažnije i čuli dosta novih i zanimljivih podataka. Utisci su bili više nego pozitivni. A onda je uslijedila duža šetnja gradom. Usput smo vidjeli mnoge znamenitosti, između ostalog i Baziliku. Pošto su neki od nas osjetili umor, uputili smo se prema restoranu Bordo, današnjoj destinaciji planiranoj za ručak. Poslije lijepog odmora iveoma ukusnog ručka uputili smo se prema ZOO vrtu. Inače

ZOO vrt u Budimpešti je najopremljeniji zoološki vrt u tom dijelu Evrope. I zaista skoro 4 sata vremena, koliko smo imali na raspolaganju, umalo da budu malo da se sve vidi i obiđe. I tako puni utisaka, iako pomalo umorni, nismo mogli a da ne obiđemo Trg heroja, koji se nalazi u neposrednoj blizini. I koliko god puta da smo tu već bili, ponovo je u nama pobudio neki poseban osjećaj. Obzirom da se bliži vrijeme večere, odlučili smo se za jedan brzi šoping prije povratka u hotel. Uslijedila je zajednička večera i druženje do kasno u noć. Dočekali smo i 4. juni, Dan nacionalnog jedinstva. Raspoloženje svih članova je na visokom nivou. Poslije svečanog doručka u hotelu, spremamo se za odlazak u Dvor na Budimu. Tamo nas očekuju već od 9 sati. Na trgu ispred Dvora sve je spremno za cjelodnevnu zabavu. Najmlađi članovi su oduševljeni muzikom koja dopire sa centralne pozornice i igrama na trgu koje su prilagođene njima, a ujedno opisuju i pokazuju život Mađara u prošlosti. U 10.30 sati na poziv domaćina ulazimo u Magyarsag haza i obilazimo umjetničke postavke povodom nacionalnog praznika. Vrijeme tako brzo prolazi, moramo požuriti sa obilaskom postavki, bliži se 12 sati, vrijeme kad će se sa centralnog trga u zrak pustiti na stotine balona u crvenoj, bijeloj i zelenoj boji. Najmlađi imaju tu privilegiju da sa prvim podnevnim zvonom sa crkvenog zvonika puste prve balone u zrak. Nakon toga dobili smo poziv da pređemo u dvorište Magyarsag haza. Tu je organizovan zajednički ručak. Služe se dva tradicionalna jela pripremljena po posebnoj recepturi. A tu su i stari zanati, koji polako odlaze u zaborav i na ovaj način se pokušavaju bar malo spasiti. Članovi našeg udruženja ostvaruju kontakte sa organizatorima današnje svečanosti, mlađi uživaju. U poslijepodnevnim satima odlazimo u laganu šetnju gradom, kupuju se suveniri, odlazi na kafu, sladoled, uživa u prekrasnim prizorima pored Dunava. Vrijeme je da se vratimo do Dvora, tamo nam je organizovana zajednička večera. Poslije ugodne večere prisustvujemo koncertu Lajko Felixa i Tria, koncertu koji je najavljen kao najsvčaniji trenutak večeri. Ni kiša koja je počela padati u tim trenucima, nije uspjela da pokvari raspoloženje. Nakon što smo uživali u prijatnim zvucima koncerta, pozdravljamo se sa organizatorima, našim domaćinima, Krisztina Csibi, Lucia Fodor, Margit Dosa, Dora Fulop, i zahvaljujemo im se na pozivu, gostoprimstvu. Polako se vraćamo u hotel gdje nas očekuje spremanje stvari za sutrašnji povratak u Sarajevo.

Ponedjeljak je. Budimo se na rani zajednički doručak. Sve je spremno za povratak. Minibus nas čeka ispred hotela. Ponovo imamo jednu ugodnu polusatnu panoramsku vožnju do aerodroma. Preostalo nam je vremena za još jednu kafu prije polijetanja. Avionom Wizz Air vraćamo se u Sarajevo. Let je i suviše kratak da bi se mogli sumirati svi pozitivni utisci. Po slijetanju na sarajevski aerodrom pravimo još par zajedničkih fotografija, kao uspomenu na ovo zaista lijepo putovanje. Koristim i ovu priliku da se ispred Mađarskog udruženja građana „HUM“ Sarajevo zahvalim domaćinima na pozivu, gostoprimstvu, svim divnim trenucima i što smo upravo bili njihovi gosti za Dan nacionalnog jedinstva. **Vedad Hadžibegić**

A nemzeti összetartozás napja alkalmából Budapestre látogattunk

Magyarság Háza meghívta mind a két egyesületünk képviselőit Budapestre

2017. április végén a szarajevói HUM Magyar Polgárok Egyesülete hivatalos meghívást kapott a Magyarság Házától, melynek köszönhetően az egyesület tizenöt tagja utazhatott Budapestre június 2-a és 5-e között a nemzeti összetartozás ünnepe alkalmából. A Banja Luka-i Magyar Szó Egyesületet is kapott két meghívót. Nagy örömmel fogadtuk ezt a meghívást, különösen az egyesület legfiatalabb tagjai.

A magyar Országgyűlés döntése alapján június 4-ét – a trianoni békeszerződés napját, mellyel Magyarország elveszítette területének kétharmadát, és a magyarság egyharmada kisebbséggé vált – 2010 óta a nemzeti összetartozás napjaként ünnepeljük, a nemzeti gyásznapi helyett. A nemzeti összetartozás melletti tanúságtételről szóló törvény szerint – amelyet 2010. május 31-én fogadtak el – a több országban, nemzeti kisebbségként élő magyarok és magyar közösségek mindegyike az egységes magyar nemzetet képviseli, melynek egysége határon túli és valóságos, valamint a magyar közösségek önrendelkezésének a meghatározója.

Nem vesztegettük az időt, megkezdődött az utazás szervezése. Kerestük a legkedvezőbb szállítót, ajándékokat készítettünk a házigazdáknak, az útvonal tervén dolgoztunk. Az egyesület helyiségeiben megtartott néhány munkamegbeszélés és a házigazdákkal való konzultáció után kialakult a budapesti keretprogram, és egyhangúan úgy döntöttünk, hogy a Wizz Air légitársaság járatával utazunk. Május közepén lefoglaltuk a jegyeket, Szabó Mehić Kornélia, egyesületünk régi tagja és magyar hivatalos bírósági tolmács pedig időre el tudta készíteni a szarajevói motívumokkal díszített ajándékokat. Vedad Hadžibegić, a Szarajevó kantonban élő magyarok képviselője, valamint Muratović Irma, a HUM egyesület elnök asszonya azon dolgoztak, hogy a biztonságos és kellemes utazáshoz szükséges anyagi és műszaki feltételeket biztosítsák. Közeledett az indulás napja, és fokozódott az izgalom is, hiszen pár év szünet után ez volt egyesületünk tagságának első csoportos utazása Magyarországra.

Elérkezett a várva várt péntek, 2017. június 2-a. Még a Szarajevó feletti mérsékelt felhősödés sem tudta elrontani a jókedvet, az arcokon mosoly ragyogott. Tíz óra körül a szarajevói repülőtéren gyülekeztünk. Itt csatlakozott hozzánk Milivojević Irén, a Banja Luka-i magyar egyesület elnök asszonya és Tóth Bojnik László főtktár. Ellenőriztettük jegyeinket, átadtuk a poggyászt, áthaladtunk az ellenőrzésen, és máris a repülőben voltunk. Nem egész egy óra kellemes utazás után a budapesti repülőtérre szálltunk le. A szarajevói felhők után tiszta ég várt ránk. A terminál előtt már vártak bennünket kedves házigazdáink, Fodor Lucia, a Magyarság Háza Igazgatóságának tagja és Fülöp Dóra, a Petőfi Program ösztöndíjasa, aki szeptembertől Bezzeg Gyula kötelezettségeit vette át. A barátságos jókívánságok után minibusszal a budai Bobbio Hotel felé vettük az irányt. Fél óra panorámás utazás után – miközben Budapest látványosságaiban gyönyörködtünk – megérkeztünk úti célunkhoz. A szobák elfoglalása után hamarosan indulni kellett, hiszen a Budai várban vártak bennünket, ahol a Gastroblues fesztivál megnyitóján vettünk részt.

A házigazdák gondoskodtak a tömegközlekedéshez használt bérleteinkről, így az utazás a hoteltől a Budai várig nem okozott gondot, időre megérkeztünk. A bejáratnál Csibi Krisztina, a Magyarország Házának igazgatója fogadott bennünket. Miután helyet foglaltunk, azonnal megkezdődött a Gastroblues fesztivál. Az első rész után – amelyben alkalmi beszédek hangzottak el – alig vártuk a gasztronómiai kínálatot. Az asztalon különféle sajtokat, felvágottakat, paprikát, péksüteményeket lehetett látni, de volt többféle pálinka és bor is. A fesztivál hivatalos részét követően rövid és kellemes sétában volt részünk a Várnegyed körül. Ezután közös ebéden vettünk részt, amelyet szintén a házigazdáink szerveztek számunkra. A vacsora nyugodt légkörben telt, sok-sok nevetés közepette. Ezután az idősebbek a szállás felé vették az irányt, míg a fiatalok a Váci utcáig sétáltak.

A nyugodt éjjel után reggel a hotel éttermében reggelivel és kávéval vártak bennünket. Miután feltöltöttünk energiával, megbeszéltük a második nap programját. Hatalmas terveink voltak. Első helyen az Országházat szerettük volna meglátogatni, ezért ünnepélyesebben öltöztünk, csoportunk tagjai pedig pontosnak bizonyultak. A megbeszélt időpontban a megbeszélt helyen találkoztunk mindnyájan. Egy új kalandba vágunk bele! Rövid utazás után Dórával találkoztunk, ő vezetett bennünket az Országházig. Házigazdáink már a helyszínen voltak, így közösen vártuk a tíz órát, ugyanis akkor tudtak fogadni bennünket. Az általános ellenőrzés után körbejártuk az épületet. Egy tapasztalt idegenvezetővel minden könnyebbnek és szebbnek tűnik. A 45 perces látogatás alatt sok érdekes és új adatot hallottunk az Országházzal. Benyomásaink igen kellemesek voltak, tetszett, amit láttunk. Ezt követően egy hosszú sétára indultunk. Közben sok látványosságban volt alkalmunk gyönyörködni, többek között a bazilikában is. Erre az időre már megéheztünk, és a Bordó étterem felé vettük az irányt. A rendkívül izletes ebéd után az állatkertbe mentünk. A budapesti állatkert Európa e részének egyik legsodálatosabbja. És valóban, a négyórás látogatás, amennyit erre szántunk, majdnem rövidnek bizonyult. Élményekkel teli – de fáradtan – nem hagyhattuk ki a közelben lévő Hősök terét sem. Akárhányszor itt sétál az ember, minden alkalommal különleges érzéseket kelt ez a hely. Közeledett a vacsoraidő, de még a visszatérés előtt volt időnk bevásárolni. A közös vacsora után a barátkozás késő éjszakáig tartott.

Megvirradt június 4-e, a nemzeti összetartozás napja. Hangulatunk a tetőfokára hágott. Az ünnepi reggeli után a Budai vár felé vettük az irányt. Ott már reggel 9 órától a mi érkezésünkre vártak. A Magyarország Háza előtti téren minden készen állt az egész napos szórakozásra. A legkisebbek élvezhették a zenét – amely a központi színpadról szólt – és a szabadtéri játékokat, amelyeket számunkra szerveztek, de egyben azt is megmutatták, hogyan éltek a magyarok a múltban. Fél 11-kor a házigazdák meghívtak bennünket a Magyarország Házába, ahol alkalmunk volt az ünnep alkalmából felállított művészeti kiállításokat is megtekinteni. Az idő nagyon gyorsan múlt, ezért sietnünk kellett a nézelődéssel, mert már majdnem dél volt, amikor is piros-fehér-zöld léggömbök százait engedték a magasba. Elsősorban a legkisebbek

feladata volt, hogy az első déli harangszóval útnak indítsák a léggömböket. Ezután meghívtak bennünket a Magyarország Házának udvarába. Itt már várt bennünket az ebéd. Két hagyományos ételt szolgáltak fel, különleges recept alapján. Itt találkozhattunk a régi mesterségekkel is, amelyek már lassan feledésbe merülnek, de ilyen módon még megpróbálhatjuk megmenteni őket. Míg egyesületünk tagjai a rendezvény szervezőivel beszélgettek, a fiatalok szórakoztak. A délutáni órákban sétára indultunk a városba, ahol ajándéktárgyakat vásároltunk, kávéztunk, fagyiztunk, élveztük a káprázatos Duna-parti látványt. Hamar eljött az ideje, hogy visszatérjünk a várba, ahol vacsorával vártak bennünket. Az est fénypontja Lajkó Félix és a Trió zenekar koncertje volt. Még a szitálni kezdő eső sem ronthatta el a hangulatot. A sikeres koncert után elbúcsúztunk a szervezőktől, házigazdáinktól, Csibi Krisztinától, Fodor Luciától, Dósa Margittól és Fülöp Dórától, megköszöntük a meghívásukat és vendéglátásukat. A hotel felé indultunk, ahol még várt ránk a csomagolás a másnapi hazautazáshoz.

Eljött a hétfő. Korán keltünk, hogy elérjük a reggelit. Minden elkészült a visszatéréshez. A szálloda előtt minibusz várt ránk. Még egyszer élvezhettük Budapest szépségeit a panorámás utazás alatt. Volt még pár percünk kávézni a felszállás előtt. A Wizz Air légitársasággal repültünk Szarajevóba. Az utazás túl rövidnek bizonyult ahhoz, hogy összegezzük a pozitív benyomásokat. A repülőből kijövet még pár fényképet készítettünk, ami e kellemes utazás emlékekül fog szolgálni.

Kihhasználom ezt a lehetőséget, hogy a szarajevói HUM Magyar Polgárok Egyesülete nevében még egyszer megköszönjem a házigazdáknak a meghívást, vendéglátást és csodaszép pillanatokat, amelyeket Budapesten tölthettünk, valamint azt, hogy a nemzeti összetartozás napján vendégeik lehettünk.

Hadžibegić Vedad

Fordította: Mehić Szabó Kornélia

14. Kisebbségi Szemle Banja Lukában

Nagy készülődés előzte meg az idei kisebbségi szemlét: a Magyar Szó Egye-sület tagsága már órákkal a rendezvény előtt a helyszínen szorgoskodott, hogy a megnyitóra elnyerje végleges arculatát a magyarok standja. Miközben Milivojevic Irén elnökasszony a Szarajevói Nagykö-vetségről érkező vendégeket, Gyenge Anikó első beosztott diplomatát és kíséretét fogadta, a helyszínen finom ételek készültek Malešević Katarina felügyeletével. Mindeközben az egyesület férfi tagjai a budapesti

vendégekkel indultak rövid városnéző sétára.

Milorad Dodik elnök úr megérkezésével aztán hivatalosan is kezdetét vette a rendezvény és megkezdődött a tizenkét kisebbség előadása. Ebbe a sorozatba kapcsolódott be a magyar kisebbséget képviselő Hoppál Mihály és Kovács Mihály, akik Budapestről érkeztek, hogy előadásukkal betekintést engedjenek a magyar művészetekbe. A Hoppál Mihály Band gyakran alkalmaz népzenei motívumokat, vagy magyar költők szövegeit, ez alkalommal a Sebestyén Márta előadásában elhíresült Édesanyám rózsafája dalt hallhattuk korszerű produkcióban.

Az előadássorozat után hamar a standoké, a tradicionális ételeké lett a főszerep a teltházassportcsarnokban. Itt végre a tagságnak is volt lehetősége egy kis időt együtt tölteni, találkozni a meghívott vendégekkel, illetve fellépőkkel, vagy éppen fogyasztani a magyar borokból és a bejgliből.

A hosszú nap fáradalmait kipihelve vasárnap Milivojevic Irén elnökasszony és Fülöp Dóra PSP ösztöndíjas kirándulni vitték a budapesti vendégeket. Miután egy rövid látogatást tettek a trappista szerzetesekhez, illetve Krupa na Vrbasuba, a zenekar elfogyaszthatta tradicionális banyalúkai ebédjét egy helyi vendéglőben.

Slaven Grbic tiszteletbeli konzul személyes búcsúja után magyar vendégeink végül elindultak Budapestre. Bízunk benne, hogy lesz alkalmunk megismételni a közösen eltöltött, kellemes hétvégét.

Fülöp Dóra

14. smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina u Banja Luci

Ovogodišnjoj smotri manjina prethodile su velike pripreme: Članovi Udruženja „Magyar Szó“ (Mađar so) satima prije priredbe su vrijedno radili, da bi do ceremonije otvaranja štand Mađara dobio konačni izgled. Dok je predsjednica Iren Milivojević primala goste iz Mađarske ambasade u Sarajevu, prvu diplomatu Aniku Gyenge (Aniko Đenge) i njenu pratnju, na licu mjesta su pripremljena za smotru ukusna jela pod nadzorom Katarine Malešević.

U međuvremenu, muški članovi udruženja su sa gostima iz Budimpešte započeli kratku šetnju gradom.

Dolaskom predsjednika Milorada Dodika zvanično je otvorena smotra i počeli su nastupi dvanaest manjina. U ovom nizu nastupa bili su uključeni Mihály Hoppál (Mihalj Hopal) i Mihály Kovács (Mihalj Kovač), predstavnici mađarske manjine, koji su došli iz Budimpešte, da bi svojim nastupom omogućili mali uvid u mađarsku umjetnost. „Mihály Hoppál band“ često koristi narodne motive ili tekstone mađarskih pjesnika, a ovoga puta, čuli smo savremenu izvedbu pjesme „Édesanyám rózsafája“ (Ružino drvo moje majke). Ova pjesma je postala poznata zahvaljujući interpretaciji Márte Sebestyén (Marta Šebešćen).

Nakon završetka nastupa pretstavnika ubrzo štandovi sa tradicionalnim jelima su postali glavni „igrači“ u punoj sportskoj dvorani. Ovdje je konačno članstvo imalo priliku provesti vrijeme zajedno, upoznati se sa pozvanim gostima i izvođačima ili samo uživati u mađarskim vinima i u „bejglju“*.

Nakon odmora od dugog napornog dana, u nedelju Iren Milivojević i Dóra Fülöp, stipendista „Petőfi Sándor“ (Petefi Šandor) programa, su odveli goste iz Budimpešte na izlet. Poslije kratke posjete kod trapističkih monaha i razgledanja Krupe na Vrbasu, muzičari su mogli probati tradicionalno banjalučko jelo u jednom lokalnom restoranu.

Počasni konzul Slaven Grbić lično je poželio na rastanku sve najbolje, a naši mađarski gosti su krenuli prema Budimpešti. Nadamo se da ćemo imati još prilike ponoviti ovaj zajedno provedeni, ugodan vikend.

*Jedno tradicionalno mađarsko jelo.

Dóra Filep

Prevela: Zora Topić Fišer

Kisebbségi napok Szarajevóban

A 2016. évi Minority Fest és a szarajevói kisebbségi napok keretében a Szarajevói Képzőművészeti Akadémia aulájában negyedik alkalommal került sor a Bosznia-Hercegovinában élő kisebbségek művészeti és gasztronómiai kantonális bemutatójára.

Az aulában – amit kiállítóteremmé alakítottak át – a magyarok, a csehek és a lengyelek műalkotásait láthatták a vendégek, az asztalokon pedig a fent említett nemzetek mellett még az olaszok, a montenegróiak és a románok nemzeti ételeiben lehetett gyönyörködni.

A fesztivál idén négynapos volt, és különböző programokkal fogadta az érdeklődőket. A kisebbségi napok november 29-én filmvetítéssel kezdődtek, majd zenei rendezvényekkel és balettelőadással, valamint kiállításmegnyitóval folytatódtak, és december 3-án, a kisebbségek nemzeti konyhájának bemutatásával értek véget.

Ismerd meg a szomszédod – így hangzott a fesztivál mottója. Mindenkit élvezettel tölt el, ha egy ismert dalt hall, ha saját nemzetének táncát láthatja, mindenkinek jólesik belemélyedni gondolataiba egy műalkotás láttán, és nem utolsósorban otthoni ízeket érezni.

A HUM Magyar Polgárok Egyesülete már az elejétől fogva aktívan részt vesz a kisebbségek fesztiválján, és ennek köszönhetően lehetősége van évről évre bemutatni a magyar kultúrát és szokásokat, és egyben elfogadtatni a másságot.

December 2-án, a fesztivál harmadik napján a HUM Magyar Polgárok Egyesülete a fiatal szabadkai fotográfus, Molnár Edvárd műveivel mutatkozott be. A fotókiállítás kezdeményezője és lebonyolítója az idei Petőfi Program ösztöndíjasa, Bezzeg Gyula volt. A kiállítás anyaga a tavaly megrendezett XXXIX. Durindón és LII. Gyöngyösbokrétán készült, ahol szinte az összes vajdasági magyar egyesület népművészei és hagyományörzői megjelentek a legpompásabb és legféltettebb képviselőikben. Úgy véljük, hogy ez a kiállítás valóban reprezentatív módon mutatja be a magyarokat az itteni közönségnek, ami később telitalálatnak bizonyult.

A magyar konyha hagyományai bemutatásának keretében a magyarok asztalán csoda történt. Az egyesületünk elnökhelyettesének ügyes és tapasztalt kezei olyan finomságokat varázsoltak az asztalra, amiket mindenki megcsodált. Túrós pogácsa, kölessaláta, almaszós, almával és aszalt szilvával töltött kacsa, rizzsel és csirkemájjal töltött kacsa, paprikás csirke, dobostorta és magyar borok. A borokat a Szarajevói Magyar Nagykövetségtől kaptuk, és egyben a támogatást is.

Megtisztelő volt számunkra, hogy a Magyar Nagykövetség képviselői részvételükkel támogattak bennünket, és egyben a szarajevói kanton nemzeti kisebbségi tanácsának munkáját is. Örömmel szolgált az is, hogy idén egy vajdasági fotóművész munkáival mutakozhattunk be, és hálásak vagyunk az egyesület tagjainak azért, hogy nagy számban képviselhették nemzetünket az idei fesztiválon.

Bezzeg Gyula

Dani nacionalnih manjina u Sarajevu

U sklopu Festivala kultura nacionalnih manjina Sarajevo 2016. "Minority-Fest 2016" i Dana nacionalnih manjina u gradu Sarajevu, u galerijskom prostoru Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo predstavljena je likovna, umjetnička i kulinarska tradicija nacionalnih manjina u Kantonu Sarajevo, čime je ujedno i završen četverodnevni Festival.

Na zidovima galerijskog prostora našle su se umjetničke fotografije i slike Mađara, Čeha i Poljaka a na stolovima jela svojih zemalja predstavili su Mađari, Makedonci, Poljaci, Crnogorci, Česi, Italijani, Rumuni...

Predstavnik Mađara u Vijeću nacionalnih manjina Kantona Sarajevo Vedad Hadžibegić ističe da je u pitanju treći "Minority Fest" i četvrti "Dani nacionalnih manjina u gradu Sarajevu".

Festival je ove godine trajao četiri dana, a sastojao se iz raznih aktivnosti.

Počeo je u utorak 29.11. programom Veče filma, nastavio se sa muzičkim i baletnim programima, izložbama, a završio se 03.12. predstavljajući kulinarskih tradicija nacionalnih manjina.

Svi naši ljudi kod nacionalnih manjina vole da čuju poseban i prepoznatljiv muzički zvuk, vide tradicionalni ples, opuste se uz lijepu sliku i probaju kuhinju. Ljudi su tu, dolaze, družu se, a glavni moto Festivala nacionalnih manjina je "Upoznaj svog komšiju". To nam je glavni motiv.

Udruženje Mađara HUM Sarajevo, posredstvom svog predstavnika u Vijeću, tradicionalno aktivno učestvuje na Festivalu nacionalnih manjina i na taj način prezentuje mađarsku kulturu, a ujedno podržava jedinstvo različitosti. Treće večeri Festivala, u petak 02.12. predstavili smo se sa izložbom fotografija mladog umjetnika, fotoreportera Edvard Molnara iz Subotice. Na istim su mađarska narodna nošnja i mađarski narodni običaji u selu i gradu, a sve kroz jedan poseban prikaz putem foto objektiva. Glavni inicijator i tehnički organizator izložbe u ime Udruženja Mađara bio je Gyula Bezzeg. Smatrali smo da je ovo zaista jedna reprezentativna postavka slika za promociju Mađara, što se poslije pokazalo kao pun pogodak.

U sklopu predstavljanja kulinarske tradicije, na Mađarskom štandu našle su se slane kiflice sa sirom, salata od prosa, umak od jabuka, punjene patke, pileći paprikaš, doboš torta, crno i bijelo vino,... Sve navedeno od slanih i slatkih jela pripremile su vrijedne i iskusne ruke zamjenice predsjednice udruženja Eve Juhas-Pašić. Vino je donirala i na taj način podršku dala Mađarska ambasada.

Dula Bezzeg

Történelem, zene, vers, ünnep

Ezektől volt hangos a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesület székházának terme. Az 1848-as forradalomra és szabadságharcra emlékezett március 10-én az egyesület.

A Bosznia-Hercegovinában élő magyarok nem kevésbé magyarok, mint a világ többi magyarja. Ebből kifolyólag a Banja Luka-i magyarok is megemlékeztek nemzetünk legjelentősebb eseményéről. Március 15-e a számunkra a nemzeti ünnepek karácsonya. Ahogy karácsonykor Jézus születését ünnepeljük, úgy ünnepeljük mi magyarok március 15-én a magyar nemzet megszületését. Az egyesület vezetői, Milivojević Irén és Tóth Bojnik László néhány kedves szóval köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután történelmi áttekintővel emlékeztünk az 1848-as márciusi eseményekre, a forradalom kitörésére. Ünneplünk kiváló alkalmat nyújtott arra, hogy közösen elmélkedjünk a szabadság fogalmáról és a szabadságharc fontosságáról, annak kimeneteléről. A lényegre törő és részletes történelmi előadást dr. Dévavári Zoltán szabadkai történész tartotta meg.

Elmondta, annak ellenére, hogy a szabadságharc és a forradalom végül sikertelen volt, pozitív irányba változtatta meg nemcsak a magyar ember szabadságtudatát, hanem egész Európa szabadságfogalmára is gyökeresen hatott. Ennek köszönhetően pedig képes volt megváltoztatni Európa helyzetét a világban, egy természetes gazdasági, politikai, társadalmi és szellemi fellendülést kezde-

ményezve. A történelmi visszatekintő nemcsak megemlékezés volt az egyesület tagjai számára, hanem hasznos ismertető is, főként az új tagoknak, akik ez idáig szinte semmit nem hallottak az 1848-as szabadságharcról, Petőfi vagy Kossuth jelentős szerepéről.

A történelmi előadás után Petőfi Sándor *Nemzeti dal* című versét Bogosanović Julianna szavalta el, mely nagyon sokunkat őszintén meghatott. Ezt követően ösztöndíjasunk, Bezzeg Gyula barátnőjével, hegedű- és brácsakisérettel adta elő a *Kossuth Lajos azt üzenté* című közismert népdalt. Mindannyian tapasztaltuk már, hogy a zene mennyire képes megemlíni egy-egy esemény színvonalát, így történt ez nálunk is.

Az ünnepség hangulatát az is fokozta, hogy az előző napon a nők nemzetközi napját ünnepelte a világ. Ennek jegyében az ünnepi megemlékezés végén az egyesület férfitagjai rózsaszállal köszöntötték a nőket, majd az est spontán és jókedvű ünnepléssel folytatódott. Lehetőségünk volt magyarul társalogni, hiszen vannak, akiknek otthon nincs alkalmuk anyanyelvükön beszélni. Sőt, az egyesület tagjai közül néhányan csak most sajátítják el a nyelvet (Bezzeg Gyula, a Petőfi Program ösztöndíjas nyelvtanfolyamának segítségével) – számukra pedig láthatóan izgalmas kihívás volt az est folyamán magyarul beszélgetni. Tánc és zene is megkoronázta az estét, így mindenki jókedvűen indult haza.

A HUM egyesület pedig március 12-én ünnepi ebéddel emlékezett meg az 1848–49-es forradalom és szabadságharc történéseiről. Míg az egyesület egyik termében az idősebbek Vedad Hadžibegić történelmi előadását hallgatták, addig a másik helyiségben a gyerekekkel Szabó Mehić Kornélia foglalkozott. A bőséges és jóízű ünnepi ebédéről az egyesület elnök asszonya, Muratović Irma és az elnökhelyettes Pašić Juhász Éva gondoskodtak.

Bezzeg Gyula

Istorija, stih, muzika, praznik

Od stihova i muzike je odzvanjala prostorija banjalučkog udruženja Mađara, Mađar so. 10. marta prisjećali su se članovi godišnjice revolucije i borbe za slobodu iz 1848. godine.

Mađari u Bosni i Hercegovini se ni počemu ne razlikuju od ostalih Mađara ovog svijeta. Stoga i Mađari u Banja Luci, kao i svi Mađari širom svijeta, se prisjećaju najznačajnijeg događaja ove nacije. 15. mart je „Božić“ nacionalnih praznika. Kao što za Božić slavimo rađanje Isusa Hrista, tako mi Mađari 15. marta slavimo rađanje mađarske nacije. Rukovodioci udruženja Mađar so, Milivojević Irena i Tot Bojnik Laslo su na početku proslave ljubaznim riječima pozdravili prisutne, nakon čega je slijedio istorijski osvrt na događaje 15. marta 1848. godine, tj. na početak revolucije i borbe za slobodu. Ovaj naš praznik je jedinstvena prilika da zajedno razmišljamo o pojmu slobode, o bitnosti borbe za slobodu i njegove posljedice. Ovaj detaljni istorijski osvrt održao je subotički istoričar dr. Zoltan Devavari.

On je istakao, da uprkos tome, što je naposljetku revolucija i borba za slobodu bila neuspješna, ipak je u pozitivnom pravcu promijenila svijest o slobodi ne samo Mađara, nego je bitno uticala i na shvatanje pojma slobode čitave Evrope. Zahvaljujući ovome, Evropa je dobila novo lice i status u svijetu, i ovo je vodilo do ekonomskog, privrednog, društvenog i duhovnog razvitka ne samo Mađara, nego i čitave Evrope, a time i cijelog svijeta. Istorijski osvrt nije bio samo puko prisjećanje nego i predavanje. Naročito je to bilo korisno novim članovima udruženja, koji još nisu čuli ništa o istoriji Mađara, o pomenutom mađarskom nacionalnom prazniku, o značaju Šandora Petefija i Lajoša Košuta.

Poslije istorijskog osvrta, članica udruženja Bogosanović Julijana, odrecitovala je poznate stihove Šandora Petefija, koji nose naslov Nacionalna pjesma (Nemzeti dal), koji su mnoge od nas dirnuli. Nakon toga ovogodišnji stipendista Đula Bezeg, zajedno sa svojom djevojkom, na violini i violi su odsvirali čuvenu narodnu pjesmu, posvećenu Lajošu Košutu. Svi smo već imali prilike da iskusimo koliko živa muzika umije da pojača sjaj jedne proslave – tako je to i sada bilo.

Na dobro raspoloženje je uticala i činjenica da je nekoliko dana prije cio svijet slavio međunarodni Dan žena. U znak toga, muški članovi udruženja su sa ružama čestitali svim prisutnim ženskim članovima. Prisutni su imali prilike da govore i na mađarskom jeziku, jer mnogi kod kuće nemaju prilike da koriste ovaj jezik. Šta više, neki od članova udruženja tek sad savladavaju jezik na kursu Programa Šandor Petefi. I oni su sada imali prilike, da govore mađarski i to im je vidljivo bilo uzbudljivo iskustvo. Muzika i ples su krunisali večer i tako su svi raspoloženo pošli svojim kućama.

Julijana Bogosanović recituje Nacionalnu pjesmu

Đula Bezeg

Dana 12. marta i udruženje HUM obilježilo je godišnjicu revolucije i borbe za nezavisnost iz 1848. godine i to svečanim ručkom. Dok se u jednoj od prostorija Udruženja pratilo izlaganje o istoriji Vedada Hadžibegića, djecu je u drugoj sobi zabavljala Szabó Mehić Kornélia. Bogat i ukusan ručak su pripremile predsjednica Muratović Irma i zamjenica Pašić-Juhász Éva.

Tóth Péter Bosznia-Hercegovinában

Az 56-os Emlékbizottság támogatásával valamint a Boszniában szolgálatot teljesítő, Bezzeg Gyula, a Petőfi Program ösztöndíjasa szervezésében 2016 májusában, az itt élő magyarok nagy öröme, Tóth Péter, Radnóti-díjas versmondó, eljutott Banja Lukába és Szarajevóba. Tóth Péter elmondása szerint, régi vágya, hogy Boszniába utazzon, mivel már rég óta tud az itt élő magyarokról, viszont még sosem volt alkalma személyesen is találkozni velük. Most egy kamaszkori álma teljesült.

Péter előadása az 1956-os forradalomról szólt. Nem tényekből összeállított történelmi előadást tartott, nem vádolt és nem gyászolt. Buzdított, erősített és büszkévé tett mindenkit. Amellett, hogy kitért a forradalom előzményeire és fontosabb részleteire, a forradalmárok hozzáállását és szellemiségét versekben mondta el. Radnóti Miklós, József Attila, Illyés Gyula, Cseh Tamás, Jobbágy Károly, Ady Endre, és Márai Sándor verseivel. A versek többsége nem konkrétan a forradalomról szólt. Ezek a versek a magyarokról szóltak, a magyar szellemről, a szabadságvágyról és azokról az ösztönös érzésekről, amelyek a pesti srácokban dúltak a forradalom idején.

Juhász-Pašić Éva, a szarajevói Magyar Polgárok Egyesületének elnökhelyettese szerint:

-Tóth Péter előadása, minden bizonnyal az elmúlt 5 év legjobb előadása volt. Nem csak egy meghatározó eseményről hallottunk egy rendhagyó előadást, hanem ékes magyar beszédet is alkalmunk volt élvezni.

Bezzeg Gyula

Tóth Péter (magyar karszallaggal) a HUM egyesület tagjaival / Péter Tóth (prvi s lijeva) sa članovima udruženja HUM

Péter Tóth u Bosni i Hercegovini

Podrškom Spomen odbora za obilježavanje mađarske revolucije iz 56-e i u organizaciji Gyule Bezzeg, stipendiste Petőfi Programa na službi u Bosni u maju 2016. godine, na radost Mađara, koji ovdje žive, posjetio je Banju Luku i Sarajevo Péter Tóth, recitator, nosioc prestižne Radnóti nagrade. Péter Tóth nam je ispričao, da je njegova davna želja bila doputovati u Bosnu. Odavno zna za Mađare, koji ovdje žive, ali nikada nije imao priliku da ih lično upozna. Sada je ostvaren jedan njegov tinejdžerski san.

Péterovo predavanje je za temu imao revoluciju iz 1956. godine. Nije ponudio prezentaciju istorijskih činjenica, nije ni optuživao i nije ni oplakivao. Ohrabrivao je, jačao i činio nas ponosnim. Osim što je dotakao prethodna događanja i značajnije detalje revolucije, pristup i duh revolucionara prikazao je pomoću stihova Miklósa Radnóti, Attila József, Gyule Illyés, Tamása Cseh, Károlya Jobbágy, Endrea Ady i Sándora Marai. Većina pjesama ne govori konkretno o revoluciji. Recitovani stihovi govore o Mađarima i mađarskom duhu, o želji za slobodom i onim instiktivnim osjećajima, koji su bjesnili u peštansim mladićima tokom revolucije.

Po mišljenju Eve Pašić-Juhász, potpredsjednice Mađarskog udruženja građana HUM iz Sarajeva:- Predavanje Pétera Tótha sigurno je najbolje izlaganje u posljednjih pet godina. Nismo čuli samo neuobičajno predavanje o određenoj temi, nego smo uživali u prekrasnom mađarskom govoru.

Gyula Bezzeg

Újévi gyermekműhely, majd karácsonyi és újévi ünnepély

Különleges ünnepi estet szervezett a Banja Luka-i Magyar Szó Egyesület. 2016. december 20-án a Kisebbségek Klubjában a Banja Luka-i magyarok apraja-nagyja együtt és egyszerre ünnepelte meg a karácsonyt és az új évet.

Az ünnepség első része teljes mértékben a gyerekeknek és a fiataloknak szólt. A legfiatalabbak karácsonyi díszeket készítettek, és mézeskalácsot díszítettek. A gyermekműhelyi kézműves foglalkozás nem jöhetett volna létre és nem lett volna ilyen sikeres, ha a vendégünk, Szabó Nóra, aki a gyerekekkel foglalkozott, nem fogadta volna el a meghívásunkat. Nórát az itteni ösztöndíjas, Bezzeg Gyula hívta meg. Nóra szintén a Petőfi Program ösztöndíjasa, és jelenleg Vajdaságban tevékenykedik, s már évek óta foglalkozik a gyerekekkel. Nemcsak kézműves foglalkozásokat tart, hanem jártas a néptánc, a népdal és a gyermekjátékok területén is. Tele bőrröndnyi kelléket hozott magával Vajdaságból, és a gyerekek kiválaszthatták, mit szeretnének elkészíteni. Az est fénypontja a gyerekek számára a mézeskalács-díszítés volt. Nagy izgalommal töltötte el őket annak tudata, hogy saját maguk készíthetik el a karácsonyi süteményt. Szabó Nórának, elmondása szerint, rendkívüli élményben és páratlan vendégszeretben volt része Banja Lukán. Hozzátette, örömmel töltötte el az, hogy megismerkedhetett a Banja Luka-i magyarokkal. Az idő, amit a gyerekekkel töltött, tartalmas volt és hasznos.

A gyermekeket elkísérő szülőkhöz 18 óra után csatlakozott a többi egyesületi tag, és elkezdődött a felnőttek karácsonyi és újévi ünnepsége. Az ünnepségen nem hiányoztak az ételek és italok sem, a hideg felvágott, az otthon elkészített sütemények, de a jó borok sem. A jó hangulathoz nagyban hozzájárult az élő zene is, amit már hagyományosan Vladimir Prstajko szolgáltatott. Az ismert melódiák mellett csárdások és régi magyar slágerek is szerepelnek repertoárján.

A karácsonyi és újévi ünnepség 22 óráig tartott, akkor váltak el egymástól – kitűnő hangulatban – az egyesület tagjai, még egyszer minden jót kívánva egymásnak az új évben.

U jednom danu dječija radionica, proslava Božića i Nove godine

Udruženje Mađara iz Banja Luke „Magyar Szó“, organizovalo je jedinstveno praznično veče 20. decembra, u Klubu nacionalnih manjina. Svi članovi, od 7 do 77 godina, proslavili su Božić i Novu godinu.

U fokusu prvog dijela proslave bili su mladi, odnosno najmlađi. Djeca su bila u prilici, da prave božićne ukrase i da ukrašavaju medenjake. Dječija radionica rukotvorina ne bi se ostvarila i bila tako uspješna, da naša gošća, Sabo Nora (Szabó Nóra), koja je na proslavi radila sa djecom, nije prihvatila naš poziv. Nora, koja je isto stipendista Programa Petefi (Petőfi) i pomaže u Vojvodini, godinama se bavi sa djecom, ne samo u okviru dječje radionice, nego i folklora, narodnih igara, pjevanja, itd. Ovaj put je ponijela sa sobom jedan puni kofer pribora i alata, a djeca su po svojoj želji izabrala šta će da prave. Najinteresantniji trenutak za djecu bio je ukrašavanje medenjaka. Mališani su bili veoma uzbuđeni zbog toga što su mogli da naprave sopstveni praznični kolač. Prema riječima Sabo Nore gostovanje u Banja Luci bilo je za nju jedinstven doživljaj i dočekana je sa nezaboravnim gostoprinstvom. Dodala je još, da se raduje što je imala priliku da se upozna i da se druži sa Mađarima iz Banja Luke. I pored kratkog vremena, saradnja sa djecom je bila

sadržajna i korisna.

Roditeljima, koji su pratili svoju djecu, pridružili su se u 18 sati ostali članovi udruženja, pa je počela božićna i novogodišnja proslava „Magyar Szó“-a za odrasle. Na svečanosti nije nedostajalo hrane i pića, meze, domaćih kolača, ali ni dobrih vina. Dobrom raspoloženju doprinijela je i "živa" muzika u izvedbi Vladimira Prstajka. Osim evergrin melodija njegov repertoar sadržava i čardaše i stare mađarske šlagere.

Božićna i novogodišnja proslava je trajala do 22 sata, kada su se u dobrom raspoloženju članovi udruženja rastali, ponovo zaželjevši jedni drugima sve najbolje u narednoj godini.

December 18-án a sarajevói HUM egyesület is megünnepelte Karácsonyt és az Újévet, a legfiatalabbakkal együtt. Vendégünk, Szabó Nóra vezetésével néhány órán belül elkészültek a díszek és az asztal is meg lett terítve. Ebéd után (az ételek Juhász Pašić Éva felügyelete mellett készültek) még közel sem volt vége mindennek, hisz azután került sor a mézeskalács díszítésre. Nagy sláger volt ez. A gyerekek büszkék voltak saját sütijükre és izletesebb volt számukra, mint bármelyik másik sütemény. Az ünnepség nem maradhatott el karácsonyi csomagok nélkül sem. A nap végén az egyesület jogásza, Hadžibegović Vedad lepté meg a gyerekeket a karácsonyi csomagokkal, s ezzel olyan boldogság kitörést okozott nekik, ami miat mi felnőttek is velük élveztünk.

18. decembra je i sarajevsko udruženje HUM proslavilo Božić i Novu godinu. Uz pomaganje naše gošće Nóre Szabó za nekoliko sati su božićni ukrasi bili spremni, a i praznični ručak. Posle ručka (za ručak je bila odgovorna Éva Juhász Pašić) ni blizu nije došlo kraj svemu, jer je tek slijedilo ukrašavanje medenih kolačića, koja su djeca pravila. Bio je to veliki hit. Djeca su bila ponosna na svoje kolačiće, za njih su bili ukusniji od bilo kog drugog kolača. Naravno, praznično veselje nije moglo da prođe bez božićnih poklona. Na kraju dana pravniik udruženja Vedad Hadžibegović je mališanima obezbijedio i podijelio poklone, i sa tim gestom je izazvao takav izliv radosti, da smo i mi odrasli uživali sa djecom.

Bezzeg Gyula és Tóth Bojnik László

Bordás Győző irodalmi estje

Удружење Мађара Републике Српске у сарадњи са Банским двором и уз подршку Министарства просвете и културе Републике Српске и Државног секретаријата за националну политику Владе Мађарске организује

**ДВОЈЕЗИЧНО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ
са Бордашем Гезеом
(Bordás Győző), истакнутим
мађарским писцем из Војводине.**

Књижевно вече ће се одржати
у Црвеној сали Банског Двора у Бања Луци,
13.06.2017. године (уторак) са
почетком у 19 сати.
Улаз је бесплатан.

Бордаш Гезе (Bordás Győző) је прозаниста, критичар и уредник. Дипломирао је (1973) и магистрирао (1986) на Катедри за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. Био је новинар дневног листа Magyar Szó; уредник часописа Híd; генерални директор Форум Холдинга, директор издавачке куће Форум. Данас је у пензији и председник је Друштва књижевника Војводине. Објавио је више од десет књига прозе. Добитник је награда Pro Cultura Hungarica (1997) и Mária Sándor (2003).

2017. јуниус 13-án 19 órai kezdettel sikeres kétnyelvű irodalmi esten vettek részt a Magyar Szó Egyesület tagjai és az irodalmat kedvelő Banja Luka-i polgártársaink. Bordás Győző kiemelkedő vajdasági magyar prózaíró vendégszerepelt városunkban a Szerb Köztársaság-i Magyarok Egyesületének, a Magyar Szónak a meghívására. A már hagyományossá vált irodalmi estet a magyar egyesület a Banski dvor Művelődési Központ Piros Termében szervezte meg, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Szerb Köztársaság Oktatási és Művelődési Minisztériumának a támogatásával. Ez már az író második vendégszereplése

Bordás Győző irodalmi estjét hirdető plakát

nálunk, ugyanis 2013-ban már igen sikeres irodalmi estet tartott Banja Lukában.

Bordás Győző prózaíró, kritikus és szerkesztő. Diplomát (1973) és magiszteri fokozatot (1986) az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén szerzett. Újságíró volt a Magyar Szó napilapnál, szerkesztője a Híd folyóiratnak, vezérigazgatója a Forum-háznak. A Magyar Szó Kft. Lapkiadó és Nyomdaipari Vállalat igazgatói posztjáról vonult nyugdíjba. Elnöke a Vajdasági Írószövetségnek. Több mint tíz kötete jelent meg. Többek között kiérdemelte a Pro Cultura Hungarica (1997) és a Mária Sándor-díjat (2003) is.

Az irodalmi est után a kávéházban

Bordás Győző és Milivojević Irén

Az est közvetlen, kellemes hangulatban folyt, viszonylag nagyszámú jelenlétével. A jó hangulathoz hozzájárultak a novellák, valamint az író szerb nyelvre lefordított művei Đorđe Marković színész ihletett előadásában. Marković máskülönben a Szerb Köztársaság Népszínházának kiemelkedő tagja, Vajdaságból jött Banja Lukába. Bordás Győző irodalmi műveinek áttekintése után a jelenlévők kérdéseket tettek fel az írónak. Érdekes részleteket lehetett hallani az író életéből. Az irodalmi est végén a közönség Bordás Győző íróval és Đorđe Marković előadóművésszel egy közeli kávéházban folytatta a kellemes társalgást. Hálásan köszönjük Bordás Győző úrnak, hogy a nem kis fáradsággal járó Újvidék–Banja Luka utat vállalta, és eljött hozzánk, a Szerb Köztársaságban szórványban élő magyarokhoz.

Tóth Bojnik László

Književno veče sa Bordaš Đezeom

Бордаш Ђезе је прозаиста, критичар и уредник. Дипломирао је (1973) и магистрирао (1986) на Катедри за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду. Био је новинар дневног листа „Magyar Szó“, уредник часописа „Híd“ (Хид), генерални директор Форум Холдинга. Као директор издавачке куће и штампарије „Magyar Szó“ д.о.о. је отишао у пензију. Данас је председник Друштва књижевника Војводине. Објавио је више од десет књига прозе. Поред других награда, добитник је и награда „Pro Cultura Hungarica“ (1997) и „Márai Sándor“ (Мараи Шандор) (2003).

tekstova, a koje je čitao glumac, Đorđe Marković. Gospodin Marković je inače istaknuti član Narodnog pozorišta Republike Srpske, a došao je u Banja Luku iz Voјvodine. Nakon upoznavanja sa književnim djelima Bordaša Đezea prisutni su postavljali pitanja piscu. U okviru odgovora mogli su se čuti i zanimljivi detalji iz života pisca. Na kraju književne večeri publika se sa piscem Bordašom Đezeom i glumcem Marković Đorđem, prešla u obližnji kafić u cilju nastavljanja ugodnog druženja.

Veliko hvala gospodinu Bordašu Đezeu, koji je prihvatio sigurno ne mali napor puta Novi Sad- Banja Luka, da bi održao književno veče za nas Mađare, koji živimo u diјaspori u Republici Srpskoј.

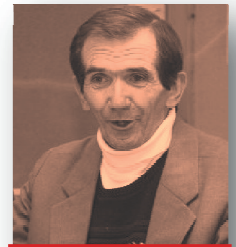
Tóth Boјnik László
Prevela: Nevenka Tot Boјnik

Tervben van Fehér Illés irodalmi estje

A műfordító így mutatkozott be a budapesti Montázs Magazin weboldalon:

„1941. október 29-én születtem Kasztavban. 1960-ban a Zentai Gimnáziumban érettségiztem. Orvosi biokémikusi oklevelet a Zágrábi Tudományegyetem Gyógyszerészeti-Biokémiai Egyetem orvos-biokémiai karán 1964-ben szereztem. Ugyanitt 1966-ban magisztráltam. 1979-ben avattak a kémiai tudományok doktorává a Zágrábi Tudományegyetemen. 1967-ben kezdtem dolgozni. Rövid zentai és pakraci tartózkodás után 1970-ben a Bosanka Gradiška-i Egészségügyi Központ laboratóriumának vezetését vettem át...“ Fehér Illés majd 20 évet élt Bosanska Krajinában mindvégig magas beosztásban az egészségügyi intézményekben. Zentán, 69 évesen, 43 szolgálati év után ment nyugdíjba. Krajinában jött szorosabb kapcsolatba a versekkel, fordítással. Szerintünk ma magyarról a szerb-bosnyák-horvát nyelvre (és fordítva is) a költemények legjobb műfordítója. De a fordításokról, költeményekről hagyjuk, hogy had beszéljen maga Fehér Illés az irodalmi esten, amit 2018 márciusában vagy áprilisában tervezünk megszervezni a Banja Luka-i Írók Szövetségével együtt. Még csak annyit, hogy a műfordító volt már nállunk 2012-ben, az ismételt vendégszereplése egy új verseskönyv, Banja Luka-i kéziratok (Banjalučki rukopisi), a krajinaí költők magyarra fordított versei adtak indítékot. Alább közlünk az Új Dobos olvasóinak egy verset (Fehér Illés engedélyével) az új könyvből.

Fehér Illés

Planiramo književno večer sa Fehér Illésom (Feher Iles)

Prevodilac Fehér Illés se ovako predstavio na web stranici budimpeštanskog Montázs Magazina (Montážmagazin): "Rođen sam 29. oktobra 1941. u Kastavu. 1960. godine završio sam srednju školu u Senti. 1964. godine stekao sam diplomu iz medicinske biokemije na Odsjeku medicinske biokemije Farmaceutsko –biokemijskog fakulteta Univerziteta u Zagrebu. Na istom mjestu sam stekao i zvanje magistra 1966. godine. 1979. godine postao sam doktor kemijskih nauka na Univerzitetu u Zagrebu. Počeo sam da radim 1967. godine. Nakon kratkog boravka u Senti i Pakracu 1970. godine preuzeo sam u Medicinskom centru Bosanke Gradiške vođenje laboratorije ... " Fehér Illés je skoro 20 godina radio u Bosanskoj Krajini i to cijelo vrijeme na visokim pozicijama u zdravstvenim ustanovama. Penzionisan je u Senti, u 69. godini života, nakon 43 godine službe. U Krajini se počeo ozbiljnije baviti pjesmama i umjetničkim prevodnjem. Po našem skromnom mišljenju danas je on najbolji umjetnički prevodilac pjesama sa mađarskog na bosansko-hrvatsko-srpski jezik (i obratno). Ali o prevodnjem i pjesmama pustićemo da priča sam Fehér Illés na književnoj večeri, koju planiramo organizirati zajedno sa Udruženjem književnika Banja Luke u martu ili u aprilu 2018. godine. Samo još da kažemo, da je prevodilac 2012. godine gostovao kod nas, a njegovo ponovno pozivanje vezano je za izdanu novu knjigu „Banjalučki rukopisi“ (Banja Luka-i kéziratok), prevoda pjesama krajiških pjesnika na mađarski jezik. U nastavku je jedna pjesma (uz dozvolu Fehér Illésa) iz nove knjige za čitaoce Új Dobosa.

Bijela

Iz bijelog
nastala
uz bijelo
rasla
u bijelo
stasala
ruže bijele
rađala
njedrima bijelim
dojila
rukama bijelim
podizala
u bijelo tijelo
uranjala
na dlanu bijelom
dušu pružala,
darovala, dobijala
bijela u srcu

boravila
od snijega
bijelog
bijela bila...
i nestala.

5. 02. 2012.

**Slobodan
Boco Bajić**

Fehér

Fehérből
keletkezett
fehéren
nevelkedett
fehéré
érett
fehér rózsákat
nemzett
fehér kebleivel
szoptatta
fehér kezeivel
irányította
fehér a testét
gondozta
fehér tenyerén
kínálta lelkét,
ajándékozott, kapott
fehér a szívében

lakott
a fehér hótól
főbb
fehér volt...
és szertefoszlott.

2012. 02. 05.

Fordította: **Fehér Illés**

Sarajevski Romeo i Julija

Prošle su 23 godine od kada su Bošnjakinja Admira Ismić i Srbin Boško Brkić sarajevski Romeo i Julija, ubijeni dok su pokušali da pobjegnu iz ratom zahvćenog Sarajeva.

Ubijeni su 18. maja 1993. godine, na mostu Vrbanja. Oboje su rođeni 1984. godine. Bila je to beskrajna ljubav koja je počela još iz srednje škole. U devet godina zabavljanja su se trudili, da što više budu zajedno, pa su u srednjoj školi i sa časova bježali, samo da budu skupa.

Pitam se, čija je ruka mogla povući obarač i ubiti te nedužne mlade ljude? Taj nečovjek koji je to učinio, nema dušu kad je mogao da ubije mladi zaljubljeni par, koji je pokušao da se spasi iz tog pakla.

Zar je moguće da niko nije smio ili htio doći da skloni njihova mrtva tijela koja su ležala sedam dana na mostu?

Ta slika je obišla cijeli svijet i ničim ne možemo sprati našu sramotu, zaista žalosno.

Kažu, ljubav nema granica i to je istina. Zašto onda braniti mladima različitih nacionalnosti da se vole i stvaraju obitelji? Zašto?

Katarina Malešević Feletar

screenshot/Youtube

Szarajevói Rómeó és Júlia

Már 24 év telt el attól, hogy a bosnyák Ismić Admira és szerb Brkić Boško, szarajevói Rómeó és Júlia, elvesztették életüket, mikor megkíséreltek megszökni a háború borzalmaitól, Szarajevóból.

1993. május 18-án megölték őket a Vrbanja hídon. Mindketten 1984-ben születtek. A nagy szerelem még a középiskolában kezdődött. A kilenc éves együtt járás alatt törekedtek minnél többet együtt lenni, ezért a középiskolában időről időre megszöktek az órákról csak azért, hogy együtt lehessenek.

Kérdezem, kinek az ujja húzhatta meg a ravaszt, hogy az ártatlan fiatalokat megölje? Annak az embernek, aki ezt tette, nincs lelke, ha meg birta öli a fiatal szerelmes párt, mert megpróbálták kimenteni magukat a pokolból.

Hát lehetséges, hogy senki sem merte, vagy nem akarta, hét napig elvinni a holttesteket a hídról?

Ez a kép bejárta az egész világot, semmivel sem tudjuk lemosni a szégyenünket, ez nagyon lehangoló.

Azt mondják, hogy a szerelem nem ismer határokat és ez igaz. Akor miért kell tiltani a különböző nemzetiségű fiataloknak, hogy szeressék egymást és hogy családot alapítsanak? Miért?

Feletár Malešević Katarina

Prevela: Nevenka Tot Bojnik

UTICAJI SLAVENSKIH JEZIKA NA MAĐARSKI I MAĐARSKOG NA JUŽNOSLAVENSKE JEZIKE

Južnoslavenski elementi u mađarskom

Južnoslavenski elementi mađarskog datiraju prije svega iz vremena zauzimanja današnjeg mađarskog prostora i simbioze između Mađara i tamošnjih panoskih Slovena, među kojima su bili i Južni Sloveni. Mađarski useljenici, stočarski nomadi, sa veoma sposobnim vojničkim vrhom, su u novoj domovini našli već pokrštene Slovene, koji su se na razmjerno razvijenom nivou bavili stočarstvom, zemljoradnjom i domaćim zanatstvom, a imali su i izdiferenciranu socijalnu strukturu. Mađarsko-južnoslovensku simbiozu dokazuju i mnogobrojne posuđenice u osnovni vokabular mađarskog jezika: oznake javnog života, hrišćanske vjere, zemljoradnje, stočarstva i zanatstva, dana u sedmici, biljnog i životinjskog svijeta, kao i kućnog života: **király** – kralj, **udvar** – dvor, **szent** – svet, **barázda** – brazda, **csütörtök** – četvrtak, **család** – čeljad, **kasza** – kosa, **bolha** – buha, **vacsora** – večera i dr. Često je, zbog velike vremenske distance teško utvrditi pravo porijeklo riječi.

Po slovenskom principu se tvore i osnovni brojevi od 10: **tíz-en-egy** „jedan-na-est“ („est“= deset; u južnoslovenskom jedinica ide ispred desetice), gradnja mađarskih superlativa: **leg-nagyobb** – naj-veći. Kod detaljnijeg promatranja se može utvrditi još ponešto, što mađarski povezuje sa južnoslovenskim. Npr. tvorba mađarskog **futura I** sa **fog** (uhvatiti, uzeti) i južnoslovenskog **futura** pomoću **uzeti**, derivata od **jeti**. I tvorba mađarskog kondicionala pomoću **volna**, superlativnog oblika za **lenni** (biti) **Hol dolgoztam volna** – Gdje bih radio?

Mađarski elementi u južnoslovenskom

U okviru Ugarskog kraljevstva su bili i dijelovi današnje Hrvatske i Vojvodina, kao i, u kraćim periodima, neki dijelovi Bosne, tako da su se iz tog doba u upotrebi zadržali neki izrazi iz uprave, prava i hrišćanskog života: **sereg** – šereg (trupa), **megye** – međa, **határ** – kotar (granica), **város** – varoš (grad), (*Ime grada **Kotor Varoš** vjerovatno je iz perioda, kad je ovim prostorima vladala Kraljevina Ugarska.)

Najraniji tragovi mađarskog jezika se pojavljuju u jeziku južnougarskih Srba. Ovo se prvenstveno ne odnosi na javni, već na privatni svakodnevni život, a preuzimanje mađarskih izraza se odvijalo kroz svakodnevni suživot Mađara i Srba: **fijoka** – fiók, **gazda** – gazda, **kecelja** – köcölye, **čobanja** – csobány (drvena posuda za nošenje vode). Iz Vojvodine su se neki od ovih izraza proširili i na ostatak Srbije. Veliki broj mađarizama se proširio na cijeli južnoslovenski jezički prostor: **szoba**, **gazda**, **város** i mnogi drugi.

U sljedećoj rečenici se npr. nalazi 13 mađarizama.

»Šogor je obukao bundu, uzeo ašov i sablju pa izašao pred gazdu u kočiji. Šogorica je dotle u sobi kuhala gulaš i pekla palačinke, opasana pregačom i kose svezane u punđu, kako bi što bolje ugoštila njegove pajdaše.«

Legtöbbet használt magyar szavak a délszláv nyelvekben

Najčešće korištene mađarske riječi u južnoslovenskim jezicima

<i>cipela (cipő)</i>	<i>lopov (lop)</i>	<i>karika (karika)</i>	<i>šator (sátor)</i>
<i>čizma (csizma)</i>	<i>lopta (labda)</i>	<i>kip (od kép, slika)</i>	<i>šogor (sógor)</i>
<i>gaće (gatya)</i>	<i>puška (puska)</i>	<i>kočija (kocsi)</i>	<i>teret (teher)</i>
<i>kamata (kamat)</i>	<i>soba (szoba)</i>	<i>gazda (gazda)</i>	<i>szoba (soba)</i>

KÖLCSÖNHATÁSOK A DÉLSZLÁV ÉS A MAGYAR NYELV KÖZÖTT

Délszláv elemek a magyar nyelvben

Délszláv elemeket a magyar nyelvben még abból az idoból származtatunk, amikor a magyarok letelepedtek ezeken a vidékeken és érintkezésbe léptek a szórványban itt talált szláv törzsekkal, akik között délszlávok is akadtak. A magyarok főleg nomád pásztoréletet folytattak, de fejlett volt hadászatuk. Itt immáron keresztény állattartókat, földművelőket és kezdetleges házi ipari tevékenységet folytatókkal találkoztak, akiknél sociális rétegződésük is megfigyelhető volt. A magyar-délszláv nép szimbióza, azaz egymásra utaltsága logikusan vezetett szavai, szókincstük keveredéséhez, különösen azokon a területeken, amelyek mindennapi életüket és tevékenységüket illette. A kölcsönvett szavak legtöbbje a keresztény vallás, a földművelés- és állattartás, a manifaktúra, a növény- és állatvilág és a háztartás tárgyköréből került ki, mint például: **király** – kralj, **udvar** – dvor, **szent** – svetac, **barázda** – brazda, **csütörtök** – četvrtak, **család** – čeljad, **kasza** – kosa, **bolha** – buha, **vacsora** – večera stb. Az eltelt több mint egy évezred miatt soksor nehéz megállapítani egy-egy szó eredetét.

Szláv gyakorlatra utalnak az alapszámok képzése 1-től 10-ig: **tíz-en-egy** „jedan-na-est“ (est=tíz; a délszláv nyelvekben az egyes mindig a tízes előtt áll), a magyarban a superlativus, azaz a melléknév felsőfokának a képzése: **leg-nagyobb** – naj-veći. A detaljnije elemzéskor más jezički jelenszgek is felfigyelhetünk, ami a magyar nyelvet szinte összeköti a délszláv nyelvel. Mint például: a **futurum**, azaz a jövö idö a **fog** (megfogni, elfogni) és a délszláv jövö idö az uzeti szöképzö származtatás a jetiböl. És a magyarban a kondicional, azaz a feltételes mód a **volna**, felsö fokú **lenni** (biti): Gdje bih radio? –

Hol dolgoztam volna?

Magyar nyelvelemek a délszlávban

Annak idején az Osztrák–Magyar Királysághoz tartozott a mai Horvátország és Vajdaság, s rövidebb ideig Bosznia egyes részei is, így több közigazgatási, jogi és vallási kifejezés is beivódott a délszláv nyelvekbe. Mind például: **sereg** – šereg (trupa), **megye** – međa, **határ** – kotar (granica), **város** – varoš (grad), (A **Kotor Varoš** is nyilván abban az idöben kapta nevét, amikor itt még királyság volt.)

A déli végeken élő szerbeknél már igen korán megjelennek a magyar jövevényszavak, amelyek leginkább a mindennapi élet szökincsébe tartoztak. Ilyenek például a **fijoka** – fiók, **gazda** – garda, **kecelja** – kötény, **čobanja** – csobány (fából készült vízihordó edény). Egyes magyar szavak aztán bekerültek az egyetemes délszláv nyelvhasználatba, mint például a: **szoba**, **gazda**, **város** és sok más szó.

Branislav Savičić

CUNE, CUNE...

U proljeće 2002. godine , održavala se izložba pasa u Vitezu. Moj sestrić je vodio svoja dva zlatna retrievera koji su u to vrijeme dobili sve moguće nagrade u Bosni i Hercegovini.

Sa njim je krenuo i naš sin, koji je jako volio životinje, pa i pse.

Izložba je trajala do kasno popodne i retrieveri su bili još jednom nagrađeni.Međutim, sa izložbe su se vratili sa jednim cukom više.

To je bilo štene škotskog ovčara u kojeg se naš sin zaljubio na prvi pogled. Bili smo jako iznenađeni kad smo ga ugledali ,jer smo znali da će izrasti u velikog kera, a mi smo imali dvosoban stan.Ali gotovo, bili smo dovedeni pred svršen čin, šta je tu je, dobili smo još jednog člana porodice.Kako smo svi voljeli životinje, prihvatili smo se obaveza prema Cunetu, kako se zvao prema rodovniku.

Ubrzo su uslijedile muke, jer je malenac obavljao nuždu gdje je stigao, a tepisi po cijelom stanu. Nije bilo druge nego dizati tepihe, dok malo ne izraste i nauči se tražiti da ide van.

Da čovjek ne povjeruje na šta je sve spreman da uradi iz ljubavi prema ljubimcu. Bio je toliko sladak, ma med od cuke. Obožavali smo ga i nije nam bilo teško da ga po pet šest puta na dan izvodimo vani.

Nabavljala sam iznutrice po mesnicama i bila glavni kuvar . Malo, pomalo i Cune izraste u velikog Lesija. Sa tom dugom dlakom, klinastom njuškom, bademastim očima i raskošnim repom , bio je

najljepši i najatraktivniji cuko u Prijedoru.

E, ali cuko, osim što je narastao i psihički i polno je sazreo, pa se počeo vrtiti oko kuja kad ga izvedemo vani. Bilo nam je žao da se pari sa nekom avlijanerkom, ali kako ga spriječiti kad naprosto poludi kad je kuja u blizini.

Znajući da se nakon parenja ne mogu odmah razdvojiti, pitala sam supruga šta da radim ako se to desi baš kad sam ja sa njim . Rekao je da sačekam da se sami odvoje. I desi se baš tada kad sam ja bila sa njim.

Novembar mjesec, nedjelja pred večer i sumorno nebo, samo što kiša nije počela.Izvela sam Cuneta van .Uživao je, trčkarao, njuškao, a ja za njim laganim korakom. Već nakon pola sata počеше i prve kapi kiše , ali i problemi. Pojavi se odnekuda kuja kao da je neko sa neba bacio.Zinula sam od čuda, otkud sad kuja ,majko mila, samo mi još ona treba. Nisam napravila ni pet koraka, a moj cuko je već bio u akciji. Njegovo prvo seksualno iskustvo i trans u kojem se nalazio bio je itekako vidan. On uživa, a meni pao mrak na oči, pogotovo kad su se nakon svršenog čina spojili da ih ni bombom ne bi rastavio.

Jadni moj ljubimac me je tako molećivo gledao i želio da mu pomognem. On je vukao na jednu , a ona na drugu stranu. Šta sam mogla, već čekati da se sami odvoje. Otvorila sam ogroman kišobran i kako su se oni pomjerali, tako sam i ja za njima sa otvorenim kišobranom da mi cuko ne pokisne sa onom dugačkom dlakom.

Možete zamisliti kakav prizor: mrak ,kiša rominja, a ja , kao „ luda Marta”sa otvorenim kišobranom iznad spojenog psećeg para.

Odvajanje je trajalo, čini mi se cijelu vječnost.Od muke nisam u prvi mah ni primijetila blicajuće farove vozila koja su prolazila. Tek kad se oglasila po koja sirena, obratila sam pažnju, a šta su mislili vozači , to samo oni znaju.

Konačno je došao i taj trenutak, odvojili su se. Kad se to dogodilo, cuko je bio sretan, a ja dok sam živa neću zaboraviti to jesenje večer.

Nevenka Tot Bojnik

CUNE, CUNE..

2002 tavaszán kutyakiállítást tartottak Vitezen. Nővérem fia erre a kiállításra vezette a két aranyos rottweilerét, amelyek Bosznia és Hercegovina valamennyi díját elnyerték. Vele tartott fiunk is, aki ugyancsak állatbarát volt, így a kutyusokat is kedvelte.

A kiállítás a késői órákig eltartott, de hazajövet kiderült egy kis kutyussal gazdagodtak. A „többletet” egy skót juhász kölyökkutya jelentette, amelybe fiunk az első látásra beleszeretett. Nem győztük csodálni, de azonnal felmerült, ez egy nagy kutyává nővi majd ki magát. Nekünk pedig egy mindössze kétszobás lakásunk volt. Viszont kész tények elé lettünk állítva, még egy családtagot kaptunk. Maradt is a törzskönyvezett neve: Cune.

És jöttek a gondok. Dolgát ott végezte, ahol érte. Emelgettük a szőnyeget, s reméltük, ha kissé felnőtt, kikéredkezik majd. El sem képzelhetők, mi mindenre képes a felnőtt egy ilyen aranyos állatka miatt, naponta ötször-hatszor is levittük.

A mézárskékekben belsőségeket kerestünk és rendszeresen én főztem neki. Az idő múlásával a mi kis Cunenk igazi Lesivé nőtte ki magát. Bőséges szőrzetével, ék alakú koponya és pófa együttesével, szemboltívével, amely jellemzője e fajtának, és erős, kissé fölfelé kunkorodó farkával Prijedor legtetszetősebb kutyájává vált.

De nem csak természetével, biológiailag nőtt meg, hanem nemileg is. Így mindinkább vonzódta szukák, azaz a nőténykutyák iránt. Nem szerettük volna, ha bármilyen kicsapott kutyával párzana, de hogyan megakadályozni, amikor sokszor szinte már nem bírta magával.

-Mit tegyek, ha párzani kezd, s nem tudom elválasztani a szukatól?-kérdeztem férjemtől, mire ő azt mondta, akkor már csak hagyd rá, s várd ki míg maguktól el nem válnak.

Novemberi, esős este volt, amikor sétára vittem. Ugrándozott, szaglászott, mint rendszeresen, s egyszer csak, mintha az égből pottyant volna, itt egy szuka. Az én Cunem, meg, se szó, se beszéd, azonnal akcióba lépett. Nemi tűzkeresztségének boldog, izgalmi állapota szemmel látható volt, én felettem meg még jobban beborult az ég. Úgy egygyé forrtak, hogy talán bombával sem lehetett volna szétválasztani őket.

De miután megtörtént, aminek megtörténnie kellett, az én Cunem mintha arra kért volna, szabadítsam föl a nőtény fogságából. Közben az eső mind erősebben esett. Mit tehettem, kinyitottam ernyőmet, s ahogy ők mozogtak előre, hátra, úgy követtem őket, föl ne fázzanak.

Ez a „játék” számomra nagyon hosszan, szinte egy végtelenségig tartott, észre sem vettem, hogy az elhaladó gépjárművek fénycsóvái minket regisztráltak, de volt, aki még szurkolólag türkölt is.

Végre szétváltak, s Cune ekkor boldogan tekintett rám, én pedig

életem végéig el nem felejttem ezt az őszi estét.

Nevenka Tot Bojnik

Magyaros bableves

Hozzávalók

- 30 dkg száraz fehérbab/ tarkabab
- 1 fej vöröshagyma
- 2 evőkanál étolaj
- 2 gerezd fokhagyma
- 1 teáskanál őrölt pirospaprika
- 20 dkg füstölt csülök
- 15 dkg füstölt szárazkolbász
- só
- frissen őrölt bors
- 1 darab paprika
- 1 darab paradicsom
- 2 szál sárgarépa
- 1 szál fehérrépa
- 2 szál zeller
- 3 darab babérlevél

Elkészítés

1. A babot előző este beáztatjuk.
2. A vöröshagymát apróra vágjuk, majd felhevített olajon lepírítjuk. Rádobjuk a zúzott fokhagymát, majd a tűzről levéve megszórjuk őrölt pirospaprikával.
3. Hozzáadjuk a kockákra vágott csülköt és a felkarikázott kolbászt, jól átforgatjuk. Sózzuk, borsozzuk, majd felengedjük vízzel (kb. 2 liter).
4. Beletesszük a darabolt paprikát, paradicsomot, a karikára vágott sárgarépát, fehérrépát, szál zellert, a babot és a babérlevelet és addig főzzük, amíg a bab megpuhul (kb. 60-70 perc).

Pasulj čorba na mađarski način

Sastojci

- 30 dkg suhog bijelog pasulja / šareni pasulj
- 1 glavica luka
- 2 supene kašike ulja za kuanje
- 2 čena bijelog luka
- 1 čajna kašika crvene paprike
- 20 dkg dimljene koljenice
- 15 dkg suve kobasice (ili sudžuka)
- soli
- svježe mljeveni biber
- 1 komad paprike
- 1 komad paradajza
- 2 mrkve
- 1 grančica (tanji komad) bijele repe
- 2 grančice celera
- 3 lista lovora

Priprema

1. Pasulj potopiti prethodno večé.
2. Sitno isjeckati crveni luk, zatim propržiti. Dodati zdrobljeni bijeli luk, zatim skinuti sa vatre i posuti mljevenom crvenom paprikom.
3. Dodati na kocke isječenu dimljenu koljenicu i isječenu kobasicu na kolutove, pa dobro promiješati. Posoliti, pobiberiti i nasuti otprilike 2L vode.
4. Dodati isjeckanu papriku, paradajz, na kolutove isjeckanu mrkvu, bijelu repu, grančice celera, pasulj i lovorov list, i kuhati dok ne omekša (oko 60-70 minuta).

Húsos-sajtos tekercs

Hozzávalók

- 40 dkg darált hús (sertéscomb vagy -lapocka)
- 4 db krumpli
- 15 dkg kemény sajt (trappista, pannónia)
- 1 db tojás
- 1 csokor petrezselyemzöld
- só
- bors
- ételízesítő

A panírozáshoz:

- tojás
- liszt
- zsemlemorzsza
- olaj a sütéshez
-

Elkészítés

A krumplit meghámozzuk, sós vízben megfőzzük, leszűrjük, összetörjük, majd hűlni hagyjuk. A petrezselyemzöldjét megpucoljuk, megmossuk, lecsepegtetjük, majd apróra vágjuk. A darált húst összekeverjük a sóval, borssal, ételízesítővel, hozzáadjuk a petrezselyemzöldjét. Jól összedolgozzuk. Végül belekeverjük a tojást és a kihűlt tört krumplit.

Gombócokat formázunk a masszából, két tenyerünk között lelapítjuk. Mindegyik közepébe kb. fél-egy centiméter vastag sajtsíkokat teszünk. Rúd alakúra összetekerjük úgy, hogy a sajt ne látszódjon ki belőle. Lisztben, tojásban és zsemlemorzsába panírozzuk a rolókat.

Forró olajban mindegyiket aranybarnára sütjük. Azon melegében fogyasztva a legfinomabb, de hidegen is igazi csemege.

Rolovano meso sa sirom

Sastojci

- 40 dkg mljevenog mesa
- 4 krompira
- 15 dkg tvrdog sira (trapist ili panonski)
- 1 jaje
- 1 hrpica lista peršuna
- so
- biber
- začini

Za prženje:

- jaje
- brašno
- prezle
- ulje za pečenje

Priprema:

Krompir ogulimo i skuvamo u slanoj vodi, ocijedimo, zgnječimo, i ostavimo da se ohladi. Očistimo lišće peršuna, operemo ga, ocijedimo i na sitno isjeckamo. Mljeveno meso pomiješamo sa solju, biberom, začinima (vegetom npr.) i dodamo isjeckani list peršuna. Dobro izmiješamo. Na kraju umiješamo jaje, i ohlađeni zdrobljeni krompir.

Rukama formiramo knedle od te mase, pa među dlanovima istanjimo iste. U sredinu stavljamo trakice od sira debljine od 0,5 do 1cm. Na šipkaste oblike izvaljamo, tako da se sir ne vidi. Paniramo ih u brašnu, jajima i prezli.

Propržimo u vrelom ulju tako, da budu zlatno smeđe boje. Najfinije je kada se konzumira toplo, ali i kao hladno je prava delicija.

Túrós kalács

Hozzávalók

- 50 dkg simaliszt
- 25 dkg vaj
- 25 dkg porcukor
- 2 db tojássárgája
- 1-2 evőkanál tejföl
- 1 csomag sütőpor

A töltelékhez:

- 1 kg félzsíros tehéntúró
- 3+1 db tojás
- 15 dkg cukor
- 1-2 evőkanál tejföl
- 2 dl tej
- 1 db kezeletlen citrom reszelt héja
- 1 teáskanál vanília-kivonat
- 1 evőkanál étkezési keményítő
- 2 csapott evőkanál búzadara
- 1 csipet só

Elkészítés

Elkészítés: Mivel a tésztát nem kell pihentetni, ezért érdemes először a túró-töltelékkel kezdeni. A töltelékhez először készítünk egy vaníliapudingot, ehhez 3 tojást kettéválasztunk, a sárgáját egy közepes lábosba tesszük, hozzáadjuk a cukor 3/4 részét, a vaníliát, a keményítőt, és habverővel jó alaposan kikeverjük fehéredésig.

Hozzáadjuk a tejet, és folyamatosan kevergetve addig főzzük, amíg besűrűsödik, majd levesszük a tűzről, és hagyjuk hűlni.

A túró egy nagyobb tálba tesszük, belereszeljük a citrom héját, beletesszük a tejfölt, a búzadarát és a már kihűlt vaníliapudingot. Az egészet gépi habverővel jó alaposan kikeverjük.

A tészta hozzávalóit összegyűrjük, elfelezzük, és lisztezett munkalapon tepszi méretűre nyújtjuk, behelyezzük a tepsibe.

A töltelékhez a tojások fehérjét kemény habbá verjük, a maradék cukorral és egy csipet sóval. Hozzákeverjük óvatosan a túróhoz, és az egészet rásimítjuk a tésztára. A tészta másik felét is kinyújtjuk, és ráhelyezzük a töltelékre. A tetejét megkenjük 1 felvert tojással, és villával egyenletesen megszurkáljuk.

Előmelegített sütőben 190 fokon 35-40 perc alatt készre sütjük. Miután megsült, hűlni hagyjuk, majd kockára vágjuk, és a tetejét megszórjuk porcukorral.

Recepteket előkészítette: Đurović Alaekszandra

Lijena pita sa sirom

Sastojci

- 50 dkg glatkog brašna
- 25 dkg maslaca
- 25 dkg šećera u prahu
- 2 žumanjka
- 1-2 supene kašike kiselog vrhnja
- 1 kesica praška za pecivo

Za punjenje:

- 1 kg kravljeg sira
- 3 + 1 jaje
- 15 dkg šećera
- 1-2 supene kašike kiselog vrhnja
- 2 dl mlijeka
- ribana kora od 1 nešpricanog limuna
- 1 čajna kašika ekstrakta vanilije
- 1 kašika jestivog škroba
- 1 ravnu supenu kašiku pšeničnih mekinja
- 1 prstohvat soli

Priprema

Budući da se tijesto ne mora odmarati, potrebno je prvo početi sa pravljjenjem fila od sira. Za fil napravimo jedan puding od vanilije, uz to razdvojimo 3 jajeta, žumanjak stavimo u jednu srednju šerpu, dodamo ¼ šećera, vaniliju i škrob, a dobro i temeljito izmutimo. U žumanjak dodamo mlijeko, i kuhamo stalnim miješanjem sve dok se ne zgusne, tada skinemo sa vatre, i ostavimo da se hladi. Sir stavimo u jednu veću zdjelu, narendamo u to koru od limuna, dodamo kiselo vrhnje, pšenične mekinje i ohlađeni vanilija puding. Sve dobro izmješamo mikserom. Sastojke za tijesto izmiješamo, podijelimo ga, i razvaljamo na pouljen papir za pečenje – veličine naše tepsije i stavimo u tepsiju.

Za fil bjelanjak dobro izmiješamo-izmiksamo na čvrsto, sa preostalom šećerom i prstohvatom soli.

Pažljivo ga dodamo siru, i sve to prelijemo preko tijesta. I drugi dio tijesta razvaljamo i stavimo ga na fil. Površinu namažemo sa jednim istučenim jajetom i ravnomjerno izbockamo viljuškom. Pečemo u prethodno zagrijanoj rerni na 190 stepeni, 35-40 minuta. Nakon što se ispeče, ostavimo ga da se ohladi, izrežemo na kocke, i pospemo šećerom u prahu.

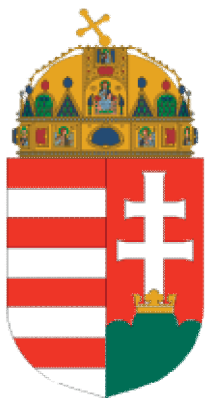
Recepte pripremila: Aleksandra Đurović

**Szerb Köztársasági Magyarok Egyesülete Magyar Szó, Banja Luka
(Udruženje Mađara RS "Magyar Szó, Banja Luka)**

**Magyar Polgárok Egyesülete, HUM Szarajevó
(Mađarsko udruženje građana HUM, Sarajevo)**

Támogatóink / Naši donatori

**Miniszterelnökség
Nemzetpolitikai
Államtitkárság**

Grad Banja Luka

**Vlada Republike Srpske
Ministarstvo prosvjete i
kulture**